

EX
LIBRIS

Dr HEINRICH
CHRISTENSEN.

П.Б.4/144

УНИВ. БИБЛИОТЕКА
Ф. И. Бр. 14601

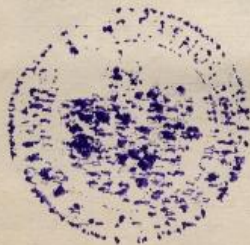
DICTYS CRETENSIS

EPHEMERIDOS BELLI TROIANI

LIBRI SEX

RECOGNOVIT

FERDINANDUS MEISTER

LIPSIAE

IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI

MDCCCLXXII

RUDOLFO PEIPERO

SOCERO CARISSIMO

Liber qui sub Dictyis Cretensis nomine circumfertur, e duabus partibus inter se admodum differenti-
bus constat, quarum prior primos quinque libros, altera
sextum complectitur: in illa bellum Troianum ab
initio usque ad finem narratum est, in hac de reditu
Graecorum in patriam agitur, quod, cum a consilio
totius libri paullo longius recedat, quasi quoddam
additamentum existimandum est. Cum in priore
parte semel tantum (p. 10, 13) de se ipso loquatur
auctor, in secunda saepius id factum esse videmus,
saepius Cretam, unde oriundus est, commemorat at-
que narrationem ita instituit, ut inde exoriatur sae-
pius et eo recurrat. praeterea autem dicendi ratio
in hac ut in epitome non modo simplicissima est,
sed etiam omni ornatu caret, ut facile intellegamus
scriptorem materia plane occupatum formae fere
nullam habuisse curam.

Accedit tertia quaedam pars, scilicet Epistola
L. Septimii ad Q. Aradium Rufinum atque Prologus.
Epistola abest ab optimo codice Sangallensi, item a
Bernensi: ille incipit a verbis **DICTYS CRETENSIS**
GENERE GROSSO CIVITATE HISDEM TEMPO-
RIBUS et deinde post prologum hanc habet inscrip-
tionem **HAEC INSUNT DICTYS EPHEMERIDOS**
BELLI TROIANI LIBRI SEX: in hoc primum in-
scriptum est: Prefatio in lib' ditis cretensis de tro-
iano libro (*bello in margine*), altero loco: Ditis
cretensis lib'. F. incipit.

In epistola quidem non pauca aliter narrata sunt
atque in prologo, etenim legimus p. 1, 2 litteris
Punicis, quae tum Cadmo et Agenore auctoribus

per Graeciam frequentabantur: p. 2, 3 litterarum Phoenicum, quae a Cadmo in Achaïam fuerant delatae (in fine primae partis p. 101, 33 litteris Punicis ab Cadmo Danaoque traditis) — p. 1, 4 dein post multa saecula: p. 2, 12 secutis temporibus, tertio decimo anno Neronis imperii — p. 1, 5 apud Gnason olim Cretensis regni sedem: p. 2, 13 in Gnoso civitate — p. 1, 5 conlapso per vetustatem sepulchro eius: p. 2, 14 terrae motus facti cum multa, tum etiam sepulchrum Dictys ita patefecerunt — p. 1, 11 ad Praxim dominum loci: p. 2, 19 ad suum dominum Eupraxidem (cf. 2, 22 3, 7) — p. 1, 12 commutatos litteris Atticis, nam oratio Graeca fuerat: p. 3, 1 Punicas esse litteras, p. 3, 5 iussit in Graecum sermonem ista transferri — p. 1, 18 priorum quinque voluminum eundem numerum servavimus, residua quatuor: p. 2, 7 de toto bello sex (ita enim malim scribi) volumina.

In hac tanta rerum diversitate mihi persuadere non possum utrumque ab eodem homine scriptum esse, sed id quod iam dudum Mercerus aliique statuerunt, epistolam additamentum grammatici nescio cuius, prologum autem eiusdem auctoris atque reliquum librum esse censeo.

Alii aliter ut in quaestione difficillima iudicaverunt, Iacobus Perizonius in dissertatione de historia belli Troiani XXX et seqq. Obrechtum secutus „prologum graece primitus scriptum et Graeco Dictyi prae-missum fuisse arbitratur, translatum autem non a Septimio, quippe a quo in quibusdam in diversa abeat et cuius idcirco tempore nondum extitisse videatur certe non in omnibus exemplaribus neque adeo in iis, quae in eius manus devenerint, epistolam autem Septimii genuinam esse“ multis contendit. Sed nolo inanes eius coniecturas hoc loco repetere, hoc unum tantum addo: quemadmodum historiae Daretis Phrygii epistolam Cornelii Nepotis ad Sallustium, ita hic Septimii ad Aradium praepositam esse.

Iam vero exoritur quaestio, cui haec historia belli Troiani debeatur et quo tempore scripta sit, de qua re quid sit statuendum maxima inter viros doctos est dissensio: nec defuerunt adeo, qui id quod I 13 narratur verum esse rati Dictyn comitem Idomenei auctorem libelli putarent. At haec ipsa verba, nisi forte serius addita sunt, satis demonstrant scriptorem data opera mirificas istas fabulas in medium protulisse eo consilio, ut sibi maiorem compararet fidem atque auctoritatem: summa enim, quis hoc negaverit? fide dignus, qui iis ipsis rebus interfuit, quas narrat, qui eos homines, quorum facta describit, ipse vidit et novit. Itaque auctor idem fecit, quod in Darete Phrygio, idem quod in Sisyphe Coofactum est (Malalae Chronographia V p. 168), quem comitem Teuceri bello Troiano interfuisse atque historiam eius belli scripsisse fabulantur, ex qua postero tempore Homerus Iliadem, Vergilius Aeneidem condiderit. Cum hac prima eius fraude reliqua artissime cohaerent. Etenim cum Dictys comes Idomenei auctor esset factus huius libri, qua tandem lingua poterat uti alia atque Graeca? Oportebat igitur eius opus primitus graece scriptum esse, quod ut quodammodo credibile videretur, excogitatae sunt illae quas in epistola et prologo legimus nugae, quas postero tempore repetitas atque conprobatas esse non est quod miremur. Nullum autem Graeci Dictyis superest vestigium.

Quae cum ita sint, libere confiteri debemus nos auctorem ignorare, qui ne agnosceretur omni modo studuit, hoc tamen facile perspicimus eum Graecarum Romanarumque litterarum, imprimis historicorum Romanorum fuisse peritissimum et ex optimis fontibus praecipue ex Homero hausisse (cf. I 27), neque errabimus si statuimus eum rhetorum scholis esse eruditum atque inde operi suo quidquid in eo est ornatus atque elegantiae adiecissee. Quemadmodum autem materiam ex diversis auctoribus

sumpsit, ita etiam ipsa verba ex diversorum temporum scriptoribus mutuatus est, sermo eius impurus, multis posterioris latinitatis phrasibus et constructionibus quales apud Apuleium Hegesippum Ammianum Sulpicium Severum Orosium aliosque reperimus mixtus eum tertio vel quarto saeculo scripsisse verisimile facit. In quibusdam enim antiquissimos Romanorum poetas imitatur, in aliis Vergilium, passim Ciceronem Livium Tacitum Cornelium Nepotem sequitur, maxime autem Sallustium: quid quod haud raro quasi quaedam huius imitationes reperiuntur atque in Agamemnonem Ulixem alios ea transferuntur quae ille de Iugurtha Mario Catilina dixit? Haec mira imitandi ratio, quae utrum magis risum an taedium interdum moveat difficile est diiudicatu, hominem videtur prodere qui sano iudicio caret, nisi forte statuemus ornatus causa ex antiquis scriptoribus, quo nullum ornamentum maius et gratius excogitari potuit, modo hinc modo inde quae maxime possent blandiri decerpta esse. Quae ne temere dixisse videar qua ratione Sallustium imitatus sit multis utriusque scriptoris collatis exemplis demonstrabo. p. 4, 7 largiter magnificeque eos habuere: Catil. 11, 5 luxuriose nimisque liberaliter habuerat — p. 7, 13 nihil pensi aut consulti patientes: Cat. 12, 2 nihil pensi neque moderati habere (cf. Iug. 41, 9) — p. 7, 14 transversim agebantur: Iug. 6, 3 transversos agit (cf. p. 14, 20) — p. 7, 28 ita populus contemptui habitus domum discedit: Iug. 34, 2 ita populus ludibrio habitus ex concione discedit — p. 8, 30 ita ad postremum bonum publicum materna gratia corruptum est: Iug. 25, 3 ita bonum publicum privata gratia devictum — p. 10, 27 hic (Achilles) in primis adulescentiae annis procerus, decora facie, studio rerum bellicarum omnes iam tum virtute atque gloria superabat neque tamen aberat ab eo vis quaedam inconsulta et effera morum inpatientia: Iug. 6, 1 qui (Iugurtha) ubi primum adolevit

pollens viribus, decora facie, sed multo maxime ingenio validus, non se luxu neque inertiae corrumperendum dedit — p. 12, 17 magnus atque clarus habebatur (Agamemnon): Cat. 53, 1 clarus atque magnus habetur (Cato) — p. 16, 7 iucundus acceptusque (Nestor): Iug. 12, 3 carus acceptusque (lictor), cf. 70, 2 108, 1 — p. 14, 18 praeparatus instructusque (cf. 62, 16): Iug. 74, 2 parati instructique — p. 12, 23 instrumenta militiae-arma tela equi naves atque haec omnia toto biennio praeparantur: Iug. 43, 3 arma tela equos et cetera instrumenta militiae parare — p. 14, 12 neque pretio neque gratia Phalidis inlici quivit (Sarpedon): Cat. 49, 1 neque gratia neque pretio Ciceronem impellere potuere — p. 18, 28 uti quisque in manus venerat interficitur: Iug. 101, 4 si qui in manus venerant obtruncare — p. 19, 18 primi aut inter primos bellantes: Iug. 6, 1 feras primus aut in primis ferire — p. 20, 22 multa invicem consumpta oratione: Iug. 25, 11 multa tamen oratione consumpta — p. 25, 15 ancipiti malo territos: Cat. 29, 1 ancipiti malo permotus — p. 27, 11 cuius (Palamedis) neque consilium umquam neque virtus frustra fuit: Iug. 7, 6 cuius (Iugurthae) neque consilium neque inceptum ullum frustra erat — p. 33, 32 cum virtute tum consilio bonus (Hector): Iug. 7, 5 proelio strenuus erat et bonus consilio (Iugurtha) — p. 42, 4 circumcursans magna voce monet atque hortatur (Ulixes) (cf. p. 54, 31): Cat. 59, 5 ipse (Antonius) equo circumiens unumquemque nominans appellat hortatur rogat — p. 45, 31 prorsus nullo intacto: Iug. 66, 1 prorsus nihil intactum neque quietum pati — p. 46, 24 spes omnes atque opes militiae in tali viro (Hectore) sisterentur: Iug. 114, 4 spes atque opes civitatis in illo (Mario) sitae — p. 47, 22 ut quemque fors conglobaverat: Iug. 97, 4 uti quosque fors conglobaverat — p. 63, 26 Priamus lugubri veste miserabile tectus, cui dolor non decus regium, non ullam tanti nominis atque

famae speciem reliquam fecerat, manibus vultuque supplicibus ad Achillen venit cum Andromacha: Iug. 33, 1 Iugurtha contra decus regium cultu quam maxime miserabili cum Cassio Romam venit — p. 64, 33 infelicissimum spectaculum mortalibus praebeo (Priamus): Iug. 14, 23 rerum humanarum spectaculum praebeo (Adherbal) — p. 76, 13 acceptus popularibus (Troilus): Iug. 7, 1 tam acceptum popularibus (Iugurtham) (cf. 70, 2) — p. 76, 18 Priamus Idaeum ad Achillen super Polyxena cum mandatis mittit: Cat. 32, 3 Manlius legatos ad Marcium Regem mittit cum mandatis huiusmodi — p. 85, 17 neque sacro neque profano abstinnisse (Priamus): Cat. 11, 6 sacra profanaque omnia pollueret (exercitus populi Romani).

Numerum exemplorum poteram augere, sed haec quoque sufficere puto ad id quod proposui probandum.

Iam vero id ipsum opus quod adhuc superest Latinum diversis temporibus notum atque usurpatum esse videmus, praecipue a Byzantinorum scriptoribus Ioanne Malala, Georgio Cedreno, Constantino Manasse, Ioanne Tzetzta. Malalas in Chronographia Dictyn saepius nomine appellat V p. 134 155 168 172 X p. 322 neque quisquam negaverit cum Dictyn, qualem nunc habemus, ante oculos habuisse et diligenter secutum esse, adeo ut non paucis locis eum ad verbum verterit cf. ea quae ad p. 2, 13 7, 30 12, 32 etc. notavi. Multa quidem mutavit, quae aut contraxit aut copiosius tractavit, praesertim cum de eadem re etiam alios auctores sequatur, in his Sisyphum Coum, quem V p. 148 152 168 commemorat. Nonnulla etiam rectius describit, ut I 4: merito enim monuit Perizonius l. I. XI verba Dictyis p. 4, 31: 'multo amplius tamen ob iniuriam adfinium' non satis perspicua esse, Malalam autem bene narrare Aethram et Clymenam (quam Κλυταιμνήστραν vocat) corruptas esse ab Alexandro, ut iam non videantur iniuriam passae esse, sed ipsae fecisse.

Reliqui num ipsi ad hunc Latinum fontem ascenderint nescio, videntur tamen mihi ex Malala potius hausisse, maxime is qui copiosissime hanc rem tractavit Georgius Cedrenus. Ceterum verba, quibus Malalas utitur in iis quae ex Dictye sumpsit, ut recte monuit Perizonius l. I. XII nonnulla reperiuntur foeda atque barbara, veluti p. 119 δουλίδων Κουβικουλαρίων, p. 126 πραιδεύειν τὴν χώραν, p. 127 ἐν τῷ ἰδίῳ παπυλεῶνι, p. 136 ἴδια μανδάντα et alia, quae vitasset, si Graecum scriptorem temporis Neroniani modo excerptisset.

Neque vero Byzantini soli Dictye usi sunt, sed etiam alii posthac scriptores rerum et poetae. Ante omnes hoc loco nominandus est Benoitius Mauranus¹⁾ in praeclarissimo opere nunc primum plene edito, de quo novissimo tempore copiosius egit Dungerus²⁾ p. 37—39, quibus ipse³⁾ pauca addidi p. 26, 27.

Neque negaverim etiam Iosephum Iscanum qui carmen de bello Troiano exeunte saeculo duodecimo scripsit, cum eximia litterarum Romanarum praecipue poetarum scientia excelleret, Dictyn et cognovisse et ipsum legisse. Aliter autem iudicandum esse censeo de Herborto Fritzlaensi, qui in carmine suo 'Iet von Troya' saepius Itin vel Ytin i. e. Dictyn fontem suum esse contendit, sed id quod suspicionem movetiustam, plane isdem locis, quibus Benoitius, quem sequitur, ut manifestum sit etiam haec eum sicuti reliqua ex Francogallico poeta sumpsisse, Dictyn

¹⁾ Benoit de Sainte More et le roman de Troie, ou les metamorphoses d'Homère et de l'épopée gréco-latine au moyen-âge par A. Joly 2 voll. Paris 1870—71.

²⁾ Hermann Dunger, die Sage vom trojanischen Kriege in den Bearbeitungen des Mittelalters und ihre antiken Quellen. Dresden, 1869. Programm des Vitzthum'schen Gymnasiums.

³⁾ Ferdinand Meister, über Dares von Phrygien, de excidio Troiae. Breslau, 1871. Programm des Gymnasiums zu St. Maria Magdalena.

autem ipsum ne inspexisse quidem: de qua re egi l. l. p. 29. Idem nescio an de Guidone de Columna iudice Messanensi, qui historiam celeberrimam et doctissimam destructionis Troiae anno 1282 lingua Latina eleganter scriptam edidit, iudicandum sit, quamvis ipse laudet Daretis atque Dictyis graece scriptos libros a Cornelio nepote Sallustii clarissimi nimis breviter translatos. Plane ex eo pendunt qui eius historiam in nostram linguam transtulerunt Joannes Mair Noerdingensis et Henricus Brunsvicensis, qui, cum id sibi proposuissent, ut Guidonis elegantem quidem, in quibusdam autem doctiorem narrationem popularibus suis explicarent, fonte suo, ex quo hauriebant, satis contenti alium non requirebant.

Contra Konradum de Virceburgo, vel potius eum, qui eius opus continuavit, Dictye Latino usum esse, praecipue sexto eius libro non est quod negemus, cf. nos l. l. p. 35.

In restituendo textu quem dicunt scriptoris haec mihi praesidia praesto fuerunt:

G Codex Sangallensis D n. 205 bibliothecae Monasterii saec. IX vel X, qui quanti sit pretii nunc demum egregia Woelfflini opera cognosci potest, qui eum usque ad II 50 mihi contulit, reliqua ab Adolfo Kaegi conferenda curavit. hunc in recensendo libro ducem assumere nequaquam dubitavi eumque certissimum ducem esse confido: lectiones eius discrepantes fideliter notavi.

B Cod. Bernensis n. 367 saec. XIII intercedente Hermanno Hageno collatus a Kurzio minoris quidem pretii sed omnino non spernendus, inprimis iis locis quibus Sangallensem errare manifestum est. Etsi non necessarium mihi visum est omnes eius varias lectiones adnotare, quod multa negligentiae scribae adscribenda sunt, alia consulto videntur mutata esse, non raro tamen eum laudavi, praecipue ubi cum cod. Sangallensi consentit.

V Cod. Bratislaviensis IV Q 47 bibliothecae universitatis litterarum saec. XIII mutilus, insunt autem haec p. 19, 18 primi — p. 51, 14 mandata efficit, p. 70, 22 reliquisque — p. 93, 16 ad naves redeunt, p. 104, 8 fore uti — p. 107, 23 tempestate multi, p. 112, 30 Ulixi usque ad finem. Multa in hoc quoque sunt mutata, alia liberius alia minus libere. Hunc librum ipse contuli, item

P Cod. Berolinensem Msc. lat. octav. 71 fere eiusdem notae. In utroque libro nonnulli loci, qui aliquo vitio laboraverunt, bene correcti sunt, plures ingeniose mutati, qui per se boni correctione non egebant. haud pauca quae in editionibus inveniuntur ex hoc fonte fluxerunt, quae tamen auctori abiudicanda esse persuasum habeo.

Semel vel bis adieci lectiones cod. Argentoratensis, quo Obrechtus usus multos locos emendavit, rarissime lectiones cod. Sangallensis oppidani saec. XV, non satis accurate ut videtur a Ioa. Casp. Orellio collati (quas Dederichus in editione sua exhibet), ne fundamentum textus fideliter positum his additis destruerem potius quam firmarem.

Nec defuerunt mihi editiones optimaе, quae tamen non admodum inter se differunt: praeter editionem principem (una Coloniae 1470 vel 1475, altera Mediolani 1477 prodiit) aliquotiens editionem, quam ipse possideo, optimam commemoravi quae Venetiis a. 1499 prodiit, excusam ex editione Veneta ea, quae 1486 a Francisco Faragonio curata est: hanc sequitur editio quae Basileae a. 1529 8 Cratandri typis excusa Cratandrina appellatur. Sed longe omnium praestantissima est ea quam Iosias Mercerus Parisiis 1618 12 in officina Roberti Stephani edidit; etenim cum usque ad illud tempus scriptor fere neglectus esset, Mercerus duorum scriptorum codicum ope fretus, ut ipse narrat in praefatione, eum restituit et ab innumeris mendis liberavit. Digna quae commoretur est editio Obrechtii, quam curavit Samuel

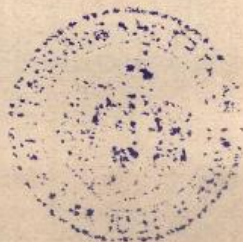
Artopoeus Argentorati 1691 8, cui indicem latinitatis et rerum adiecit, denique Amstelaedamensis a. 1702 4 quam fecit Lud. Smids cum interpretatione Annae Daceriae, quam illa vulgaverat in usum Delphini 1680. Addita est non solum Iacobi Perizonii dissertatio de historia belli Troiani etc. sed etiam nummi et gemmae veteres ad illustrandum Dictyn et index omnium quotquot leguntur Dictyis vocabulorum.

Novissima editio prodiit Bonnae 1833 8 Dederichi opera et studiis, qui de restituendo et interpretando scriptore optime meritus est. Additum est Glossarium Septimianum et Observationes historicae, utrumque non minore cum industria factum, quam Indices, quos ipse in faciendis indicibus diligenter inquisivi.

Iam vero restat, ut iis qui in edendo hoc scriptore me adiuverunt, gratias agam maximas, in primis autem viro doctissimo et humanissimo Eduardo Woelfflino, qui egregiam collationem Cod. Sangallensis mihi non modo comparavit, sed ex parte quidem suis manibus scripsit et amicissimo collegae meo Rudolfo Peipero, qui complures locos acutissime et elegantissime emendavit.

Siglorum tabula

- G = codex Sangallensis s. IX vel X
 B = codex Bernensis s. XIII
 V = codex Vratislaviensis s. XIII
 P = codex Berolinensis s. XIII
 A = codex Argentoratensis
 g = codex Sangallensis s. XV

L. SEPTIMIUS Q. ARADIO S. D.

Ephemerida Belli Troiani Dictys Cretensis, qui in ea militia cum Idomeneo meruit, conscripsit litteris Punicis, quae tum Cadmo et Agenore auctoribus per Graeciam frequentabantur. dein post multa saecula conlapso per vestutatem apud Gnoson, olim 5 Cretensis regni sedem, sepulchro eius, pastores cum eo devenissent, forte inter ceteram ruinam loculum stanno affabre clausum offendere ac thesaurum rati mox dissolvunt, non aurum nec aliud quicquam prae-
dae, sed libros ex philyra in lucem prodituri. at 10 ubi spes frustrata est, ad Praxim dominum loci eos deferunt, qui commutatos litteris Atticis, nam oratio Graeca fuerat, Neroni Romano Caesari obtulit, pro quo plurimis ab eo donatus est. nobis cum in manus forte libelli venissent, avidos verae historiae cupido 15 incessit ea uti erant Latine disserere, non magis confisi ingenio, quam ut otiosi animi desidiam discuteremus. itaque priorum quinque voluminum, quae bello contracta gestaque sunt, eundem numerum servavimus: residua *quatuor* de reditu Graecorum in 20 unum redegimus atque ad te misimus: tu, Rufine mi, ut par est, fave coeptis.

1 Ephemeridem *P* 6 regis *P* 8 stagnum a fabro *P*
9 neque quicquam *P* 11 Prasim *P* 15 libelli forte *P*
aidis *editt. uett.* 16 non *om. P* 17 quam *om. P* 20 re-
sidua de r. gr. quinque *P* quinque *libri*, quatuor *coniecit*
Dederichus 22 fauce inceptis atque in legendo ditim *P*.

PROLOGUS.

Dictys, Cretensis genere, Gnoso civitate, isdem temporibus, quibus et Atridae, fuit, peritus vocis ac litterarum Phoenicum, quae a Cadmo in Achaiam fuerant delatae. hic fuit socius Idomenei, Deucalionis filii et Merionis ex Molo, qui duces cum exercitu contra Ilium venerant, a quibus ordinatus est, ut annales belli Troiani conscriberet. igitur de toto bello novem volumina in tilias digessit Phoeniceis litteris: quae iam reversus senior in Cretam praecepit moriens, ut secum sepelirentur. itaque ut ille iusserat memoratas tilias in stannea arcula repositas eius tumulo condiderunt. verum secutis temporibus, tertio decimo anno Neronis imperii, in Gnoso civitate terrae motus facti cum multa, tum etiam sepulchrum Dictys ita patefecerunt, ut a transeuntibus arcula viseretur. pastores itaque praetereuntes cum hanc vidissent, thesaurum rati sepulchro abstulerunt: et aperta ea invenerunt tilias incognitis sibi litteris conscriptas continuoque ad suum dominum, Eupraxidem quendam nomine, pertulerunt, qui agnitas, quatenus essent, litteras Rutilio Rufo, illius insulae tunc consulari, obtulit. ille cum ipso Eupraxide ad Neronem oblata sibi transmisit existimans quaedam in his secretiora contineri. haec

13 Joannis Malalae Chronographia X, 322

1 Gnoso G hisdem G 3 litteris libri, tuetur G. J. Hildebrandus in Jahni Annal. XXIII p. 289 foenicum G cathmo G 8 novem scripsit Dederichus, libri sex foenicis G 11 stagnea GB 13 Gnoso G 15 dictis GB 24 secreciora G.

igitur cum Nero accepisset, advertissetque Punicas esse litteras, harum peritos ad se evocavit: qui cum venissent, interpretati sunt omnia. cumque Nero cognosset antiqui viri, qui apud Ilium fuerat, haec esse monumenta, iussit in Graecum sermonem ista transferri, e quibus Troiani belli verior textus cunctis innotuit. tunc Eupraxidem muneribus et Romana civitate donatum ad propria remisit. annales vero nomine Dictys inscriptos in Graecam bibliothecam recepit, quorum seriem qui sequitur textus ostendit.

LIBER PRIMUS.

I. Cuncti reges, qui Minois Iove geniti propnepotes Graeciae imperitabant, ad dividendas inter se Atrai opes Cretam convenere. Atrous namque ex Minoe postrema sua ordinans quicquid auri atque argenti, pecorum etiam fuit, nepotibus, quos filiae genuerant, ex aequo dividendum reliquerat, excepto civitatum terrarumque imperio: haec equippe Idomeneus cum Merione, Deucalionis Idomeneus, alter Moli, iussu eius seorsum habuere. convenere autem Clymenae et Naupli Palamedes et Oeax: item Menelaus, Aeropa et Plisthene genitus, a quo Anaxibia soror, quae eo tempore Nestori denupta erat et Agamemnon maior frater, ut vice sua in divisione uteretur, petiverant. sed hi non Plisthenis, ut erat, magis quam Atrai dicebantur, ob eam causam quod, cum Plisthenes admodum parvis ipse agens in primis annis vita functus nihil dignum ad memoriam nominis reliquisset, Atrous miseratione aetatis secum eos habuerat neque minus quam regios

4 fuerunt G¹ fuerant G² 7 muneribus e GA 9 bibliothecam G 15 peccorum G 20 climene G aiax GB Mercerus: Oeax. dictys excretacida GB (sed creteida B), expunctum scholiastae additamentum in ed. Obr. 21 europa libri, corr. in editt. uett. plisthene GB 24 non] in G om. B 25 erat libri, erant uett. editt. 26 parvis G parvus G 27 functus est G

educaverat. in qua divisione singuli pro nominis celebritate inter se quisque magnifice transiere.

II. Ad eos re cognita omnes ex origine Europae, quae in ea insula summa religione colitur, confluunt benigneque salutos in templum deducunt. ibi hostiarum multarum immolatione more patrio celebrata exhibitisque epulis largiter magnificeque eos habuere itemque insecutis diebus. *at reges Graeciae* etsi ea, quae exhibebantur, cum laetitiae accipiebant, tamen multo magis templi eius magnifica pulchritudine preciosaque exstruktionem operum afficiebantur, inspicientes repetentesque memoria singula, quae ex Sidona a Phoenice, patre eius, atque nobilibus matronis transmissa magno tum decori erant.

III. Per idem tempus Alexander Phrygius, Priami filius, Aenea alisque ex consanguinitate comitibus, Spartae in domum Menelai hospitio receptus, indignissimum facinus perpetraverat. is namque ubi animadvertit regem abesse, quod erat Helena praeter ceteras Graeciae feminas miranda specie, amore eius captus ipsamque et multas opes domo eius aufert, Aethram etiam et Clymenam, Menelai adfines, quae ob necessitudinem cum Helena agebant. Postquam Cretam nuntius venit et cuncta, quae ab Alexandro adversum domum Menelai commissae erant, aperuit, per omnem insulam, sicut in tali re fieri amat, fama in maius divulgatur: expugnatam quippe domum regis eversumque regnum et alia in talem modum singuli disserebant.

IV. Quis cognitis Menelaus, etsi abstractio coniugis animum permoverat, multo amplius tamen ob iniuriam adfinium, quas supra memoravimus,

III. IV. Malal. 119. 120 Georgii Cedreni Historiarum compendium 124 Constantini Manassis Compendium chronicum P. 24 25 Joannis Tzetzae Antehomerica 129—157 Auctor τῶν Τρωϊκῶν in Bibliotheca Uffenbachiana V. VI.

2 caelebritate *G* in libri, inter ed. uett. transigere *B* in marg. 9 Aetrei gratia libri, reges Graeciae ed. Crat. Obrechtus nostrum.

consternabatur. at ubi animadvertit Palamedes regem ira atque indignatione stupefactum consilio excidisse, ipse naves parat atque omni instrumento compositas terrae adplicat. dein pro tempore regem breviter consolatus, inpositis etiam ex divisione quae in tali negotio tempus patiebatur, navem ascendere facit atque ita ventis ex sententia flantibus paucis diebus Spartam pervenere. eo iam Agamemnon et Nestor omnesque, qui ex origine Pelopis in Graecia regnabant, cognitis rebus confluxerant. igitur postquam Menelaum advenisse sciunt, omnes in unum coeunt. et quamquam atrocitas facti ad indignationem ultimumque iniurias rapiebat, tamen ex consilii sententia legantur prius ad Troiam Palamedes, Ulixes et Menelaus hisque mandatur, uti conquesti iniurias Helenam et quae cum ea abrepta erant repeterent.

V. Legati paucis diebus ad Troiam veniunt: neque tamen Alexandrum in loco offendere: eum namque properatione navigii inconsulte usum venti ad Cyprum appulere, unde sumptis aliquot navibus Phoenicem delapsus Sidoniorum regem, qui eum amice susceperat, noctu insidiis necat, eademque, qua apud Lacedaemonam, cupiditate universam domum eius in scelus proprium convertit. ita omnia, quae ad ostentationem regiae magnificentiae fuere, indigne rapta ad naves deferri iubet. sed ubi ex lamentatione eorum, qui casum domini deflentes reliqui praedae aufugerant, tumultus ortus est, populus omnis ad regiam concurrit. inde, quod iam Alexander abreptis quae cupierat ascensionem propebat, pro tempore armati ad naves veniunt ortoque inter eos acri proelio cadunt utrimque plurimi, cum obstinate hi regis necem defenderent, hi, ne

1 consternebatur *G* 5 positus libri, impositis Perizonius 18 tum *GB* eum *P* 19 usum *P* usui *G* usi *B*; eum — usum Gronovius conjectura, Obrechtus e libris suis restituit. 20 Dederichus mavult ad Aegyptum 30 cupierat editt. uett., libri cupiebat.

amitterent partam praedam, summis opibus adniterentur: incensis deinde duabus navibus Troiani reliquas strenue defensas liberant. atque ita fatigatis iam proelio hostibus evadunt.

VI. Interim apud Troiam legatorum Palamedes, cuius maxime ea tempestate domi bellicae consilium valuit, ad Priamum adit conductoque concilio primum de Alexandri iniuria conqueritur, exponens communis hospitii eversionem, dein monet, quantas ea res inter duo regna simultates concitatura esset, interiaciens memoriam discordiarum Ili et Pelopis aliorumque, qui ex causis similibus ad internecionem usque gentium pervenissent: ad postremum belli difficultates contraque pacis commoda adstruens non se ignorare, ait, quantis mortalibus tam atrox facinus indignationem incuteret: ex quo auctores iniuriae ab omnibus derelictos impietatis supplicia subituros. et cum plura dicere cuperet, Priamus medium eius interrumpens sermonem: parcus quaeso Palamede, inquit: iniquum etenim videtur insimulari eum qui absit, maxime cum fieri possit, uti, quae criminose obiecta sunt, praesenti refutatione diluantur. haec atque alia huiusmodi inserens differri querelas ad adventum Alexandri iubet. videbat enim, ut singuli, qui in eo consilio aderant, Palamedis oratione moverentur, ut taciti, vultu tamen admissum facinus condemnarent, cum singula miro genere orationis exponerentur atque in sermone Graeci regis inesset quaedam permixta miserationi vis. atque ita eo die consilium dimittitur. sed legatos Antenor, vir hospitalis et praeter caeteros boni honestique sectator, domum ad se volentes deducit.

VII. Interim paucis post diebus Alexander cum supra dictis comitibus venit, Helenam secum ha-

VI Malal. 122.

19 partius GB 21 obiectas B 22 praesenti om. GB.
ad P Perizonius maluit praesentis 29 permyxta G miserationis libri, Obrechtus miserationi.

bens. cuius adventu tota civitas cum partim exemplum facinoris execrarentur, alii iniurias in Menelaum admissas dolerent, nullo omnium adprobante, postremo cunctis indignantibus tumultus ortus est. quis rebus anxius Priamus filios convocat eosque, quid super tali agendum negotio videretur, consulit, qui una voce minime reddendam Helenam respondent. videbant quippe, quantae opes cum ea advectae essent: quae universa, si Helena traderetur, necessarium amitterent. praeter ea permoti forma mulierum, quae cum Helena venerant, nuptias sibi singularum iam animo destinaverant: quippe qui lingua moribusque barbari, nihil pensi aut consulti patientes, praeda atque libidine transversi agebantur.

VIII. Igitur Priamus relictis his senes conducit, sententiam filiorum aperit, dein cunctos, quid agendum esset, consulit. sed priusquam ex more sententiae dicerentur, reguli repente concilium irrumpunt atque inconditis moribus malum singulis minitantur, si aliter, quam ipsis videretur, decernerent. interim omnis populus indigne admissam iniuriam atque in hunc modum multa alia cum execratione reclamabant. ob quae Alexander cupidine animi praeceps veritus, ne quid adversum se a popularibus oriretur, stipatus armatis fratribus impetum in multitudinem facit, multos obtruncat: reliqui interventu procerum, qui in consilio fuerant, duce liberantur Antenore. ita infectis rebus populus contemptui habitus non sine perniciie sua domum discedit.

IX. Dein secuta die rex hortatu Hecubae ad Helenam adit eamque benigne salutans bonum animum uti gereret hortatur: quae cuiusque esset, requirit. tunc illa Alexandri se adfinem respondit, magisque ad Priamum et Hecubam, quam ad Plisthenis filios genere pertinere, repetens ordinem omnem

IX Malal. 120. 121 Cedren. P 124

16 apperit G 19 Perizonius coniecit clamoribus, Jo. Casp. Orellius uocibus, murmuribus Peiper.

maiorum. Danaum enim atque Agenorem et sui et Priami generis auctores esse: namque ex Hesione Danaï filia et Atlante Electram natam, quam ex Iove gravidam Dardanum genuisse: ex quo Tros et deinceps insecuti reges Ili. Agenoris porro Taygetam: eam ex Iove habuisse Lacedaemonem, ex quo Amyclam natum et ex eo Argalum, patrem Oebali, quem Tyndari, ex quo ipsa genita videretur, patrem constaret. repetebat etiam cum Hecuba materni generis adfinitatem. Agenoris quippe filium Phoenicem et Dymae, patris Hecubae, et Ledae consanguinitatis originem divisisse. postquam memoriter cuncta retexit, ad postremum flens orare, ne, quae semel in fidem eorum recepta esset, prodendam putarent. ea secum domo Menelai adportata, quae propria fuissent, nihil praeter ea ablatum. sed utrum inmodico amore Alexandri, an timore poenarum, quas ob desertam domum a coniuge metuebat, ita sibi consulere maluerit, parum constabat.

X. Igitur Hecuba, cognita voluntate, simul ob generis coniunctionem, complexa Helenam, ne prodederetur, summis opibus adnitebatur: cum iam Priamus et reliqui reguli non amplius differendos legatos dicerent neque resistendum popularium voluntati, solo omnium Deiphobo Hecubae adsenso, quem non aliter atque Alexandrum Helenae desiderium a recto consilio praepediebat. itaque cum obstinate Hecuba nunc Priamum, modo filios deprecaretur, modo complexu eius nulla ratione divelli posset, omnes qui oderant in voluntatem suam transduxit. ita ad postremum bonum publicum materna gratia corruptum est. deinde postero die Menelaus cum suis in contionem venit, coniugem et quae cum ea abrepta

2 exsona G ex iona B ex Hesione restituit Obrechtus
3 athlante G 5 alii GB Ilii P 6 lacedaemonam GB
ex qua amyclum GB 7 debali GB 10 filiam G Phineum
et Phoenicem Mercerus, Phineum Obrechtus 13 ne quae G
17 an timore G² (timore 2. m. sup. scr.) vulgo poenarum metu
29 ratione G deuelli G. 1. m. diu. 2. m. 32 postremo GB.

essent repetens. tunc Priamus inter regulos medius adstans facto silentio optionem Helenae, quae ob id in conspectum popularium venerat, offert, si ei videretur domum ad suos regredi. quam ferunt dixisse neque se invitam navigasse, neque sibi cum Menelai matrimonio convenire. ita reguli habentes Helenam non sine exultatione ex contione discedunt.

XI. His actis Ulixes contestandi magis gratia quam aliquid ex oratione profecturus cuncta, quae ab Alexandro contra Graeciam indigne commissa essent, retexit: ob quae ultionem brevi testatus est. dein Menelaus ira percitus atroci vultu exitium minatus concilium dimittit. quae ubi ad Priamidam perlata sunt, confirmant inter se clam, uti per dolum legatos circumveniant. credebant quippe, quod non frustra eos habuit, si legati imperfecto negotio revertissent, fore uti adversum se grande proelium concitaretur. igitur Antenor, cuius de sanctitate morum supra memoravimus, Priamum convenit coniurationemque factam conqueritur: filios quippe eius non legatis, sed adversus se insidias parare: neque id se passurum. dein non multo post legatis rem aperit. ita exploratis omnibus adhibito praesidio, cum priamum opportunum visum est, inviolatos eos dimittit.

XII. Dum haec apud Troiam aguntur, disseminata iam per universam Graeciam fama omnes Pelopidae in unum conveniunt atque interposita iuris iurandi religione, ni Helena cum abreptis redderetur, bellum se Priamo inlaturos confirmant. legati

19 Tzet. Antehom. 161

5 neque se invitam navigasse om. G. pro his neque se patriam regredi velle B, utrumque habet P. 6 convenere G¹ corr. 2. m. 8 gratia om. G. sup. scr. 2. m. abesse vult Hildebrandus. 9 profuturus GB, Heinsius et Perizonius coniecerunt profecturus cuncta quae ab alexandro contra greciam indigne com. G. in marg. 11 ultionem regi (i. e. coram rege) testatus est maluit Wopkensius 12 atro G¹ ci 2. m. sup. scr. 20 conqueritur G² B 24 oportuna GB et ita saepius.

Lacedaemonam redeunt, de Helena eiusque voluntate narrant, dein Priami filiorumque eius adversum se dicta gesta: grande praeconium fidei erga legatos Antenoris praeferentes. quae ubi accepere, decernitur, uti singuli in suis locis atque imperiis opes belli parent. igitur ex consilii sententia opportunus locus ad conveniendum, et in quo de apparatu belli ageretur, Argi, Diomedis regnum, deligitur.

XIII. Ita ubi tempus visum est, primus omnium ingenti nomine virtutis atque corporis Ajax Telamonius advenit, cum eo Teucer frater: dein haud multo post Idomeneus et Meriones, summa inter se iuncti concordia. eorum ego secutus comitatum ea quidem, quae antea apud Troiam gestae sunt, ab Ulixee cognita quam diligentissime retuli et reliqua, quae deinceps insecuta sunt, quoniam ipse interfui quam verissime potero exponam. igitur post eos, quos supra memoravimus, Nestor cum Antilocho et Thrasymede, quos Anaxibia susceperat, supervenit: eos Penelopeus insecutus cum Clonio et Arcesilao consanguineis, dein Prothoenor et Leitus Boeotiae principes, itemque Schedius et Epistrophus Phocenses, Ascalaphus et Ialmenus Orchomenii: tum Diores et Meges ex Phyleo genitus, Thoas ex Andraemone, Eurypylus Euaemonis Ormenius et Leonteus.

XIV. Post quos Achilles Pelei et Thetidis, quae ex Chirone dicebatur. hic in primis adulescentiae annis, procerus, decora facie, studio rerum bellicarum omnes iam tum virtute atque gloria superabat, neque tamen aberat ab eo vis quaedam inconsulta et effera morum inpatientia. cum eo Pa-

XIII Malal. 134 Cedren. P 127

7 conendum G¹ 8 diligitur G. corr. 1. m. 11 teuter G. c. 2. m. sup. scr. 20 clytio libri, Mercerus et Obrechtus Clonio archesilao G arthesilao B 21 prothenor GB 22 scedius GB 23 focenses GB iamenus GB 24 meces GB pileo G peleio B 25 andromone GB enhaemonis G euhemonis B orchomenius GB corr. Mercerus 31 et om. GB, Mercerus non male proposuit et fera.

troclus et Phoenix, alter propter coniunctionem amicitiae, alter custos atque rector eius. Tlepolemus dein Herculis: eum insecuti sunt Phidippus et Antiphus, insignes armorum specie, avo Hercule, post eos Protesilaus Iphicli cum Podarce fratre. adfuit et Eumelus Pheraeus, cuius pater Admetus quondam vicaria morte coniugis fata propria protulerat, Podalirius et Machaon Tricenses, Aesculapio geniti, adsciti ad id bellum ob sollertiam medicinae artis: dein Poecantius Philocteta, qui comes Herculis post discessum eius ad deos sagittas divinas industriae praemium consecutus est, Nireus pulcher, ex Athenis Menestheus et Ajax Oilei ex Locride, ex Argis Amphilocho et Sthenelus, Amphiarai Amphilocho, Capanei alter, cum his Euryalus Mecistei, dein ex Aetolia Thessandrus Polynicis, postremi omnium Demophoon atque Acamas. fuere cuncti ex origine Pelopis. sed eos, quos memoravimus, plures alii ex suis quisque regionibus, partim ex regum comitibus, alii ipsius regni participes insecuti sunt, quorum nomina singillatim exponere haud necessarium visum est.

XV. Igitur ubi omnes Argos convenere, Diomedes hospitio cunctos recipit, necessariaque praebet. dein Agamemnon grande auri pondus Mycenis adportatum per singulos dispertiens promptiores animos omnium ad bellum, quod parabatur, facit. tum communi consilio super conditione proelii iusiurandum interponi hoc modo placuit. Calchas, Thestoris filius, praescius futurorum, porcum marem in forum medium adferri iubet, quem in duas partes

2 tleptolemus G² 5 siphicli GB 6 fereus GB 7 quandam G¹ 8 tricenses GB 10-Deippoanti GB 11 adis GB adeos A ad deos, quod habent Vindingius, Tollius atque, est in P 13 ex (ante Argis) om. GB. 14 et Sthenelus Amphiarai Amphilocho om. GB habet P 15 cappani GB eurypylus G euripilus B Euryalus ed. princ. mnesthei GB 17 achamas GB 18 pluri G¹ 29 calenas GB calcas P nestoris GB Thestoris P, con. Mercerus.

exsectum orienti occidentique dividit, atque singulos nudatis gladiis per medium transire iubet. dein muronibus sanguine eius oblitis, adhibitis etiam aliis ad eam rem necessariis, inimicitias sibi cum Priamo per religionem confirmant: neque prius se bellum deserturos, quam Ilium atque omne regnum eruisent. quis perfectis pure lauti Martem atque Concordiam multis immolationibus sibi adhospitalavere.

XVI. Dein in templo Iunonis Argivae rectorum omnium declarari placuit. igitur singuli in tabellis, quas ad deligendum belli principem quem cuique videretur acceperant, Punicis litteris Agamemnonis nomen designant. ita consensu omnium secundo rumore summam belli atque exercitus in se suscipit: quod ei et propter germanum, cuius gratia bellum id parabatur et propter magnam opum vim, quibus praeter ceteros Graeciae reges magnus atque clarus habebatur, merito acciderat. dein duces praefectosque navium Achillem, Aiace et Phoenicem destinant. praeponunt etiam campestri exercitui Palamedes cum Diomede et Ulixes, ita ut inter se diurnas vigiliarumque vices dispertiant. his peractis ad parandas opes atque instrumenta militiae singuli sua in regna discedunt. interim belli studio ardebat omnis Graecia: arma, tela, equi, naves atque haec omnia toto biennio praeparantur, cum inventus partim sua sponte, alii aequalium ad gloriam aemulatione munia militiae festinarent. sed inter haec summa cura magna vis navium praecipue fabricatur: scilicet ne multa milia exercituum, undique verum in unum collecta, incuria navigandi tardarentur.

XVII. Igitur peracto biennio ad Aulidam Boeotiae, nam is locus delectus fuerat, singuli reges pro facultate opum regnique instructas classes praemit-

XVII Malal. 135 Cedren. 124 Dares Phrygius XIV Const. Manass. P 25

1 atque ita B 21 palemedes G 27 Dederichus maluit
scribi aequalium ob 28 miliciae GB 32 tardaretur GB.

tunt: ex quis primus Agamemnon ex Mycenis naves C, aliasque LX, quas ex diversis civitatibus, quae sub eo erant, contraxerat, quis Agapenorem praefecit, Nestor XC navium instructam classem, Menelaus ex omni Lacedaemona naves LX, Menestheus Athenis L, XL Elephenor ex Euboea, Ajax Telamonius Salamina XII, Diomedes Argis LXXX navium classem, Ascalaphus et Ialmenus Orchomenii naves XXX, Oileus Ajax XL, item ex omni Boeotia Arcesilaus, Prothoenor, Penelopeus, Leitus, Clonius naves L, XL ex Phocide Schedius et Epistrophus, dein Thalpius et Diores cum Amphimacho et Polyxeno Elide aliisque civitatibus regionis eius naves XL, Thoas ex Aetolia XL, Meges ex Dulichio et ex insulis Echinadibus XL, Idomeneus cum Merione ex omni Creta classem navium LXXX, ex Ithaca Ulixes XII, XL Prothous Magnes, Tlepo-
lemus Rhodo aliisque circa eam insulis IX, XI Eumelus Pheris, Achilles ex Pelasgico L, III Nireus ex Syme, Podarces et Protesilaus ex Phylaca aliisque, quibus praeerat, locis naves XL, XXX Podalirius et Machaon, Philocteta Methona aliisque civitatibus naves VII, Eurypylus Ormenius XL, duas et XX Guneus Perrhaebis, Leonteus et Polypoetes ex suis regionibus XL, XXX ex insulis congregatis cum Antipho Phidippus, Thessandrus, quem Poly-
nicius supra memoravimus, Thebis naves L, Calchas ex Acarnania XX, Mopsus Colophona XX, Epis-

3 quibus et P om. G nos quis 6 LXL GB recte
distinxit Mercerus 6 elenor GB 8 iamenus GB ut
supra p. 10, 23 9 Ajax XII G 10 protenor G penelaus
G leitus G 11 LXI GB scedius GB 12 talpius
GB 13 polixeno GB elide aulide GB 14 oetolia G
15 et dulichius ex GB corr. P 17 protheus magnus GB
corr. P 19 feronius GB 20 ymo GB pylaca GB
21 XLJ undecim G 22 filocteta G mothona G 23 or-
chomenius GB corr. Mercerus XLJ undecim G 24 Gy-
neus G perhebis GB polipoetes GB 25 undecim GB ins.
traphates XXX cum P unde Dederichus suspicatur: ins. suis
congr. Eutaphrates et cum 26 polinicius G.

X Diores et Meges ex Phylaca geminos

ex insulis Cycladibus XXX. easque magna vi frumenti aliorumque necessariorum cibi replent. quippe ita ab Agamemnone mandatum acceperant, scilicet ne tanta vis militum necessariorum penuria fatigaretur.

⁵ XVIII. Igitur inter tantum classium apparatus equi atque currus bellici ob locorum conditionem multi, sed pedestres milites pars maxima, ob eam causam, quia per omnem Graeciam multo maiore egestate pabuli, equitatus usus prohibetur. ¹⁰ praeterea fuere multi, qui ob artis peritiam necessarii nautico apparatusi credebantur. per idem tempus Lycius Sarpedon neque pretio neque gratia Phalidis, Sidoniorum regis, *illici quivit, uti societatem militiae nostrae adversum Troianos sequeretur*: quippe ¹⁵ quem iam Priamus donis amplioribus eisque postea duplicatis fidissimum sibi retinuerat. omnium autem classium numerus, quem ex diversis Graeciae regnis contractum supra exposuimus, toto quinquennio praeparatus instructusque est. ita cum nulla iam res ²⁰ profectionem, nisi absentia militis retardaret, cuncti duces veluti signo dato una atque eodem tempore Aulidam conflunt.

XIX. Interim in ipsa navigandi festinatione Agamemnon, quem a cunctis regem omnium declaratum ²⁵ supra docuimus, longius paulo ab exercitu progressus forte conspicit circa lucum Dianae pascentem capream imprudensque religionis, quae in eo loco erat, iaculo transfigit. neque multo post irane caelesti an ob mutationem aeris corporibus ³⁰ pertemptatis lues invadit. atque interim in dies magis magisque saeviens multa milia fatigare et

XIX—XXII Malal. 123 Cedren. P 124, 125 Tzetz. Antehom. 191—209 Dares XXV Auctor τῶν Τρωϊκῶν in B. Uff. XXIII Ptolemaei Hephaestionis nov. fabularum Excerpta (p. 39, 9 Roulez).

2 cybi G 6 aequi G 9 eq.usus egestatis usu G
13 frigii GB Phalidis corr. P num recte, magnopere quaeritur
inlectus qui uirtutis GB illici potuit ut uirtutis s. P emend.
Mercerus.

promisce per pecora atque exercitum grassari. prorsus nullus funeri modus neque requies: uti quidque malo obvium fuerat, vastabatur. quis rebus sollicitis ducibus mulier quaedam deo plena Dianae iram fatur: eam namque ob necem capreae, qua maxime ⁵ laetabatur, sacrilegii poenam ab exercitu expetere, nec leniri, priusquam auctor tanti sceleris filiam natu maximam vicariam victimam immolavisset. quae vox ut ad exercitum venit, omnes duces Agamemnonem ¹⁰ adeunt eumque primo orare recusantemque ad postremum cogere, uti malo obviam properaret. sed ubi obstinate renuere vident, nec ulla vi queunt flectere, plurimis conviciis insecuti ad postremum regio honore spoliare: ac ne tanta vis exercitus sine rectore ¹⁵ effusius ac sine modo militiae vagaretur, praeficiunt ante omnes Palamedem dein Diomedem et Aiace Telamonium, quartum Idomeneam. ita per aequationem numeri atque partium quadripartitur exercitus.

XX. Neque interim ullus finis vastitatis: cum Ulixes simulata ex pertinacia Agamemnonis iracundia et ob id domum confirmationem confirmans magnum atque insperabile cunctis remedium excogitavit. profectus namque Mycenae nullo consilii particeps falsas litteras tamquam ab Agamemnone ad Clytemnestram perfert, quarum sententia haec erat: Iphigeniam, nam ea maior natu erat, desponsam Achilli: eumque non prius ad Troiam profecturum, quam promissi fides impleretur: ob quae festinaret eamque et quae nuptiis usui essent, mature mittere. praeterea multa pro negotio locutus ementito argumento fidem ³⁰ fecerat. quae ubi accepit Clytemnestra cum propter gratiam Helenae, tum maxime, quod tam celeberrimi nominis viro filia traderetur, laeta Iphigeniam Ulixi committit. isque confecto negotio paucis die-

7 liniri G 12 rennuere G 18 muneris mahit Obrech-
tus 20 pertinacia GB 21 domumtionem GB emend.
Mercerus 22 inseparabile G inseparabile B corr. P.
26 dispensam G desponsam B 32 tunc G tum B.

bus ad exercitum revenit, atque ex inproviso in luco Dianae cum virgine conspicitur. quis cognitis Agamemnon affectione paternae pietatis motus an ne tam illicito immolationis scelere interesset, fugam parat: eumque re cognita Nestor, longam exorsus orationem, ad postremum persuadendi genere, in quo praeter ceteros Graeciae viros iucundus acceptusque erat, a proposito prohibuit.

XXI. Interim virginem Ulixes et Menelaus cum Calchante, quibus id negotium datum erat, remotis procul omnibus sacrificio adornant: cum ecce dies foedari et caelum nubo tegi coepit: dein repente tonitrua, corusca fulmina et praeterea terrae marisque ingens motus atque ad postremum confusione aeris ereptum lumen. neque multo post imbrium atque grandinis vis magna praecipitata. inter quae tam taetra nulla requie tempestatis Menelaus cum his, qui sacrificium curabant, metu atque haesitatione diversus agebatur: terrori quippe primo subita caeli permutatione idque signum divinum credere, dein, ne inceptum omitteret, detrimento militum commoveri. igitur inter tantam animi dubitationem vox quaedam luco emissa: aspernari numen sacrificii genus et ob id abstinendum a corpore virginis, misereri namque eius deam: ceterum pro tanto facinore satis poenarum Agamemnoni ab coniuge eius post Troianam victoriam comparatum *iri*. itaque curarent id, quod in vicem virginis oblatum animadverterent, immolare. dein coepere venti atque fulmina aliaque, quae in magno caeli motu oriri solent, consensescere.

XXII. Sed cum haec in luco aguntur, Achilles litteras seorsum missas sibi a Clytemestra cum auri magno pondere accepit, in quis ei filiam atque

omnem domum suam commendaverat. quae postquam et Ulixis consilium patefactum est, omissis omnibus propere ad lucum pergit, magna voce Menelaum et qui cum eo erant, inclamans, ab inquietudine Iphigeniae cohiberent sese, comminatus perniciem, ni paruissent: mox attonitis his atque obstupefactis ipse supervenit reformatoque iam die virginem abstrahit. interim deliberantibus cunctis, quidnam vel ubi esset, quod immolari iuberetur, cerva forma corporis admiranda ante ipsam aram intrepida consistit: eam praedictam hostiam rati oblatamque divinitus comprehendere moxque immolant. quis peractis sedata lues instarque aestivi temporis *mare* reseratum est. ceterum virginem Achilles atque hi, qui sacrificio praefuere, clam omnes regi Scytharum, qui eo tempore aderat, commendavere.

XXIII. At ubi duces sedatam vim mali animadvertunt ventorumque flatus navigandi prosperos atque aestivam maris faciem, omnes laeti Agamemnonem adeunt, eumque interitu filiae permaestum consolati honorem regni rursus concelebrant. quae res pergrata atque accepta per exercitum fuit: eum quippe optimum consultorem sui non secus, quam parentem miles omnis percolebat. sed Agamemnon sive eorum, quae praecesserant, satis prudens, seu humanarum rerum necessitatem animo reputans et ob id adversus infortunia firmissimus, dissimulato quod ei acciderat, honorem suscipit atque eo die duces omnes ad se in convivium deducit. dein haud multis post diebus exercitus ordinatus per duces, cum opportunum iam tempus navigandi ingrueret, ascendit naves repletas multis rebus pretiosissimis, quae ab incolis regionis eius offerebantur. ceterum frumenta, vinum aliaque cibi necessaria *Anius* et

5 eumque GB eum ed. Merc. et Obr. Dederichus eumque 7 acceptusque B acceptus G 8 cohibuit P 11 sacrificium G¹ 13 per ea G corr. P. 27 iri e conjectura addidi 34 aura G¹

5 perniciem G 13 mare e conjectura addidi, vulgo contra libros legitur reseratum est coelum. 19 estivam G 22 pergra G¹ 25 fort. non satis 31 nam G.

eius filiae praebuere, quae oenotropae et divinae religionis antestites memorabantur. hoc modo ex Aulide navigatum est.

LIBER SECUNDUS.

I. Postquam ad Moesorum regionem universas classes venti appulere, prope omnes signo dato naves litori admovent. dein egredi cupientibus a custodibus loci eius obviam itum est: eos namque Telephus, qui tum Moesiae imperator erat, quo omnis regio ab incursione maritimarum hostium defensaretur, litori praefecerat. igitur ubi descendere prohibentur neque prius permittitur terram contingere, quam regi quidam essent nuntiaretur, nostri primo quae dicebantur neglegere et singuli navibus egredi, dein postquam a custodibus nihil remittebatur et summa vi resisti et prohiberi coeptum, duces omnes iniuriam manu vindicandam rati arreptis armis evolant navibus incensique ira custodes caedere neque versis his atque in fuga parcere, sed uti quisque fugientem comprehenderat, obtruncare.

II. Interim ad Telephum qui primi fuga Graecos evaserant veniunt: inruisse multa milia hostium eosque caesis custodibus litora occupasse et multa praeterea singuli pro metu suo adicientes nuntiant. dein re cognita Telephus cum his, quos circum se habebat, aliisque, qui in ea festinatione in unum conducere potuere, prope Graecis obviam venit ac statim condensatis utrimque frontibus vi magna concurrunt. dein uti quisque in manus venerat, interficitur, cum interim his aut illis ex casu suorum percussis vehementius invicem instaretur. Sed in ea pugna Thessandrus, quem Polynicis supra me-

moravimus, congressus cum Telepho ictusque ab eo cedit multis tamen hostium ante interfectis: in quis Telephi comitem, quem rex ob industriam virum atque ingenii inter duces habebat, strenue dimicantem obtruncaverat: atque ita paulatim elatus secundo belli eventu et ob id maiora viribus adgressus interficitur. atque eius cruentum corpus Diomedes, quod ei iam tum a parentibus coeptum cum eo societatis ius perseverabat, umeris extulit: idque igni crematum, quod superfuerat, patrio more sepeliit.

III. At ubi animadvertere Achilles et Ajax Telamonius magno suorum detrimento eventum belli trahi, exercitum in duas partes dispartiunt, ac pro tempore cohortati suos tamquam restauratis viribus acrius hostes incurrunt: ipsi duces principes certaminis, cum modo insequerentur fugientes, modo ingruentibus semet instar muri opponerent. atque ita omni modo primi aut inter primos bellantes praeclaram iam tum virtutis suae famam apud hostes atque inter suos effecere. interim Teuthranus, Teuthrante et Auge genitus, frater Telephi uterinus, ubi animadvertit Aiace tantum adversum suos gloria dimicantem, prope ad eum convertit ibique pugnando ictus telo eius occubuit. eius casu Telephus non mediocriter percussus ultionemque fraternae mortis expetens infestus aciem invadit atque ibi fugatis quos adversum ierat, cum obstinate Ulixem inter vineas, quae ei loco adiunctae erant, insequeretur, praepeditus trunco vitis ruit. id ubi Achilles procul animadvertit, telum iaculatus femur sinistrum regi transfigit. at Telephus impigre resurgens ferum ex corpore extrahit et protectus concursu suorum ab instanti pernicie liberatus est.

III Tzet. Antehom. 265 seqq. Auctor τῶν Τρωϊκῶν in B. Uff. XXXIII.

1 quae in utropea GB quae oenotrope P 17 abreptis G
18 cedere GB 20 fuge GB 27 condensis satis G
condensatis editt. uett. 30 Sed in ea pugna om. ed. princ.

15 ipsius GB 21 theuthranto GB alige GB Auge V
25 ultionemque GB 29 praeteritus G in marg. 1. m. uel
praepeditus uel praepeditus B 33 perniciae G

IV. Iamque diei plerumque processerat, cum utraque acie intenta proelium sine ulla requie iugi certamine ac strenue adversum se ducibus fatigaretur. namque nostros multorum dierum navigio in aliquantum exhaustos maxime praesentia Telephi debilitaverat. is namque Hercules genitus procerus corpore ac pollens viribus, divinis patriis virtutibus propriam gloriam aequiparaverat. igitur adventante nocte cunctis cupientibus requies belli facta: ac Moesi ad se domum, nostri ad naves digrediuntur. ceterum in ea pugna utriusque exercitus interfecti multi mortales, sed et vulnerati pars maxima: prorsus nullo aut perpaucis clade belli eius expertibus. dein secuta die legati invicem de sepeliendis, qui in bello ceciderant, mittuntur: atque ita induciis interpositis collecta corpora atque igni cremata sepeliuntur.

V. Interim Tlepolemus et cum fratre Antipho Phidippus, quos Thessalo genitos nepotes Herculis supra memoravimus, cognito Telephum in his locis imperitare fiducia cognationis ad eum veniunt eique, quinam essent et quibuscum navigassent, aperuere. dein multa invicem consumpta oratione ad postremum nostri acrius incusare, quod tam hostiliter adversum suos versaretur. Agamemnonem namque et Menelaum Pelopidas, non alienos generis sui eum exercitum contraxisse. dein quae circa domum Menelai ab Alexandro commissa essent raptumque Helenae docent: atque decere eum cum propter consanguinitatem tum praecipue ob scelus violati communis hospitii Graecis ultro ferre auxilium, in quorum gratiam ipsius etiam Herculis plurima laborum monumenta per totam Graeciam existere. ad ea Telephus, etsi dolore vulneris immodice afflictabatur, benigne tamen re-

3 strenuis *V* In ed. Obr. legitur: proelio sine ulla requie ac iugi certamine strenuis etc. an scribendum strenue aduersantibus ducibus? 8 aequiparauerat *G*¹ aequiper. *G*² 15 caeciderant *G* 18 fidippus *GB* 25 generi *G*¹ generis *G*² 28 sanguinitatem *G* 32 Gretiam *G* thelephus *GB* hic et saepissime etsi ccdd. deteriores, et *G*.

spondens ipsorum potius ait culpa factum, quod amicissimos et iunctos sibi generis adfinitate regno suo adpulsos ignoraverit: praemittendos etenim fuisse, per quos cognito eorum adventu obviam ire gratulationem oportuerit atque amice hospitio receptos donatosque muneribus, cum commodum ipsis videretur, remittere. ceterum militiam adversum Priamum recusare: Astyochoen enim Priami iunctam sibi matrimonio, ex qua Eurypylus genitus artissimum adfinitatis pignus intercederet. dein propere popularibus, uti ab incepto desisterent, nuntiari iubet: atque ita nostris liberam egrediendi navibus potestatem permittit. Tlepolemus et qui cum eo venerant Eurypylo traduntur hique perfectis quae cupierant ad naves pergunt nuntiantes Agamemnoni ac reliquis regibus pacem concordiamque cum Telepho.

VI. Quae ubi accepere, apparatus belli laeti omittunt. dein ex consilii sententia Achilles cum Aiace ad Telephum pervenere, eumque iactatum magnis doloribus consolati, ut viriliter incommodum ferret deprecabantur. at Telephus, ubi aliquantum requies doloris intercesserat, Graecos incusare, quod ne nuntium quidem adventus sui praemisissent. dein percontatur, quinam et quanti Pelopidae in ea militia essent doctusque multis precibus orat, ut ad se omnes veniant. tunc nostri facturos se quae vellet polliciti desiderium regis reliquis nuntiavere. igitur omnes Pelopidae praeter Agamemnonem et Menelaum in unum congregati ad Telephum veniunt gratulationis atque laetitiae praesentia sua regi optulere: ac deinde muneribus largiter donati hospitio recipiuntur. neque tamen miles reliquus, qui apud naves erat, munificentiae regis expers fuit, namque ex numero navium frumentum alia-

5 hospicio *G* 6 ipsius *GB* 8 astiochoen *G* 9 eurypylus *G* 23 praemisissent *G* 27 desiderio *G*¹ 32 hospicio *GB* recipiunt *G*.

que necessaria affatim portabantur. ceterum rex ubi Agamemnonem fratremque eius abesse animadvertit, multis precibus Ulixen deprecatur, uti ad eos acciendos pergeret. hi itaque ad Telephum veniunt ac more regio invicem acceptis datisque donis Machaonem et Podalirium Aesculapii filios venire ac vulneri mederi iubent, qui inspecta cura propere apta dolori medicamina inponunt.

VII. Sed ubi tritis aliquot diebus tempus navigandi remorari ac ventis adversantibus mare in dies magis magisque saevire ocepit, Telephum adeunt eumque de opportunitate temporis consulunt: atque ab eo docti initio veris ex his locis ad Troiam navigandi tempus esse, reliqua adversa, cunctis volentibus Boeotiam revertuntur ibique subductis navibus singuli in regna sua hiematum discedunt, interim in eo otio regi Agamemnoni cum Menelao fratre exercere discordias vacuum fuit ob proditam Iphigeniam. is namque auctor et veluti causa luctus eius credebatur.

VIII. Per idem tempus, ubi de coniuratione universae Graeciae apud Troiam conpertum est, auctoribus nuntii eius Scythias barbaris, qui mercandi gratia per omnem Hellespontum commutare res cum accolis sueti ultro citroque vagabantur, metus atque maeror universos invasere, cum singuli, quibus ab initio Alexandri facinus displicuerat, male actum adversum Graeciam et ob id paucorum pravitatem in communem perniciem praecipitatum iri testarentur. inter quae tam sollicita magna cura plurimi ex omni ordine electi ad contrahenda ex finitimis regionibus auxilia ab Alexandro aliisque pessimis consultoribus dimittuntur hisque mandatur,

7 inspecto crure *Vindingius*, infecta cura *Wasseus*,
suscepta cura *Wopkensius* 11 seuire *G* | accepit *G* cepit *B* 12 oportunitate *GB* 23 sestis *G* scitis *B* Scythias *Mercerus* 29 perniciem *G* | praecipitatum uiri *G*¹ corr. 2. m.

uti quamprimum expedito negotio remearent: quod ea gratia maxime a Priamidis festinabatur, uti propere instructo exercitu tempus profectionis antecaperent atque omne quod parabatur bellum in regiones Graeciae transportaretur.

IX. Dum haec apud Troiam geruntur, Diomedes incepti eorum certior factus magna celeritate per omnem Graeciam pervagatus universos duces convenit hisque consilium Trojanorum aperiens monet atque hortatur, uti quamprimum instructi rebus bello necessariis ad navigandum festinarent. neque multo post re cognita Argos ab omnibus convenitur: ibi Achilles regi indignatus, quod propter filiam renueret profectionem, ab Ulixen in gratiam reductus est. is namque diu maesto ac luctu obsito Agamemnoni insinuans, quae circa filiam eius evenissent, animum atque ornatum regis reformavit. igitur cunctis praesentibus quamquam a nullo officia militiae neglegebantur, praecipue tamen Aiax Telamonius et Achilles cum Diomede curam maximam studiumque importandi belli susceperant: hisque placet, uti praeter contractam classem naves, quibus loca hostilia incursarent, praeparentur: ita diebus paucis quinquaginta navium classem instructam omni genere compingunt. ceterum ab incepto militiae eius octavo iam anno ad hoc usque tempus consumpto initium noni oceperat.

X. At ubi instructae omni modo classes et mare navigio patens neque ulla res impedimento erat, Scythas, qui forte mercandi gratia eo adpulerant, conductos mercede duces profectionis eius delegere. per idem tempus Telephus dolore vulneris eius, quod in proelio adversum Graecos acceperat, diu afflictatus, cum nullo remedio mederi posset, ad postremum Apollinis oraculo monitus, uti Achillem atque

14 rennueret *G* 21 studium *G*¹ que add. 2 m. 28
omni modo *G* 29 patiens *GB*, *Orellius* patens, nauigii
patiens *V* 32 thelephus *G* dolorem *G*.

Aesculapii filios adhiberet, propere Argos navigat. dein cunctis ducibus causam adventus eius admirantibus oraculum refert atque ita orat, ne sibi praedictum remedium ab amicis negaretur. quae ubi
 5 accepere Achilles cum Machaone et Podalirio adhibentes curam vulneri brevi fidem oraculi firmavere. ceterum Graeci multis immolationibus deos adiutores incepto invocantes Aulidam cum praedictis navibus veniunt atque inde propere navigare
 10 incipientibus dux Telephus ob acceptam gratiam factus. ita ascensis navibus ventos nacti paucis diebus ad Troiam pervenere.

XI. Per idem tempus Sarpedon Lycius Xanthi et Laodamiae frequentibus nuntiis a Priamo
 15 accitus cum magna armatorum manu adventabat. is ubi animadvertit procul magnam vim classium admotam litori, ratus ut negotium erat, propere suos instruit Graecosque degredi incipientes invadit. neque multo post re cognita Priamidae arreptis armis
 20 accurrunt: cum interim Graeci infensis hostibus et omni modo instantibus neque degredi sine perniciē neque arma capere turbatis omnibus et ob id cuncta impredientibus possent. ad postremum tamen
 25 hi, quibus in ea festinatione armandi semet potestas fuit, confirmati inter se invicem acriter hostes incurrunt. sed in ea pugna Protesilaus, cuius navis prima omnium terrae admota erat, inter primos
 bellando ad postremum telo Aeneae ictus ruit. occidere etiam duo Priami filii neque reliqua multitudo
 30 utraque ex parte cladis eius expertus fuit.

XII. Ceterum Achilles et Ajax Telamonius, quorum virtute Graeci sustentabantur, magna gloria dimicantes metum hostibus et fiduciam suis efficere. neque amplius resisti iam apud eos poterat,

XI. XII. Malal. 124 Cedren. P 125, 126 Tzetz. Antehom. 222—259 Auctor τῶν Τρωϊκῶν in B. Uff. XXIX.

10 dux] dum GB | accepti maluit Obrechtus.

quin paulatim decedentibus his, quos adversum ierant, ad postremum cuncti fugarentur. ita libero ab hostibus tempore Graeci subductas naves atque in ordinem compositas tuto conlocant. dein ex omnibus Achillen et Aiacem Telamonium, quorum vir-
 5 tute maxime fidebant, custodes deligunt hisque tutelam classium atque exercitus per latera atque cornua distribuentes tradunt. igitur ordinatis dispositisque omnibus Telephus, cuius ductu ad Troiam navigatum est, magna sui apud exercitum gratia
 10 domum discedit. neque multo post circa Protesilai sepulturam nostris occupatis nihilque tali tempore hostile metuentibus Cynus, cuius haud procul a Troia regnum, cognito adventu nostro, clam atque
 15 insidiis Graecos invadit eosque ancipiti malo terribitos sine ullo ordine ac disciplina militari fugere coegit. dein propere reliqui, quibus non ea humatio demandata erat, re cognita armati eunt contra. in quis Achilles congressus cum rege eumque et magnam vim hostium interfecit, conversis in fugam
 20 hoc modo liberatis.

XIII. Ceterum sollicitis ducibus et multorum clade ob crebras hostium incursiones anxii decernitur, uti primum finitimas Troiae civitates cum parte exercitus adeant easque omni modo incursent. ita
 25 omnium primam Cyni regionem invadunt vastantque circum omnia, sed ubi Neandriensium civitatem, quae regni caput filiorum Cyni nutrix memorabatur, nullo resistente invasere atque ignem subicere coepere, cives eius multis precibus lacrimisque orare,
 30 uti ab incepto desisterent, per omnia humana atque divina nixi genibus deprecantes, ne delicta pessumi ducis civitatem innoxiam et paulo post fidam sibi

XIII. Malal. 125 init. Cedren. P 126.

1 aduersus eos V. 6 diligunt G¹ 12 nihilque in V
 14 atque ex ed. Daceria 20 in fuga GB, in fugam edit. nett.
 atque in fuga maluit Dederichus 27 mentorensium libri, Obrechtus Methonensium, Perizonius Neandriensium hic et infra.

luere paterentur. hoc modo per miserationem servata civitas. ceterum regios pueros Cobin et Corianum eorumque sororem Glaucon expetentibus Graecis tradidere: quam nostri Aiaci ob fortia facta eius exceptam reliquae praedae habendam concedunt. neque multo post Neandrienses supplices et cum pace ad Graecos conveniunt amicitiam et omnia, quae imperavissent, facturos polliciti. quis perfectis Graeci Cillam aggressi expugnare. neque tamen Coronem, quae haud procul aberat, contingunt, in gratiam Neandriorum, qui domini civitatis eius fideles atque amicissimi nobis ad hoc tempus permanserant.

XIV. Eadem tempestate oraculum Pythii Graecis perfertur concedendum ab omnibus, uti per Palamedem Apollini Zminthio sacrificium exhiberetur: quae res multis grata ob industriam et amorem viri, quem circa omnem exercitum exhibebat, nonnullis ducum dolori fuerat. ceterum immolatio centum victimarum, sicuti praedictum erat, pro cuncto exercitu exhibebatur, praeunte Chryse loci eius sacerdote. interim re cognita Alexander congregata armatorum manu ad prohibendum venit: eum duo Aiaces, priusquam ad templum adpropinquaret, interfectis plurimis fugavere. sed Chryses, quem sacerdotem Zminthii Apollinis supra diximus, utriusque exercitus offensam metuens, quisque partium ad eum venerat, cum his se adiunctum esse simulabat. interim in eo sacrificio Philocteta haud procul ab ara templi eius adstans morsu serpentis forte contingitur: dein ab omnibus qui animadverterant clamore sublato Ulixes accurrens serpentem interficit: neque multo post Philocteta cum paucis, uti curaretur, Lemnum insulam mittitur, namque in ea sacra Vulcani antestites dei inhabitare ab accolis dicebatur solitos mederi adversus venena huiusmodi.

5 praedae GB 6 mentorenses GB | supplices G 7 coronem GB 9 meandriorum GB, Perizonius Neandriorum 15 zminthio sic GB 24 Zminthii GB 26 ut quisque Vindigius frustra locum temptans 34 deinhabitare G inhabitare B.

XV. Per idem tempus Diomedes et Ulixes consilium de interficiendo Palamede ineunt, more ingenii humani, quod imbellum adversum dolores animi et invidiae plenum anteiri se a meliore haud facile patitur. igitur simulato quod thesaurum repperitum in puteo cum eo partiri vellent remotis procul omnibus persuadent, uti ipse potius descenderet eumque nihil insidiosi metuentem adminiculo funis usum deponunt ac propere arreptis saxis, quae circum erant, desuper obruunt. ita vir optimus acceptusque in exercitu, cuius neque consilium unquam neque virtus frustra fuit, circumventus a quibus minime decuerat indigno modo interit. sed fuere, qui eius consilii haud expertem Agamemnonem dicerent, ob amorem ducis in exercitum et quia pars maxima regi ab eo cupiens tradendum ei imperium palam loquebantur. igitur a cunctis Graecis veluti publicum funus eius crematum igni, aureo vasculo sepultum est.

XVI. Interim Achilles ministras et veluti officinam belli proximas Troiae civitates ratus sumptis aliquot navibus Lesbum aggreditur ac sine ulla difficultate eam capit et Phorbanta loci eius regem multa adversum Graecos hostiliter molitum interficit atque inde Diomedeam filiam regis cum magna praeda abducit. dein Scyrum et Hierapolin urbes refertas divitiis cunctis suorum poscentibus vi magna aggressus paucis diebus sine ulla difficultate excindit. ceterum qua pergebat agri referti iugi pace depraedati omnibusque vexati neque quicquam,

XV. Tzetz. Antehom. 297 seqq. Const. Manass. 26. 27 Auctor τῶν Τρωϊκῶν in B. Uff. XXXVIII.

XVI. XVII. Malal. 125, 126 init. Cedren. P 126 Tzetz. Antehom. 349 seq. 100

7 fortasse scribendum est persuadent ei 8 insidiosae GB insidiosum V insidiosi Cod. Heinsii. amminiculo G 10 ita ut G 11 cuius que GB 12 nequae G fuerat V 14 Agamem nomen G 15 in exercitu Perizonius 23 forbanta GB 26 preda GB phyrram G phyrum B.

quod amicum Troianis videretur, non eversum aut vastatum relinqui. quis cognitis finitimi populi ultro ad eum cum pace accurrere ac ne vastarentur agri, dimidio fructuum pacti dant fidem pacis atque
 5 ab eo accipiunt. his actis Achilles ad exercitum regreditur magnam vim gloriae atque praedae adportans. eodem tempore rex Scytharum cognito adventu nostrorum cum multis donis adventabat.

XVII. Ceterum Achilles haud contentus eorum,
 10 quae gesserat, Cilicas aggreditur, ibique Lyrnesum paucis diebus pugnando cepit. interfecto dein Eetione, qui his locis imperitabat, magnis opibus naves replet, abducens Astynomen Chrysi filiam quae eo tempore regi denupta erat. propere inde
 15 Pedasum expugnare occipit, Lelegum urbem, sed eorum rex Brises ubi animadvertit in obsidendo saevire nostros, ratus nulla vi prohiberi hostes aut suos satis defendi posse, desperatione effugii salutisque attentis ceteris adversum hostes domum regressus laqueo interiit. neque multo post capta
 20 civitas atque interfecti multi mortales et abducta filia regis Hippodamia.

XVIII. Per idem tempus Aiax Telamonius Thracum Cherronesum omni modo infestabat. sed
 25 ubi eorum rex Polymestor virtutem atque gloriam viri cognovit, diffidens rebus suis deditionem occipit: tuncque Polydorus Priami filius, quem rex recens natum clam omnis alendum ei transmisserat, merces pacis ab eo traditur. aurum etiam aliaque
 30 dona huiusmodi ad conciliandum hostium animos

XVIII. Malal. 128 med. 129 Cedren. P 126. 127.

10 lyrnesum GB 12 eaetione GB quibus locis G 13
 astynomen G astinomen B 14 propera G 15 legeo-
 rum GB Lelegum Mercerus e coniectura scripsit. 16 bris-
 ses GB 18 desperationi G 24 cherronesum GB 25
 polimestor G 26 dedicionem G 28 clam om. GB addit
 PV | hominis GB omnes PV omnes homines cod. Heinsii
 30 Mercerus coniecit cuiusmodi.

affatim praebebantur. dehinc frumentum per omnem exercitum totius anni pollicitus naves onerarias, quas ob id Aiax secum habuerat, replet: multis executionibus amicitiam Priami adversum Graecos renuens in pacis fidem receptus est. his actis Aiax
 5 iter ad Phrygas convertit ingressusque eorum regionem Teuthrantem dominum locorum solitario certamine interficit ac post paucos dies expugnata atque incensa civitate magnam vim praedae trahit, abducens Tecmessam filiam regis.

XIX. Igitur ambo duces multis vastatis atque expugnatis regionibus ipsi clari atque magnifici ingenti nomine, per diversa loca quasi de industria eodem tempore ad exercitum remeare. dein per praecones conductis in unum cunctis militibus du-
 15 cibusque progressi in medium singuli laborum atque industriae documenta in conspectu omnium exposuere. quae ubi Graeci advertere, favore ingenti ac laudibus eos prosecuti mediosque statuantes ramis oleae coronavere. dein consilium de dividenda praeda
 20 haberi coeptum Nestore et Idomeneo in decernendo optimis auctoribus. itaque cunctorum sententia ex omni praeda, quam Achilles adportaverat, exceptam Eetionis coniugem Astynomen, quam Chrysi filiam
 25 supra docuimus, ob honorem regium Agamemnoni optulere. ipse etiam Achilles praeter Brisi filiam Hippodamiam Diomedeam sibi retinuit, quod eiusdem aetatis atque alimonii non sine magno dolore divelli poterant et ob id iam antea genibus Achillis obvolutae, ne separarentur magnis precibus orave-
 30 rant. ceterum reliqua praeda viritim ob singulorum merita distributa est. dein quae Aiax adportaverat, Ulixes et Diomedes rogatu eius in medios intulere,

3 habebat V 5 rennuens G 7 thentandrum GB
 10 adducens G | tecmessam GB 15 precones G 20 preda GB
 21 idomeneia G idomeneus B 22 sententia GB 23 exceptam ut coniecerat Vindingius V excepta GB 24 eaetionis
 GB coniugem astynomen G 26 brissi GB.

ex quis auri atque argenti quantum satis videbatur Agamemnoni regi datur ac deinde Aiaci ob egregia laborum eius facinora Teuthranti filiam Tecmessam concedunt. ita divisus in singulos quae supererant, frumentum per exercitum disperitunt.

XX. His actis fidem pacti, quod cum Poly-
mestore intercesserat, traditumque Polydorum refert.
ob quae cunctis decernitur, ut Ulixes cum Diomede
profecti ad Priamum Helenam cum abreptis recupe-
rarent, atque ita Polydorum regi traderent. igitur
his pergentibus Menelaus, in cuius gratiam id ne-
gotium gerebatur, legationis officium eius pariter
cum supradictis capit. itaque habentes Polydorum
ad Troianos veniunt. sed ubi animadvertere popu-
lares electos ac magni nominis viros adventasse,
propere senes omnes, quorum consilium haberi so-
litum erat, in unum ducunt Priamo a filiis domi
retento. igitur reliquis praesentibus Graecorum
Menelaus verba facit: secundo iam se ob eandem cau-
sam venisse. cum multa alia adversum se domumque
suam admissa, tum magno cum gemitu filiae orbita-
tem per absentiam coniugis conqueri: quae cuncta ab
amico quondam et hospite non secundum meritum
suum evenisse. eam seniores lamentationem inmodi-
cam cum lacrimis accipientes ad omnia, quae ab eo
dicebantur, tamquam iniuriae eius participes adnuere.

XXI. Post quem Ulixes medius adstans hu-
iuscemodi orationem habuit: „credo ego vos, Troiani
principes, satis compertum habere, nihil temere Grae-
cos, nihil inconsultum incipere solere, ac semper his
iam tum a maioribus provisum atque elaboratum,

1 videbantur G 3 theutranti G tecmessam GB. 4 fort.
inter singulos scribendum est 11 gratia GB gratiam PV
17 conducunt, quod voluit Wopkensius PV cf. c. 2 et 19, in
unum coeunt c. 30 18 presentibus G 24 ea s. lamen-
tatione inmodica GB, corr. in ed. Crat. 26 aduenere GB
27 quam GB 30 inconsulte, quod optauerat Wopkensius, V
sed cf. V, 6 ea quae antea gesta essent temere et inconsulta
31 laboratum non male PV.

uti facta gestaque eorum laus potius, quam culpa
sequeretur. et ut praeterita a me consulta omittam,
hoc iam licet re cognoscere. iniuriis contumeliisque
Alexandri paulo ante laesa Graecia non ad vim ne-
que ad arma decursum est, quod iracundiae refugium
esse solet. nam de consilii sententia legati ad reci-
piendam Helenam, ut meministis, cum Menelao veni-
mus: quibus praeter superbis verborum minas et
insidias occultas nihil a Priamo neque ab eius regu-
lis remissum est. imperfecta igitur re, ut opinor,
consequens fuit arma capere hisque per vim extor-
quere, quod amice impetrari nequitum est. itaque
parato exercitu ac tot egregiis atque inclitis ducibus
ne sic quidem proelium adversum vos inire consi-
lium fuit: sed imitati morem modestiamque solitam
iterato ad vos ob eandem causam oratum venimus.
cetera in manu vestra sita sunt, Troiani: neque vos
pigeat consensus nobis, si modo sana mens est,
decretis salubribus priora male consulta corrigere.
XXII. Per deos immortales, reputate cum animis
vestris, quanta clades et veluti contagio huiusce
exempli orbem terrarum occupatura sit. quis enim
posthac, cui virile negotium est, recordatus Alexandri
facinus non omnia suspecta atque insidiosa ab amico
metuere cogetur? aut quis frater fratri aditum pate-
faciet? quis hospitem aut cognatum non tamquam
hostem cavebit? denique si haec, quod non spero,
probaritis, omnia foederis iura ac pietatis apud bar-

2 a me] bene PV 3 licere c. GB licet re cog. V
11 iusque V 12 impetrare GB impetrari, ut Perizonius postu-
lauerat P 17 neque nos G neque uos PB 18 nobis GB
corr. Dederichus. | fort. ac si 20 rep. cum an. om. G
r. c. a. uestris om. B habet PV 21 clades et libri, Dace-
ria exp. et sine iusta causa | huius G¹ 22 erit GB
enim V 23 virile ingenium VP 25 fratri G 26 quem
libri, iam dudum corr. nisi forte statumur verba quem—cauebit
collocanda esse u. 22 post cogetur 27 quod spero GB veri
similis est excidisse non, quam quod add. V haud 28 pro-
baritis G¹.

baros Graecosque clausa erunt. quocirca, Troiani principes, bonum atque utile est Graecos receptis universis, quae per vim extorta sunt, amice atque uti par est domum mitti neque operiri, quoad duo regna inter se amicissima manus conserant. quae cum considero, dolendam hercule vicem vestram puto, qui innoxii et culpa eius vacui nati paucorum libidini paulo post alieni sceleris poenas subire cogemini. ⁵ an vos soli ignoratis, ut affectae sint vicinae atque ¹⁰ amicae vobis civitates, vel quae in dies residuis praeparentur? nam captum Polydorum atque apud Graecos retineri cognitum vobis est. qui, si Helena cum abreptis nunc saltim revocetur, inviolatus Priamo restitui poterit: alio pacto bellum differri non potest ¹⁵ neque finis bellandi fiet, quin aut omnes Graeciae duces, qui singuli ad eruendam civitatem vestram satis idonei sunt, mortem obierint, aut, quod magis spero confore, capto Ilio crematoque igni posteris etiam exemplum impietatis vestrae relinquatur. ²⁰ propter dum adhuc res integra in manibus vobis est, etiam atque etiam providete."

XXIII. Postquam finem loquendi fecit, magno silentio cunctis, ut in tali negotio fieri solet, alienam sententiam expectantibus, cum se quisque minus idoneum auctorem crederet, Panthus clara voce: ²⁵ „apud eos“ ait, „Ulixes verba facis, quibus praeter voluntatem mederi rebus potestas nulla est.“ dein post eum Antenor: „omnia, quae memorata a vobis sunt, scientes prudentesque patiemur neque voluntas consulendi ³⁰ abest, si potestas concederetur. sed ut videtis summae rei alii potiuntur, quibus cupiditas utilitate potior est.“ quae ubi disseruit, mox per ordinem duces omnes, qui ob amicitiam Priami quique mercede conducti auxiliarem exercitum duxerant, introduci ³⁵ iubet. quis ingressis Ulixes secundam exorsus orationem iniquissimos appellare universos neque disparis Alexandri: quippe qui a bono honestoque elapsi

auctorem pessimi facinoris sequerentur. neque ignorare quemquam, si tam atrox iniuria probanda sit, fore uti malo exemplo disseminato per mortales ipsos etiam, qui haud longe abessent, similia aut graviora hisce sequerentur. ea, ut erant atrociora, cuncti taciti ⁵ inter se reputare animo atque ita exemplum huiusmodi abhorrentes indignatione rerum permoveri. dein solito more perrogatis seniorum sententiis pari consensu omnium Menelaum indigne passum iniuriam decernitur, solo omnium Antimacho in gratiam Alexandri ¹⁰ adversum cunctos reclamante. ac statim, qui de omnibus nuntiatum ad Priamum mitterentur, electi duo: hique inter cetera, quae mandata erant, etiam de Polydoro docent.

XXIV. Ea ubi rex accepit, maxime consternatus filii nuntio ante ora omnium corrui. dein a circumstantibus refectus paulisper erigitur: atque ire in consilium cupiens ab regulis cohibitus est. ipsi namque relicto patre conventum inrumpunt ad id tempus, quo Antimachus multis in contumeliam ²⁰ Graecorum praeciactis probris tum demum dimitti Menelaum aiebat, si Polydorus redderetur, postremo eundem casum atque exitum utriusque custodiendum. adversum quae cunctis silentibus Antenor resistere, ac ne quid huiusmodi decerneretur, magna ²⁵ vi repugnare. sed postquam invicem multa consumpta oratione certamen eorum ad manus processerat, omnes qui aderant inquietum ac seditiosum Antimachum pronuntiantes e curia eiecere.

XXV. Sed ubi Priamidae ingressi sunt, Panthus ³⁰ Hectorem obsecrans, nam is inter regulos cum virtute tum consilio bonus credebatur, hortari, uti Helena nunc potissimum, cum Graeci supplices ob hanc causam venissent, cum amicitia redderetur: neque parum Alexandro ad explendum amorem, si ³⁵ quem circa Helenam habuerat, transactum. quocirca

4 operiri G 8 cogimini G¹ 30 An scribendum est abesset?

2 quemquam quin libri, quin deleuit Dederichus. 29 nuntiante se G 31 his G 35 explendam G.

versari ante omnium oculos oportere praesentiam regum Graecorum eorumque facta fortia ac recens partam gloriam erutis amicissimis Troiae civitatibus. ob eam etiam causam Polymestorem exemplum ad-
 5 missi abhorrentem ultro Graecis Polydorum tradi-
 disse. ex quo etiam verendum, ne quid tale com-
 mentae finitimae regiones perniciose consilia adver-
 sum Troiam molirentur: nihil exploratum neque
 fidum, contra insidiosa cuncta atque adversa in ob-
 10 sidione fore. quae si omnes, ita uti *par* esset, animo
 reputarent, neque ulterius differendos legatos pate-
 rentur, et Helena cum gratia remissa fore ut maius
 atque artius amicitiae pignus inter duo regna coa-
 15 lesceat. quae ubi accepit Hector, recordatione fra-
 terni facinoris tristior aliquantum suffusisque cum
 maerore lacrimis Helenam tamen prodendam mi-
 nime rebatur, quippe supplicem domus et ob id fide
 interposita tuendam: si qua autem cum ea erepta
 docerentur, cuncta restituenda. namque pro Helena
 20 Cassandram sive Polyxenam, quam legatis videretur,
 nuptum cum praeclaris donis Menelao tradendam.

XXVI. Ad ea Menelaus iracunde atrox: „egre-
 gie hercules actum nobis est, siquidem proprio spo-
 liatus commutare matrimonium pro arbitrio hostium
 25 meorum cogor.“ adversum quem Aeneas „ac ne haec
 quidem“ ait „concedentur contradicente ac resistente
 me reliquisque, qui adfines amique Alexandro in
 rem eius consulimus. sunt enim atque erunt semper,
 qui domum regnumque Priami tueantur neque amisso
 30 Polydoro orbitas Priamum insequetur tot talibusque
 filiis superstitibus. an solis qui ex Graecia sunt
 raptus huiusmodi concederetur? quippe Cretae Euro-

4 polymestorem GB | exempli GB 5 abhorrente G ad-
 horrentem B corr. VP 7 perniciose GB 8 neque fidum GB
 nihil exploratum neque fidum PV, Mercerus coniecit neque
 fidelius, Obrechtus neque fidei ius. an scribendum neque quic-
 quam fidum? 10 ita uti par esset scripsi, in libris legitur
 ita uti res est 12 fore ut e coniectura adieci 32 conce-
 detur B.

pam quidem a Sidona, Ganymeden ex hisce finibus
 atque imperio rapere licuerit? quid Medeam? igno-
 ratisne a Colchis in Iolcorum fines transvectam? et
 ne primum illud rapiendi initium praetermittam, Io
 ex Sidoniorum regione abducta Argos meavit. hac-
 5 tenus vobiscum verbis actum: at nisi mox cum omni
 classe ex hisce locis aufugeritis, iam iamque Troia-
 nam virtutem experiemini: domi quippe iuventus
 perita belli abunde nobis est, atque in dies auxilio-
 rum crescit numerus“. postquam finem loquendi fecit,
 10 Ulixes placida oratione „et hercules ulterius“ ait „dif-
 ferri inimicitias haud integram vobis est: date igitur
 belli signum atque ut in inferendis iniuriis, ita et
 in inchoando proelio fite auctores: nos sequemur
 lacessiti“. talibus invicem consumptis verbis legati
 15 consilio abeunt. ac mox per populum disseminatis
 quae adversum legatos Aeneas dixerat, tumultus ori-
 tur scilicet per eum universam Priami domum odio
 regni eius pessimo intercedendi exemplo eversum iri.

XXVII. Igitur ubi legati ad exercitum reve-
 20 nere, cunctis ducibus dicta gestaue Troianorum
 adversum se exponunt. itaque decernitur, uti Poly-
 dorum in conspectu omnium atque ante ipsos muros
 necarent. neque ulterius dilatum facinus: quippe
 productus in medium visentibus ex muris plerisque
 25 hostium lapidibus ictus fraternae impietatis poenas
 luit. ac mox unus ex praekonibus nuntiatum Ilien-
 sibus mittitur, uti Polydorum sepeliendum peterent.
 missusque ad eam rem Idaeus cum servis regis foe-
 datum ac dilaniatum lapidibus Polydorum matri eius
 30 Hecubae refert. interim Ajax Telamonius, ne quid
 quietum finitimis Troiae regionibus atque amicis
 relinqueretur, hostiliter eas ingressus Petyam Ze-

XXVII Malal. 129 Cedren. P 127.

2 qui GB quid PV 3 colchis G colchis B | iolchorum G
 colchorum B. 7 iamque GB iam iamque V. ut voluit Orellius
 8 quippe auxilio GB auxilio recte om. A 29 Ideus GB
 32 reg. Tr. G¹ 33 botiram cillamque GB corr. Dederichus.

leamque civitates divitiis nobiles capit neque contentus his Gargarum Arisbam *Gergitham* Scep-
sim Larissam admiranda celeritate depopulatur.
dein doctus ab incolis multa cuiusmodi pecora
5 in Idaeo monte stabulari, exposcentibus qui cum eo
erant cunctis cito agmine montem ingressus inter-
fectis gregum custodibus magnam vim pecorum ab-
ducit. dein nullo omnium adversante, cunctis qua
pergebat in fugam versis, ubi tempus visum est,
10 cum magna praeda ad suos convertit.

XXVIII. Per idem tempus Chryses, quem sacer-
dotem Zminthii Apollinis supra docuimus, cognito
filiam suam Astynomen cum Agamemnone degere,
fretus religione tanti numinis ad naves venit, prae-
15 ferens dei vultus ac quaedam ornamentorum templi
eius, quo facilius recordatione praesentis numinis
veneratio sui regibus incuteretur. dein oblatis auri
atque argenti donis plurimis redemptionem filiae
deprecatur obsecrans, uti magnificarent praesentiam
20 dei, qui secum oratum eos ob sacerdotem proprium
venisset. praeterea commemorat, quae in dies ad-
versum se ab Alexandro eiusque consanguineis ob-
exhibitam per se paulo ante immolationem inimica
hostiliaque pararentur. quae ubi accepere, reddend-
25 dam filiam sacerdoti neque ob id accipiendum prae-
mium universis placet, quippe qui cum per se ami-
cus fidelisque nobis tum praecipue ob religionem
Apollinis nihil non mereri crederetur. namque mul-
tis iam documentis ac fama incolarum obsequi nu-
30 mini eius per omnia destinaverant.

XXIX. Quae postquam Agamemnon accepit,
obviam cunctorum sententiis ire pergit. itaque atroci
vultu exitium sacerdoti comminatus, ni recederet,
perterritum senem atque extrema metuentem imper-
35 fecto negotio ab exercitu dimittit. hoc modo con-

2 gentum *GB* *Gergitham scripsit Mercerus* 3 depopulatus *GB* 5 ideo *GB*. 12 appollinis *GB* 20 propriam *GB* 25 sacerdotem *G*¹ 28 merere *G*¹.

ventu dissoluto singuli reges ad Agamemnonem
adeunt eumque multis probris insecuntur, quippe
qui ob amorem captivae mulieris seque et, quod
indignissimum videretur, tanti numinis deum con-
temptui habuisset: ac mox universi execrati dese-
5 ruere ob id et memores Palamedis, quem gratum
acceptumque in exercitu haud sine consilio eius
Diomedes atque Ulixes dolo circumventum necavis-
sent. ceterum Achilles in ore omnium ipsumque et
Menelaum contumeliis lacerabat. 10

XXX. Igitur Chryses ubi iniuriam perpressus
ab Agamemnone domum discessit neque multi fluxe-
rant dies, incertum alione casu an, uti omnibus
videbatur, ira Apollinis morbus gravissimus exer-
citus invadit principio grassandi facto a pecoribus, 15
dein malo paulatim magis magisque ingravescente
per homines dispergitur. tum vero vis magna mor-
taliū corporibus fatigatis pestifera aegritudine in-
fando ad postremum exitio interibat. sed regum
omnino nullus neque mortuus ex hoc malo neque 20
adtemptatus est. ceterum postquam nullus morbi
modus et in dies plures interibant, cuncti duces con-
verso iam in se quisque timore in unum coeunt ac
dein flagitare Calchanta, quem futurorum praescium
memoravimus, uti causam mali tanti ediceret. ille 25
enim perspicere se originem huiusce morbi, sed haud
liberum esse cuiquam eloqui, ex quo accideret, uti
potentissimi regis contraheret offensam. post quae
Achilles reges singulos adigit, ut interposita iuris-
iurandi religione confirmarent nequaquam se ob ea 30
offendi. hoc modo Calchas, ubi cunctorum animos
in se conciliavit, Apollinis iram pronuntiat: eum nam-
que ob iniuriam sacerdotis infestum Graecis poenas
ab exercitu expetere. dein perquirente Achille mali
remedium restitutionem virginis pronuntiat. 35

12 fluxerant *P* 15 facta *G*¹ 24 calchanta *GB*
25 *Wopkensius* scribendum esse censuit: ille autem 27 acce-
deret *G* 28 quam *GB* 29 adigit *G*².

XXXI. Tunc Agamemnon coniectans quod mox accidit, consilio tacitus egressus cunctos, quos secum habuerat, in armis esse iubet. id ubi Achilles animadvertit, commotus rei indignatione simul pernicie defessi exercitus anxius defunctorum corpora miserandum in modum confecta undique in unum colligi iubet atque in conventu ante ora omnium proici. quo spectaculo adeo commoti reges gentesque omnes, uti adversum Agamemnonem ab cunctis pergeretur duce atque auctore Achille et si perstaret suadente exitio vindicandum. quae ubi regi nuntiata, pertinacia animi an ob amorem captivae cuncta extrema ratus experiri nihil remittendum de sententia destinaverat.

XXXII. Ea postquam Troiani cognovere, simul ex muris conflagrationem corporum assiduam crebrasque sepulturas animadvertere doctique etiam reliquos incommodo cladis eius debiles agere, cohortati inter se arma capiunt ac propere cum manu auxiliari effusi portis pergunt advorsum. ac dein per campos exercitu bipertito Troianis Hector, Sarpedon auxiliariibus duces facti. tum nostri visis contra hostibus armati atque instructi pro negotio simplici forma aciem composuere circa cornua divisim ducibus: dextrum Achilles cum Antilocho, alterum Ajax Telamonius cum Diomede curabant, medios accipere Ajax alter atque Idomeneus dux noster. hoc modo exercitu utrumque composito pergunt obviam. at ubi in manus ventum est, cohortati suos quisque acie conflixere. tum vero in aliquantum tracto certamine plurimi utriusque partis cadunt praecellentibus in ea pugna barbarorum Hectore et Sarpedone, Graecorum Diomede cum Menelao. dein nox communis amborum requies proelium diremit.

2 quae G¹ 3 habuerat — animadvertit G in marg. 8 adeum G 12 pertinacia G 13 paratus V, quod suspicatus est etiam Perizonius 25 antilocho GB 31 plurimi om. GB, habent PV 32 barbarum G¹⁰ 1. m. sup. scr.

igitur reducto exercitu corpora suorum cremata igni sepeliunt.

XXXIII. Quis perfectis Graeci statuunt inter se Achillem, cuius in adversis Graecorum casibus sollicitudo praecipua videbatur, rem omnium confirmare. sed Agamemnon anxius, ne decus regium amitteret, in concilio verba facit: sibi maxime cordi esse exercitus incolomitatem neque ulterius differre, quin Astynome parenti remitteretur, maxime si restitutione eius instantem perniciem subterfugerent: nec quicquam deprecari amplius, si modo in locum eius Hippodamiam, quae cum Achille degeret, vicarium munus amissi honoris acciperet. quae res quamquam atrox omnibus et indigna videbatur, tamen conhiuente Achille, cuius id praemium pro multis et egregiis facinoribus fuerat, effectum habuit. tantus amor erga exercitum curaue in animo egregii adolescentis insederat. igitur adversa cunctorum voluntate neque tamen quoquam palam recusante Agamemnon, tamquam ab omnibus concessa res videtur, licetoribus ut Hippodamia abstraheretur imperat: hique brevi iussa efficiunt. interim Astynomen Graeci per Diomedem atque Ulixen cum magna copia victimarum ad fanum Apollinis transmisere. dein perfecto sacrificio paulatim vis mali leniri visa, neque amplius adtemptari corpora et eorum qui antea fatigabantur tamquam sperato divinitus levamine relaxari. ita brevi per universum exercitum salubritas vigorque solitus renovatus est. mittitur etiam Philoctetae ad Lemnum portio praedae eius, quam Graeci per Aiacen atque Achillen advectam inter se viritim distribuerant.

XXXIV. Ceterum Achilles memor iniuriae supra dictae abstinendum publico decreverat odio maxime Agamemnonis abolitoque amore, quem circa Graecos habuerat, scilicet quod eorum patientia post

5 regem PV 14 conhiuente G² in ras., om. B sed lacuna 33 iniuriae — amore G. in marg. 36 patientia G.

tot bellorum victorias ac facta fortia Hippodamia concessum pro laboribus praemium per iniuriam abducta esset. dein venientes ad se duces aditu prohibere neque cuiquam amicorum ignoscere, qui se, adversum Agamemnonis contumelias cum defendere liceret, deseruissent. intus igitur manens Patroclum et Phoenicen, hunc morum magistrum, alterum obsequiis amicitiae carum, et aurigam suum Automedontem secum retinebat.

XXXV. Per idem tempus apud Troiam exercitus sociorum quique mercede conducti auxiliares copias adduxerant, tempore multo frustra trito *taedione* an recordatione suorum domi seditionem occipiebant. quod ubi animadvertit Hector coactus necessitate militibus ut apud arma essent iubet ac mox, ubi signum daretur, sequerentur sese. igitur postquam tempus visum est et omnes in armis nuntiabantur, iubet egredi: ipse dux atque imperator militiae.

Res postulare videtur eorum reges, qui socii atque amici Troiae quique ob mercedem auxiliares ex diversis regionibus contracti Priamidarum imperium sequebantur, edicere. primus igitur portis erumpit Pandarus Lycaone genitus ex Lycia, dein Hippothous et Pylaeus Lethi ex Larissa Pelasgidarum, Acamas Eussori et Piroi ex Thracia, post quos Euphemus Troezenius Ciconiis inperitans, Pylaeus Paphlagonius patre Melio gloriosus, Odius et Epistrophus filii Minui Alizonorum reges, Sarpedon

XXXV Dares Phrygius c. XVIII.

8 automedontem *G* 12 frustrari tota editione *GV* frustra trito editione *B* corr. *Mercerus* 13 domiseditionem libri, domuitionem *Mercerus*, in domum reditionem *Dederichus* | accipiebant *GB* 20 axiliares *G* 24 yppothous *G* yppothous *B* | pylei *GB* longe recedit a libris, quod proposuit *Dederichus* et Pylaeus Lethi | pelagidarum *GB* 25 anieripleri *G* ameri plena *B* Eussori et admodum uiolenter correxit *Dederichus* | pyros *GB* 26 tryzenius *G* 28 azanorum *G* atanorum *B* Alizonum correxit *Vindingius* | Alizonorum *Dederichus* *Eustathium* secutus.

Xantho genitus rector Lyciorum ex Solemo, Nastes et Amphimachus Nomionis de Caria, Antiphus et Mesthles genitore Talaemene Maeonii, Glaucus Hippolochi Lycius, quem sibi Sarpedon, quod praeter ceteros regionis eius consilio atque armis pollebat, participem bellicarum rerum adsciverat, Phorcys et Ascanius Phryges, *Chromius et Ennomus* Mygdones ex Moesia, Pyraechmes Axii Paeonius, Amphius et Adrastus Merope geniti ex Adrestia, Asius Hyrtaci de Sesto, dein alius Asius Dymante 10 genitus Hecubae frater ex Phrygia. hos omnes, quos memoravimus, secuti multi mortales inconditis moribus ac dispari sono vocis, sine ullo ordine aut modo proelia finire soliti.

XXXVI. Quod ubi nostri animadvertere, in 15 campum progressi more militiae aciem ordinant, magistro ac praeceptore componendi Menestheo Atheniensi: ordinant autem per gentes atque regiones singulas, seorsum manente Achille cum Myrmidonum exercitu. is namque, quamquam ob inlatam 20 ab Agamemnone iniuriam et abductam Hippodamiam nihil animi remiserat, tamen maxime indignatus, quod reliquis ducibus ad cenam deductis solus contemptui habitus intermitteretur, ceterum ordinato exercitu ac tunc primum omnibus copiis adversum se instructis hostibus, ubi neutra pars committere audet, paulisper in loco retentis militibus tamquam de industria utrimque receptui canitur.

XXXVII. Iamque Graeci regressi ad naves arma deponere ac singuli per loca solita corpus cibo curare ceperant, cum Achilles ultum ire cupiens 30

1 sole monastes *GB*, expedit *Mercerus* 2 cara *GB* 3 talimeneo *GB* 4 ippolichy *GB* 6 poreys *GB* 7 prominus *GB* *Chromius* *Mercerus* et *Ennomus* addidit *Dederichus* 8 mydones *G* midones *B* corr. *Dederichus* | pureclimus *G* purechymus *B* | anxii *GB* Pyraechmes Axii corr. *Mercerus* 9 meropo *GB* | adrestina *GB* corr. *Mercerus* 10 asyus *GB* | praepositionem de adieci ex *B* | dymantho *GB* 25 tum *V* 30 curare *G* sup. scr. 1. m.

iniurias ignaros consilii sui nostros et ob id otiose agentes clam invadere temptat. at ubi Ulixes a custodibus, qui eruptionem eius praesenserant, rem comperit, propere duces circumcursans magna voce monet atque hortatur, uti armis arreptis tuerentur sese, dein consilium inceptumque Achillis singulis aperit: quo cognito clamor ingens oritur festinantibus ad arma cunctis ac seorsum sibi singulis consulentibus. ita Achilles praeverso de se nuntio, ubi omnes in armis sunt neque conata procedere queunt, intemptato negotio ad tentoria regreditur. ac mox duces nostri rati repentino suorum clamore moveri lienses et ob id novi quid negotii incepturos, augendae custodiae causa mittunt duos Aiaces Diomedem atque Ulixen: hique inter se regionem, qua aditus hostibus erat, dispertiunt. quae res non frustra eos habuit. namque apud Troiam Hector causam tumultus eorum cupidus persciscere, filium Eumedi Dolonem multis praemiis promissisque inlectum ad postremum uti exploratum res Graecorum egredere-
 20 tur mittit: isque non longe a navibus avidus ignara cognoscendi, dum cupit suscepti negotii fidem complere, in manus Diomedis, qui eum locum cum Ulixes custodiebat, devenit: ac mox ab his comprehensus refert cuncta atque occiditur.

XXXVIII. Dein diebus aliquot in otio tritis productio utriusque exercitus praeparatur: divisioque inter se campo, qui medius inter Troiam atque naves interiacet, ubi tempus bellandi videbatur, magna
 30 cura universus miles instructus armis utrimque procedere. dein signo dato densatis frontibus confligere acies, composite Graecis ac singulis per distributionem imperia ducum exsequentibus, contra sine modo atque ordine barbaris ruentibus. ceterum in
 35 ea pugna interfecti utriusque partis multi mortales, cum neque instantibus cederetur et exemplo strenuissimi cuiusque, qui iuxta steterat aequiperare glo-

18 eumeli GB.

x 2. diffinitio - de re ipsa Agamemnon a. Def. 6. 91.

riam festinaret. interim vulnerati graviter ex ducibus bello decedere coacti sunt barbarorum Aeneas Sarpedon Glaucus Helenus Euphorbus Polydamas, nostrorum Ulixes Meriones Eumelus.

XXXIX. Ceterum Menelaus forte conspicatus Alexandrum magno impetu inruit: quem evitans neque diutius sustinere ausus Alexander fugam capit. at ubi procul animadvertit Hector concurrans cum Deiphobo comprehendere fratrem: eum verbis maledictisque acrioribus insecuti ad postremum cogunt, uti progressus in medias acies eundem Menelaum conquiescentibus reliquis solitario certamine laceraret. igitur reducto ad bellandum Alexandro progressoque ante aciem, quod signum lacerantibus videbatur, postquam procul animadvertit Menelaus, nunc demum occasionem invadendi inimicissimum sibi maxime oblatam ratus et iam iamque confidens omnium iniuriarum poenas lui sanguine eius, omnibus animis adversum pergit. sed ubi eos contra se tendere paratos armis atque animis uterque exercitus animadvertit, signo dato recedunt cuncti.

XL. Iamque uterque pleno gradu adversum cedens intra iactum teli pervenerant, cum Alexander praevenire cupiens simulque ratus primo iaculi eventu locum vulnere inventurum praemittit hastam eaque inlisa clipeo facile decussa est. dein Menelaus magno impetu iaculatur, haud sane dissimili casu: namque parato iam ad cavendum ictumque declinante hoste telum figitur humi. at ubi novis iaculis manus utriusque redarmatae sunt, pergunt. tum demum Alexander ictus femur cadit ac ne mox hosti ultionem cum summa gloria concederet pessimo exemplo intercessum est. namque cum ad interficiendum eum educto gladio prorueret Menelaus, ex occulto sagitta Pandari vulneratus in ipso

3 euforbus GB | polidamas GB 9 deifobo G 13 seducto G 17 iratus GB¹ | iamque recte abesse maluit Mercurus 20 animis om. GB habent VP 23 ictum G.

impetu repressus est. igitur ab nostris clamore orto simulque cum ira indignantibus, quod duobus seorsum adversum se hisque maxime, quorum gratia bellum conflatum esset, decernentibus repente a Troianis pessimo more intercederetur, rursus globus barbarorum ingruens Alexandrum e medio rapit.

XLII. Interim in ea permixtione, dum nostri haesitant, Pandarus procul adstans multos Graecorum sagittis configit. neque prius finis factus, quam Diomedes atrocitate rei motus progressusque comminus telo hostem prosterneret. hoc modo Pandarus certaminis foedere violato atque ob id interemptis multis ad postremum poenas scelestissimae militiae luit. ceterum corpus eius liberatum ex acie Priamidae igni cremant: reliquiasque socii traditas sibi Lyciam in solum patrium pertulere. interim utriusque exercitus signo dato manus conserunt pugnantisque vi summa atque ancipiti fortuna bellum ad occasum solis producunt. sed ubi nox adventabat, utrimque reges subducta haud longe acie custodibus idoneis exercitus communivere. ita per aliquot dies tempus bellandi operientes militem frequentem apud arma frustra habuere. namque ubi hiems adventare et imbribus crebris compleri coepere campi, barbari intra muros abeunt. at nostri nullo palam hoste digressi ad naves munia hiemis disponunt moxque bipertito campo, qui reliquus non pugnae opportunus erat, utraque pars aratui insistere, frumenta aliaque, quae tempus anni patiebatur, parare. interim Ajax Telamonius instructo milite, quem secum adduxerat, habens etiam nonnullos de exercitu Achillis, ingressus Phrygiae regionem multa hostiliter vastat, capit civitates, ac post paucos dies praeda auctus ad exercitum victor revenit.

XLIII. Isdem fere diebus barbari nostris per

6 de G sed litera d erasa 23 apud om. G corr. V in B
28 opportunus G 29 parare om. G. habet g. 35 isdem V
hisdem G.

conditionem hiemis quietis nihilque hostile suspicantibus paravere eruptionem, quis Hector dux atque audendi auctor factus. is namque omnes copias instructas armis cum luce simul porta educit ac protinus cursu pleno ad naves tendere atque invadere hostes iubet. at Grai infrequentes tum incuriosique ab armis turbari simul et fugientibus, quos primos hostis incesserat, quo minus arma caperent, impediri, tum caesi multi mortales: iamque fuis qui in medio fuerant, Hector ad naves progressus ignem in proras iacere ac saevire incendiis coepit nullo nostrorum auso resistere: qui territi atque inproviso tumultu exsanguis genibus Achillis auxilium rennuentis tamen obvolvebantur: tanta repente mutatio animorum nostros atque hostes incesserat.

XLIII. Interea Ajax Telamonius adveniens cognito apud naves Hectore magna armorum specie ibidem apparuit ac dein mole sua urgens hostem multo sudore ad postremum navibus extravallum detrudit. tum iam cedentibus acrior insistens Hectorem, qui adversus eum promptus steterat, ictum inmani saxo ac mox consternatum deicit. sed eum concurrentes undique plurimi multitudine sua tectum bello atque Aiace manibus eripiunt, seminecemque intra muros ferunt male prospera eruptione adversus hostes usum. ceterum Ajax saevior ob ereptam e manibus gloriam adsumptis iam Diomede et cum Idomeneo Aiace altero territatos dispersosque sequi ac fugientes nunc telo eminens prosternere, modo adprehensos obtinere armis prorsus nullo, qui in ea parte fuerat, intacto. inter quae tam trepida Glaucus Hippolochi Sarpedon atque Asteropaeus ad morandum hostem paulisper ausi resistere mox vulne-

7 a fugientibus V 8 primus libri, Perizonius primos
19 mole G molestia B mole sua quod proposuit Obrechtus,
habet V 20 vulgo legitur a navibus contra libros 33 asteropet G.

ribus gravati locum amiserere: quis versis barbari
nullam spem reliquam salutis rati sine rectoribus
neque usquam certo ordine palantes effusique ruere
ad portas eoque arto et properantium multitudine
5 impedito ingressu, cum super alium alius ruinae
modo praecipitarentur, supervenit cum supra dictis
ducibus Ajax. tum magna vis barbarorum trepida
impeditaque inter se caesa extinctaque, in quis Priami
filiorum Antiphus et Polites, Pammon Nestorque
10 atque Euphemus Troezenius dux egregius Ciconum.

XLIV. Ita Troiani paulo ante victores, ubi ad-
ventu Aiakis fortuna belli mutata est, versis duci-
bus poenas luere militiae inconsultae. at postquam
adventante vespera signum nostris receptui datum
15 est, victores laetique ad naves regressi mox ab Aga-
memnone cenatum deducuntur. ibi Ajax conlaudatus
a rege donis egregiis honoratur. neque reliqui
duces facta gesta viri silentio remittunt, quippe
singuli extollentes virtutem memorare fortia facta,
20 eversas ab eo tot Phrygiae civitates abductasque
praedas et ad postremum in ipsis navibus adversum
Hectorem egregiam pugnam liberatasque igni clas-
ses. neque cuiquam dubium, quin ea tempestate tot
egregiis ac pulcherrimis eius facinoribus spes omnes
25 atque opes militiae in tali viro sisterentur. ceterum
proras duarum navium, quibus inlatus ignis eam par-
tem tantum modo consumpserat, Epios brevi restituit.
tumque Graeci rati post malam pugnam Troianos ulte-
rius nihil hostile ausuros quieti ac sine terrore egere.

30 XLV. Per idem tempus Rhesus Eione genitus
haud alienus a Priami amicitia pacta mercede cum
magnis Thracum copiis adventabat. is incedente
iam vespera paulisper moratus apud paeninsulam,

5 gressu *G*¹ 9 ammon nestorque *GB* Pammon Me-
stor *Mercerus* 10 atque *om. GB, add. VP* | euphimus
GB, corr. V 18 fortasse scribendum est praetermittunt 30
ione *G* cisione *B* deioneo *V, corr. Mercerus* 32 incede-
nti a vespera *G* incedenti vespera *B, corr. VP* 33 peni-
ins. *B* paen ins. *G*.

quae anteposita civitati continenti eius adiungitur,
secunda circiter vigilia ingressus Troianos campos
explicitisque tentoriis ibidem operiebatur. quod
ubi Diomedes cum Ulixē, vigilias in ea parte curan-
tes procul animadvertere, rati Troianos a Priamo 5
exploratum missos arreptis armis mox presso gradu
circumspicientesque omnia pergunt ad eum locum.
tum fatigatis ex itinere custodibus et ob id somno
pressis eosque et interius progressi in ipsis tentoriis
regem interficiunt. deia nihil ultra audendum rati 10
currum eius et cum egregiis insignibus equos ad
naves ducunt. ita reliquum noctis in suis quis-
que tabernaculis requiescentes transigunt: at lucis
principio reliquos duces conveniunt, eos facinus
ausum expletumque docent. ac mox rati barbaros 15
incensos caede regis adire iubent omnes frequentes
apud arma agere operisque hostem.

XLVI. Neque multo post Thraces, ubi exper-
gefacti e somno regem interemptum, foedam faciem
intra tentoria animadvertere et vestigia abducti cur-
20 rus manifesta sunt, raptim ac sine ullis ordinibus,
ut quemque fors conglobaverat, ad naves evolant.
quibus procul visis nostri conferti inter se atque
imperia servantes eunt obviam. sed Aiaces duo in
aliquantum progressi primos Thracum invadunt at-
25 que opprimunt. dein reliqui duces, ut quisque locum
ceperat, caedere singulos et ubi conferti steterant,
bini aut amplius congregati impetu suo dissolvere
ac mox dispersos palantesque interficere, ut nullus
reliquis caedis fieret. ac statim Grai extinctis qui 30
adversum ierant signo dato ad tentoria eorum per-
gunt. at illi, qui custodes castris relictis soli super-
erant, visis contra hostibus terrore ipso miseran-
dum in modum effeminati omnibus omissis ad
moenia confugiunt. tum undique versus nostri ir- 35

1 antepositam ciuitatem *GB corr. P* 16 adire *GB*
affore *V* 21 rapiunt *G* 25 aciem progressi *V* 27 coe-
perat *G* 34 amissis *G, corr. V*.

ruentes arma equos regias opes et ad postremum quidque fors dederat praeripiunt.

XLVII. Hoc modo victores Grai deletis cum imperatore Thracibus onusti praeda atque victoria ad naves digrediuntur: cum interim Troiani ex muris respectantes nequiquam pro sociis intra moenia tamen trepidarent. igitur barbari tot iam adversis rebus fracti legatos indutias postulantes ad Graecos mittunt ac mox nostris conditionem adprobantibus interposito sacrificio fidem pacti firmavere. eodem fere tempore Chryses, quem sacerdotem Zminthii Apollinis supra memoravimus, ad exercitum venit actum gratias super his, quae in se recepta filia benigne ab nostris gesta erant, ob quae tam honorifica, simul quod Astynomen liberaliter habitam cognoverat, reductam secum Agamemnoni tradit. neque multo post Philocteta cum his, qui partem praedae ad eum portaverant, Lemno regreditur invalidus etiam tum neque satis firmo gressu.

XLVIII. Interea consilium Graecis agentibus Ajax Telamonius in medium progressus docet oportere mitti ad Achillen precatores, qui eum imperatorum verbis atque exercitus peterent remittere iras ac repetere solitam cum suis gratiam: minime quippe aspemandum talem virum, nunc vel maxime, cum secundis rebus Graeci et paulo ante victores non ob utilitatem sed honoris merito gratiam eius peterent. inter quae deprecari etiam Agamemnonem, daret operam simul voluntatemque agendo negotio adhiberet: namque tali tempore in commune ab omnibus consulendum, praesertim procul ab domo locis alienis atque hostilibus: neque se aliter inter tam gravia bella undique versus inimicis regionibus quam concordia tutos fore. at ubi finem loquendi fecit, cuncti duces laudare

2 uti quidque *V* uti *om.* *GB* 4 bonus *G* 6 Perizonius maluit despectantes, idem Oudendorpius | neque quicquam *G* (in marg. vel nequiquam), vel nequicquam neque cuiquam *B* 8 facti *G*.

consilium viri simulque praedicantes ad caelum tollere, scilicet quod cum virtute corporis, tum ingenio universos anteiret. post quae Agamemnon docere se et ante ad reconciliandum Achillen multos misisse et nunc nihil aliud cordi esse. ac mox Ulixen atque ipsum Aiace[m] orare, susciperent negotium atque ad eum nomine omnium irent, maxime quod Ajax cognatione fretus impetraturus veniam facilius credebatur. igitur his operam suam pollicentibus iturum se una Diomedes sponte ait.

XLIX. His actis Agamemnon adferre hostiam lictores iubet ac mox sublata super terram, cum duo, quibus imperatum erat, suspensam retinerent, gladium vagina educit eoque bifariam excisam hostiam in conspectu, uti dividerat, collocat: dein ferum sanguine oblitum manu retinens inter utramque sacri partem medius vadit. interim Patroclus cognito quod parabat in consilium supervenit. at rex sicut supra diximus transgressus ad postremum iurat inviolatam a se in eum diem Hippodamiam mansisse neque cupiditate ulla aut desiderio laesam sed ira, qua plurima mala conficiuntur, eo usque processisse. his addit cupere se praeterea, si ipsi etiam videretur, filiarum, quae ei cordi esset, in matrimonium dare decimamque regni omnis ac lenta quinquaginta doti adiungit. quae ubi accipere qui in consilio erant, ammirari magnificentiam regis maximeque Patroclus, qui cum oblatione tantarum opum, tum praecipue laetus, quod intacta Hippodamia adfirmaretur, ad Achillen venit eique universa gesta atque acta refert.

L. Dein ubi rex ea, quae audiverat, volutare animo ac deliberare secum ipse cocepit, supervenit cum supradictis Ajax. tum ingressos eos ac iam benigne salutos sedere hortatur iuxtaque se Aiace[m] qui tempus loquendi nactus familiariter et ob id

23 fort. processisse se 24 etiam ipsi vulgata lectio est.

liberius incusare atque increpare, quod in magnis
discriminibus suorum nihil iracundiae remiserit, po-
tueritque cladem exercitus perpeti, cum eum multi
amici, plurimi etiam adfinium obvoluti genibus de-
precarentur. post quem Ulixes illa quidem deorum
esse ait, eorum autem, quae in consilio acta essent,
ordine exposito, quae etiam Agamemnon pollicitus
quaeque iurasset ad postremum orat, ne preces om-
nium neve oblatas nuptias aspernaretur, moxque
eorum omnium, quae una offerebantur, enumerationem facit.

LI. Tum Achilles longam exorsus orationem
primum omnium acta gestaue sua exponere. ac
dein ammonere, quantas aerumnas pro utilitate om-
nium pertulerit, quas civitates aggressus ceperit
cunctis interim requiescentibus ipse anxius ac dies
noctesque bello intentus: et cum neque militibus
suis neque sibi ipse parceret, asportatas nihilominus
praedas in commune solitum redigere: pro quis so-
lum omnium se electum, qui tam insigni iniuria
dehonestaretur, solum ita contemptum, a quo Hip-
podamia tot laborum pretium per dedecus abstra-
heretur: neque in ea culpa solum esse Agamemnonem
sed maxime ceteros Graecos, qui immemo-
res beneficiorum contumeliam suam silentio prae-
terierint. postquam finem loquendi fecit, Diomedes
„praeterita“ ait „omittenda sunt neque oportet pru-
dentem meminisse transactorum, quando ea, etsi
maxime cupias, nequeas revocare.“ interea Phoenix
et cum eo Patroclus circumstantes genas atque om-
nem vultum iuvenis, manus adoculari, contingere
genua, rediret in gratiam atque animos remitteret
cum propter praesentes, qui eum oratum venissent,
tum praecipue ob bene de se meritum reliquum
exercitum.

3 iam post multi eras. in G 31 manu G manus B
manusque edit. Venet. 1499.

LII. Igitur Achilles praesentia talium virorum
precibus familiarium ac recordatione innoxii exer-
citus tandem flexus ad postremum facturum se, quae
vellent, respondit. dein hortatu Aiace tum primum
post malam iracundiam Graecis mixtus consilium
ingreditur atque ab Agamemnone regio more salu-
tatur. interea reliquis ducibus favorem attollenti-
bus gaudio laetitiaque cuncta completa sunt. igitur
Agamemnon manum Achillis retentans eumque et
reliquos duces ad cenam deducit: ac paulo post
inter epulas, cum laeti inter se invitarent, rex Pa-
troclum quaeiit, ut Hippodamiam cum ornamentis,
quae dederat, ad tentoria Achillis deduceret: isque
libens mandata efficit. ceterum per id tempus hi-
emis saepe Graeci atque Troiani singuli pluresve
ut fors evenerat inter se sine ullo metu in luco
Thymbraei Apollinis miscebantur.

LIBER TERTIUS.

I. Interim per totam hiemem dilato conditio-
nibus in tempus bello Graeci cuncta, quae in tali
otio militia exposcebat, intenti animo summis stu-
diis festinabant. namque pro vallo multitudo uni-
versa variis bellandi generibus per duces populos-
que instructa et ob id more optimo diversis ad of-
ficia sua quibusque, hinc iaculis hastarum vice fabri-
catis neque pondere aut mensura inferioribus et
quibus ea non erant praeustis sudibus, illinc sagit-
tis certantes inter se invicem ad multum diem exer-
cere, alii saxis utebantur. sed inter sagittarios
maxime anteibant Ulixes Teucer Meriones Epios

11 laetitia G (tres ultimae litterae fere deletae), 25 pon-
deris aut mensurae GB pondere et mensura P.

Menelaus. neque dubium, quin inter hos tamen praeccelleret Philocteta, quippe Herculis sagittarum dominus et destinata feriundi arte mirabilis. at Troiani cum auxiliariis laxiores militia neque circa
 5 exercitum solliciti socordius agitare ac saepe sine ullo insidiarum metu hi aut illi multis immolationibus Thymbraeo Apollini supplicabant. isdem fere diebus nuntius apportatur universas prope Asiae civitates descivisse a Priamo atque eius amicitiam
 10 execrari: namque facinoris exemplo suspectis iam per universos populos gentesque circa hospitium omnibus simul omnibus proeliis Graecos victores cognitum et eversio multarum in ea regione civitatum in animis haeserat, ad postremum grave odium
 15 filiorum regnique eius incesserat.

II. At apud Troiam forte quadam die Hecuba supplicante Apollini Achilles adinveniens visere ceremoniarum morem cum paucis comitibus supervenit. erant praeterea cum Hecuba matronae plurimae, coniuges principalium filiorumque eius, partim honorem atque obsequium reginae tribuentes. reliquae tali obtentu pro se quaeque rogaturae supplicabant: etiam Hecubae filiae nondum nuptae Polyxena et Cassandra Minervae atque Apollinis antistites novo
 20 ac barbaro redimitae ornatu effusis hinc atque inde crinibus precabantur suggerente sibi Polyxena apparatus sacri eius. ac tum forte Achilles versis in Polyxenam oculis pulchritudine virginis capitur: auctoque in horas desiderio, ubi animus non leni-
 30 tur, ad naves discedit. sed ubi dies pauci fluxere et amor magis ingravescit, accito Automedonte aperit ardorem animi: ad postremum quaesit, uti ad

1 hos iam BG (in quo antea videtur fuisse hoc tamen)
 4 Perizonius maluit laxiore 10 exemplum G exemplo B
 11 hostium GB hospitium, quod iam tueretur P, Obrechtus e libris suis: idem addit e libris suis simul omnibus, quod om. GB 14 est ira et ad GB haeserat et ad P 17 adueniens libri, auens Mercerus, adinveniens Peiper.

Hectorem virginis causa iret. Hector vero daturum se in matrimonium sororem mandat, si sibi universum exercitum proderet.

III. Dein Achilles soluturum se omne bellum pro Polyxena tradita pollicetur. tum Hector: aut
 5 prodicionem ab eo confirmandam, aut filios Plisthenis atque Aiaceum interficiendos: alias de tali negotio nihil se auditurum. ea ubi Achilles accepit, ira concitus exclamat: se, cum primum tempus bellandi foret, primo proelio interempturum. dein animi iacta-
 10 tione saucius huc atque illuc oberrans interdum tamen, quatenus praesenti negotio utendum esset consultare. at ubi eum Automedon iactari animo atque in dies magis magisque aestuare desiderio ac pernoctare extra tentoria animadvertit veritus, ne
 15 quid adversum se aut in supradictos reges moliretur, Patroclo atque Aiacei rem cunctam aperit: hi-que dissimulato quod audierant cum rege commorantur. ac forte quodam tempore recordatus sui convocatis Agamemnone et Menelao negotium ut
 20 gestum erat desideriumque animi aperit: a quis omnibus ut bono animo ageret responderetur, brevi quippe dominum eum fore eius, quam deprecando non impetraverit. quae res eo habere fidem videbatur, quoniam iam summa rerum Troianarum prope
 25 occasum erat omnesque Asiae civitates execratae amicitiam Priamidarum ultro nobis auxilium societatemque belli offerebant, quis ab ducibus nostris benigne respondebatur: satis sibi esse praesentium copiarum neque auxiliorum egere: amicitiam sane,
 30 quam offerrent, ultro suscipere voluntatemque eorum fore gratam omnibus: scilicet quia fluxa fides et animi earum spectati neque tam subita mutatio sine dolo credebatur.

IV. Iamque exactis hibernis mensibus ver coe-
 35 perat, cum Grai edicto prius, uti omnis miles in armis esset, mox signo belli edito exercitum in cam-

10 primo proelio om. PV nescio an recte.

pis productum ordinant: neque ea a Troianis seg-
 nius agebantur. igitur ubi utrimque instructae acies
 advorsum processere atque intra teli iactum ventum
 est, cohortati suos quisque manus conserunt in medio
 5 locatis equitibus et ob id primis congressis. tumque
 primum reges nostri atque hostium ascensis curri-
 bus bellum ineunt adscito sibi quisque auriga ad
 regendos equos. sed primus omnium Diomedes in-
 vectus *Pyraechmen* regem *Paeonum* hasta fronte
 10 ictum interficit, dein ceteros, quos ob virtutem rex
 secum stipatores habuerat conglobatos inter se at-
 que ausos resistere partim telo eminus fundit, alios
 curru per medios concito humi operit. dein *Ido-
 meneus* adhibito equis *Merione* *Acamanta* *Thracum*
 15 regem deicit, ruentique telo occurrit atque ita inter-
 ficit. sed ubi *Hector* situs in parte alia medios
 suorum fundi accipit, dispositis satis strenuis ubi
 pugnabat accurrit auxilio laborantibus *Glaucum*
 secum ac *Deiphobum* et *Polydamanta* habens. neque
 20 dubium, quin deleta a praedictis regibus ea pars
 hostium foret, ni adventu suo *Hector* nostrosque
 ulterius progredi ac suos fugere cobiuisset. ita
 Graeci prohibiti caede reliquorum represso gradu
 advorsum eos, qui supervenerant, constitere.

25 V. Ac mox cognito per universum exercitum
 proelio in ea parte reliqui duces confirmatis ubi
 quisque pugnauerat undique eo confluunt. densatur
 utrimque acies et proelium renovatum est. igitur
Hector ubi plurimos suorum adesse et satis tutum
 30 se intellegit, tollit animos. dein clamore magno
 singulos suorum nomine appellans confidentius in
 hostem pugnare hortatur: ac progressus intra aciem
Diores et *Polyxenum* *Alios* satis impigre pugnan-
 tes vulnerat. at ubi eum *Achilles* ita in hostem

promptum animadvertit, simul subvenire his, quos
 advorsum bellabat, cupiens et memor paulo ante
 repulsae in *Polyxena* contra tendit: progressusque
 in medio *Pylaemenem* *Paphlagonum* regem impe-
 5 dimento sibi oppositum comminus fundit non alie-
 num sanguinis *Priamidarum*: perhibebatur quippe
 hic etiam ex his, qui a *Phineo* *Agenoris* originem
 propria memoria repetebant: a quo etiam *Oli-
 zonen* genitam, postquam adoleverit deductam in ma-
 trimonium *Dardani*.

VI. Ceterum *Hector* postquam ad se agmine
 infesto tendi videt, causas odii recordatus non ulte-
 rius impetum viri experiri ausus ex acie subter-
 fugit. tumque *Achilles* insecutus quantum acies
 hostium patiebatur, ad postremum iaculatus aurigam
 15 eius interfecit, postquam *Hector* per aliam partem
 relicto curru aufugerat. dein ereptum sibi e mani-
 bus inimicissimum omnium dolens rursus vehemen-
 tius saevire extractoque ex corpore aurigae iaculo
 fundere obvios ac prostratos cum *Alios* invaderet,
 20 *Alios* desuper proculcans optereret. inter quae tam
 trepida cunctis fugientibus *Helenus* quaesitum ex
 occulto vulnere locum ubi nactus est, manum *Achil-
 lis* procul atque improvisus sagitta transfigit. ita vir
 egregius bellandi, cuius adventu territus fugatusque
 25 *Hector*, multi mortales cum ducibus extincti, clam
 atque ex occulto vulneratus eo die finem bellandi fecit.

VII. Interim *Agamemnon* et cum eo *Aiaces*
 duo inter ceteram stragem ignotorum nacti pluri-
 mos *Priami* filiorum interficiunt, atque *Agamem-
 non* *Arsacum* cum *Deiopite* *Archemachum* *Laudo-
 cum* et *Philenorem*, *Ajax* *Oilei* et *Telamonius*

22 Ptolem. VI p. 35, 2.

9 pyrhechum G pyrathum B iampridem corr. | peanium GB
 paeonium P Paeonum restituit Mercerus 14 Agamanta GB
 26 confirmati GB confirmatis coniecerunt Barthius atque
 30 magna G¹

12 tendi et causas GB corr. P 20 obuios ac pr. cum
 a. inu. ac des. pr. GB cum pr. a. inu. desuper ac proc.
 obtereret A, alios e coniectura scripsimus 21 opteret G
 | oppeteret B obtereret g 31 cum om. G | deiopitheo GB
 nostrum Mercerus 32 et post Oilei om. GB.

Melium Astynoum Doryclum Hippothoum atque Hippodamanta. at in alia belli parte Patroclus et Lyeus Sarpedon locati in cornibus nullis propinquorum praesentibus signo inter se dato solitarii certaminis extra aciem processere, moxque telis advorsum iactis, ubi uterque intactus est, curru desiliunt atque arreptis gladiis pergunt obviam. iamque crebris advorsum se ictibus congressi, neque vulneratus quisquam, multum diei consumpserant, cum Patroclus amplius audendum ratus colligit sese in arma et cautius contactus ingressusque hostem complectitur, manu dextra poplitem succidens, quo vulnera debilitatum atque exsectis nervis invalidum propulsat corpore ruentemque interficit.

VIII. Quod ubi animadvertere Troiani, qui iuxta steterant, gemitu magno clamorem tollunt, relictisque ordinibus signo dato arma in Patroclum vertunt, scilicet Sarpedonis interitu publicam cladem rati. at Patroclus praevisto hostium agmine telum positum humi propere rapit compositusque in armis audentius resistit. tunc ingruentem Deiphobum hasta comminus tibiam ferit atque excedere ex acie coegit interfecto prius Gorgythione fratre eius. neque multo post adventu Aiace fusi reliqui, cum interim Hector edoctus quae acciderant, supervenit ac mox conversam suorum aciem pro tempore restituit increpatis ducibus ac plerisque ex fuga reductis. ita praesentia eius animi tolluntur et proelium incenditur. tum vero inclitis ex utraque parte ducibus confirmato exercitu configunt acies, nunc hinc inde cedentibus instantes et, ubi acies nutaverat, praesidiis accurrentibus. interea utriusque

1 molius GB Mercerus: Melium | astyochum GB astynemem P, Fuchsius conecit Astynoum 7 obuicum G
18 interitum vulgo legitur contra libros 31 nunc inde B
32 praesidiis G (fort. a pr. m. antea praesidio) | accurrentibus GB praesidio accurrentes Dederichus conecit.

exercitus cadunt plurimi neque fortuna belli mutatur. sed postquam miles per multum diem bello intentus magis magisque fatigabatur et diei vesper erat, utrisque cupientibus pugna decessum.

IX. Tum apud Troiam circa Sarpedonis cadaver cunctis deflentibus ac praecipue feminis, luctu atque gemitu omnia completa sunt, quis non alii casus acerbissimi, de interitu Priamidarum praesiderio eius cordi insederant. tantum in eo viro praesidium et interfecto spes ablata credebatur. at Graeci in castra regressi primum omnium Achillem revisunt eumque de vulnere percontati, ubi sine dolore agere vident, laeti ad postremum narrare occipiunt Patrocli facta fortia, dein reliquos, qui vulnerati erant, per ordinem circumeunt: ita inspectis omnibus ad tentoria sua quisque digreditur. interim Achilles regressum Patroclum extollere laudibus, dein monere, uti reliquo quoque bello memor rerum, quas gesserat, hostibus vehementius ingrueret. hoc modo nox consumitur. at lucis principio corpora suorum quisque collecta igni cremant, dein sepeliunt. sed postquam dies aliquot triti et vulnerati convalescerant, arma expedire et producere militem placet.

X. Sed barbari more pessimo nec quicquam compositum, nihil aliud quam turbata atque insidiosa cupientes clam atque ante tempus egressi proelium praevertere: tuncque effusi ruinae modo clamorem inconditum simul et tela in hostes concipiunt semermos etiam tum atque incompositos. caesi itaque nostrorum multi, in quibus Arcesilaus Boeotius et Schedius Crissaeorum uterque duces optimi: ceterum vulnerata pars maxima, Meges etiam et

8 ne interitus quidem P 9 nino Obrechtus et Andreas Dacerius 30 se emersos GB semermes P nostrum Mercerus 31 archesilaus GB 32 scaedius G scedius B | tresorum GB creseorum P Crissaeorum Mercerus 33 mes GB Ameccs P Meges edit. Venet. 1499.

Agapenor, alter Echinadibus imperator, Agapenor Arcadiae. inter quae tam foeda tanta inclinatione rerum Patroclus fortunam belli vincere aggressus, dum hortatur suos simul atque instat hostibus
 5 promptiore quam bellandi mos est, telo Euphorbi ictus ruit: statimque Hector advolans opprimit ac desuper vulneribus multis fodit: moxque enititur abstrahere proelio, scilicet insolentia gentis sua in-
 10 dere cupiens per universa genera dehonestamenti. quod ubi Aiaci cognitum est, relicto ubi pugnaverant propere accurrit, iamque eripere cadaver occipientem proturbat hasta. interim Euphorbus a Menelao et Aiace altero summo studio circumventus
 15 luit. deinde occipiente vespera proelium dirimitur male et cum dedecore plurimis nostrorum interfectis.

XI. Sed postquam reductae utrimque acies et iam in tuto miles noster erat, cuncti reges Achillem conveniunt deformatum iam lacrimis atque
 20 omni supplicio lamentandi: qui modo prostratus humi, nunc cadaveri superiacens adeo reliquorum animos pertemptaverat, ut Ajax etiam, qui solandi causa adstiterat, nihil luctui remitteret: nec Patrocli tantum mors gemitum illum cunctis incusserat, sed
 25 praecipue recordatio vulnerum per loca corporis pudibunda: quod exemplum pessimum per mortales tum primum proditum est numquam antea a Graecis solitum. igitur reges multis precibus atque omni consolationis modo tandem Achillem flexum humo
 30 erigunt. dein Patrocli corpus elutum mox veste circumtegitur maxime ob tegenda vulnera, quae multis impressa haud sine magno gemitu cernebantur.

XII. His actis monet, uti custodes vigiliis
 35 agere curarent, ne qua hostes detentis circa funus

1 hechinadibus GB 5 promptior P | euphorbi G 13
 summo om. GB habet P 20 supplicio G.

nostris more solito inruerent. ita per distributionem officia sua quisque procurantes igni plurimo in armis pernoctant. at lucis principio placet, uti ex omni ducum numero quinque in montem Idam vaderent silvam caesum, qua Patroclus cremaretur: 5 decretum quippe ab omnibus erat, funus eius publice uti curaretur. iere igitur Ialmenus Ascalaphus Epios et cum Merione Ajax alter. moxque Ulixes et Diomedes busto locum dimetiuntur quinque hastarum longitudine totidemque in transver- 10 sum. advecta dein ligni copia bustum extruitur impositumque desuper cadaver igni supposito cremant exornatum iam decore omni pretiosae vestis: id namque Hippodamia et Diomedea curaverant, quarum Diomedea nimium iuveni et omni affectu 15 dilecta fuerat.

XIII. Ceterum paucis post diebus refectis ex labore vigiliarum ducibus cum luce simul exercitus in campum productus per totum diem in armis agit operiens barbarorum adventum. qui muris despe- 20 ctantes postquam nostros paratos proelio vident, eo die certamen distulere. ita occasu solis Graeci ad naves regressi. at vix principio diei Troiani rati etiam nunc inkompositos Graecos, armati portis evolant temere et cum audacia, uti antea soliti: instan- 25 tesque circa vallum certatim tela iaciunt crebra magis quam cum effectu nostris ad evitandos tantum ictus compositis. igitur ubi ad multum diem barbari intenti iaculis fessi iam neque ita vehementes animadvertunt, ex parte una nostri erumpunt, in- 30 cursantesque sinistram latum fundunt fugantque: neque multo post ex alio adnuentibus iam barbaris ac sine ulla difficultate versis.

XIV. Ita plurimi barbarorum, ubi terga ver-

5 quo P 25 audatia GB | malim erant soliti 27 tanto ictu G tantos ictus B nostrum P 30 animos nertunt Wopenkensis animaduertunt Daceria 32 annuentibus B abnuentibus P abeuntibus Perizonius.

tere, foede et vice inbellium ab insequentibus proculcati ad postremum dispereunt, in quis Asius Hyrtaco genitus et cum Hippothoo Pylaeus, hi Larisaeis, Asius Sesto regnantes. eodem die vivi a Diomede capiuntur duodecim, ab Aiace quadraginta. captus etiam Isus et Euander Priamidae. in ea pugna Graecorum Guneus interfectus rex Cyphius, vulneratus etiam Idomeneus dux noster. ceterum ubi Troiani muros ingressi clausere portas et finis instandi factus est, nostri spoliata armis hostilia cadavera adportataque in flumine praecipitant memores paulo ante in Patroelo insolentiae barbarorum dein captivos omnes, uti quem ceperant, in ordine Achilli offerunt: isque vino multo sopita iam favilla reliquias in urnam collegerat: decretum quippe animo gerebat, secum in patrium solum uti adveheret, vel si fortuna in se casum mutaret, una atque eadem sepultura cum carissimo sibi omnium contegi. itaque eos, qui oblati erant, deduci ad bustum, una etiam Priami filios ibique seorsum aliquantum a favilla iugulari iubet, scilicet inferias Patrocli manibus: ac mox regulos canibus dilaniandos iacit confirmatque se non prius desinere pernoctando humi, quam in auctorem tanti luctus sui sanguine vindicasset.

XV. Sed nec multi transacti dies, cum repente nuntiatum Hectorem obviam Penthesileae cum paucis profectum: quae regina Amazonibus incertum pretio an bellandi cupidine auxilium Priamo adventaverat: gens bellatrix et ob id ad finitimos indomita, specie armorum inclita per mortales. igitur Achilles paucis fidis adiunctis secum insidiatum pro-

pere pergit atque hostem securum sui praevortit, tum ingredi flumen occipientem circumvenit. ita eumque et omnes, qui comites regulo dolum huiusmodi ignoraverant, ex improvviso interficit: at quendam filiorum Priami comprehensum mox excisis manibus ad civitatem remittit nuntiatum quae gesta erant ipse cum caede inimicissimi, tum memoria doloris ferox spoliatum armis hostem, mox constrictis in unum pedibus vinculo currui postremo adnectit, dein ubi ascendit ipse, Automedonti imperat, daret lora equis. ita curru concito per campum, qua maxime visi poterat, pervolat hostem mirandum in modum circumtrahens: genus poenae novum miserandumque.

XVI. At apud Troiam ubi spolia Hectoris de super ex muris animadvertere, quae Graeci praecepto regis ante ora hostium praetulerant, et filius Priami praemissus ab Achille rem ut gesta erat disseruit, tantus undique versus per totam civitatem luctus atque clamor editur, ut aves etiam consternatae vocibus alto decidisse crederentur nostris cum insultatione reclamantibus. ac mox ex omni parte urbs clauditur: foedatur regni habitus atque in modum lugubrem funestumque obducta facies civitatis: cum, sicut in tali nuntio adsolet, repente cursus trepidantium fieret in eundem locum ac statim sine ulla certa ratione per diversum fuga: nunc planctus crebri, modo urbe tota silentium ex incerto. inter quae et spes extremas multi credidere cum nocte simul Graecos moenia invasuros excisurosque urbem securos interitu tanti ducis, nonnulli etiam pro confirmato habere Achillem exercitum eum, qui duce Penthesilea Priami rebus auxilio venerat, partibus

XV. XVI Malal. 156.

2 asyus yrtaco G 3 hii lariseis GB 6 pesus G pey-
sus B Pissus P corr. Mercerus 7 cyneus GB | scyphus GB
utrumque emend. Mercerus 17 maturaret Perizonius maluit
21 iugulare G.

12 praeuolat GB peruolat P 17 et—Achille addidi
ex BP. cum desint in G, ceterum in B legitur quae ante et.
vulgo legitur: et ille qui excisis manibus acerbissimae rei
indiciu in se ipse pertulerat 22 mox portis GB.

suorum adiunxisse, postremo omnia adversa hostilia fractas ablatasque opes, nullam salutis spem interempto Hectore in animo habere: quippe is solus omnium in ea civitate adversum tot milia imperatoresque hostium varia semper victoria certaverat. cui fama bellandi inelito per gentes numquam tamen vires consilio superfuere.

XVII. Interim apud Graecos, ubi Achilles ad naves rediit et cadaver Hectoris in ore omnium est, dolor, quem ob Patrocli interitum paulo ante perceperant, nece metuendi hostis et ob id praecipua laetitia circumscribitur. ac tum universis placet, uti in honorem eius, quoniam abesset hostilis metus, certamen ludis solitum celebraretur: neque minus tamen reliqui populi, qui non certaturi spectandi gratia convenerant, instructi armis paratique adessent: ne qua scilicet hostis quamvis fractis rebus solito tamen insidiandi more irrueret, igitur Achilles victorum praemia, quae ei videbantur maxima, statui imperat. et postquam nihil reliquum erat, reges omnes ad considendum hortatur, ipse medius atque inter eos excelsior. tum primum quadriugis equis Eumelus ante omnes victor declaratur, bigarum praemia Diomedes meruit, secundo post eum Menelaus.

XVIII. Ceterum ad certandum qui sagittarum arte praevalabant Meriones atque Ulixes duos erexere malos, quis religatum linum tenuissimum atque ex transverso extentum utriusque capiti adnectebatur, media columba sparto dependebat: eius contingendae certamen maximum. tum reliquis incassum tendentibus Ulixes cum Merione destinatum confixere. quibus cum a reliquis favor attolleretur, Philocteta non columbam se verum id, quo religata esset, sagitta excisurum promittit: ammirantibus deinde difficultatem regibus, fidem promissi non fe-

11 nece P et GB.

licius quam solertius confirmavit: ita dirupto vinculo columba cum maxima populi adclamatione decidit. praemia certaminis eius Meriones atque Ulixes tulere. Achilles duplici extra ordinem munere Philoctetam donat.

XIX. Cursu longo certantibus Oilei Ajax victor excipitur, post quem secundus Polypoetes. duplici campo Machaon, singulari Eurypylus, saltu Tlepolemus, disco Antilochus victores abeunt. praemia luctandi intacta permansere, quippe Ajax arripiens medium Ulixen deicit, qui ruens pedibus eius circumvertitur, atque ita praepedito obligatoque nixu Ajax paene iam victor ad terram ruit. caestibus reliquoque manuum certamine idem Ajax Telamoni palmam refert. cursu in armis postremo Diomedes praevaluit. dein ubi praemia certaminis per soluta sunt, Achilles primum omnium Agamemnoni donum, quod ei honoratissimum videbatur, offert, secundo Nestori, Idomeneo tertio, post quos Podalirio et Machaoni, dein reliquis pro merito ducibus, ad postremum eorum sociis, qui in bello occiderant. hisque mandatum, uti, cum tempus fuisset, domum ad necessarios eorum perferrent. postquam certandi praemiorumque finis factus et iam diei vesper erat, ad sua quisque tentoria discessere.

XX. At lucis principio Priamus lugubri veste miserabile tectus cui dolor non decus regium, non ullam tanti nominis atque famae speciem reliquam fecerat, manibus vultuque supplicibus ad Achillen venit cum Andromacha, in qua non minor quam in Priamo miseratio. ea quippe deformata multiplici modo Astyanacta, quem nonnulli Scamandrium appellabant et Laodamanta parvulos admodum filios

XX—XXIV Malal. 157. 158 Cedren. P 127. 128 Tzetz. Homer. 307 seq. Const. Manass. P 29 Ptolem. VI p. 35, 5.

3 merionis G 11 circumuectitur B 19 idomeni G
idomeni B 29 supplicis B. 31 quocum Andromacha non
libri, corr. Peiper.

prae se habens regi adiumentum deprecandi addiderat, qui maeroribus senioque decrepitis filiae Polyxenae umeris innitebatur. sequebantur vehicula plena auri atque argenti pretiosaeque vestis, cum
5 super murum despectantes Troiani comitatum regis oculis prosequerentur. quo viso repente silentium ex admiratione oritur ac mox reges avidi noscere causas adventus eius procedunt obviam. Priamus ubi ad se tendi videt, protinus in os ruit pulverem
10 reliquaque humi purgamenta capiti aspargens: dein orat, uti miserati fortunae suas precatores secum ad Achillem veniant. eius aetatem fortunamque recordatus Nestor dolet, contra Ulixes maledictis insequi et commemorare, quae ad Troiam in concilio
15 ante sumptum bellum ipse adversum legatos dixerat. ea postquam Achilli nuntiata sunt, per Automedontem cum accersi iubet, ipse retinens gremio urnam cum Patrocli ossibus.

XXI. Igitur ingressis ducibus nostris cum
 20 Priamo rex genua Achilli manibus complexus „non
 tu mihi“ inquit „causa huiusce fortunae, sed deorum
 quispiam, qui postremam aetatem meam, cum mi-
 sereri deberet, in hasce aerumnas deduxit confectam
 iam ac defetigatam tantis luctibus filiorum. quippe
 25 hi fisi regno per iuventutem, cum semper cupidi-
 tates animi quoquo modo explere gestiunt, ultro
 sibi mihiue perniciem machinati sunt. neque du-
 bium cuiquam, quin contemptui sit adolescentiae
 senecta aetas. quod si interitu meo reliqui huius-
 30 modi facinoribus temperabunt, me quoque, si vide-
 tur, exhibeo poenae mortis, cui misero confectoque
 maerioribus omnes aerumnas, quibus nunc depressus
 infelicissimum spectaculum mortalibus praebeo, cum

3 humeris *G* | sequebantur *om. GB* Deinde sequebantur *P*
4 uestes *GB* uestis *P* 8 causam *P* 13 docet *GB*
dolet *P* | insequi et *edit. vet.* sinequiet *G* sine quiete *B*
30 nideretur *GB corr. P*

hoc exiguo spiritu simul auferes. adsum ultro, nihil deprecor, vel si ita cordi est, habe in custodia captivitatis. neque enim mihi quicquam iam superioris fortunae reliquum est, quippe interfecto Hectore cuncta regni concidere. sed si iam Graeciae universae ob meorum male consulta satis poenarum filiorum sanguine et meis aerumnis [persolvi, miserere aetatis] at deos recordatus retorque animos ad pietatem: concede parvulis saltem non animam parentis sed cadaver deprecantibus. veniat in animum recordatio parentis tui omnes curas vigiliasque in te tuamque salutem impenditis. sed illi quidem cuncta secundum sua vota proveniant longaeque aliter neque mei similem senectam degat.

XXII. Interea dum haec commemorat, paulatim animo deficere ac dissolvi membris, dein obmutescere occipit, quod spectaculum longe miserrimum omnibus, qui tum aderant, dolori fuit. dein Andromacha parvulus Hectoris filios ante Achillen prosternit, ipsa fletu lamentabili orans, uti sibi cadaver coniugis intueri saltem concederetur. inter haec tam miseranda Phoenix Priamum sustollere atque uti animum reciperet hortari. tum rex ubi in aliquantum revolvit spiritum, nixus genibus atque utraque manu caput dilanians „ubi nunc illa est“ ait, „quae apud Graecos praecipue erat iusta misericordia? an solum in Priamum circumscribitur?“

XXIII. Iamque omnibus dolore permotis Achil-
les decuisse ait filios eum suos initio ab eo, quod
admisserint, facinore cohibere neque ipsum conce- 30
dendo tanti delicti participem fieri. ceterum ante
id decennium non ita defessum senecta fuisse, ut
suis despectui esset, sed obsedis animos eorum

1 adsum en *P* quod *Obrechtus* e *vestigis* edit. *Mediol.* addidit
2 habe *G* *primitus* habens 7 persoli miserere aetatis
om. *GB* habet *P* 8 at *GB* ac *P* 11 in te tuamque edit.
vett. intentumque *G* intentum atque *B* tuam in *P* 21 ma-
līm scribi concederet 24 refouit *P* | nixis libri, nixus
edit. vett.

desiderium rerum alienarum, neque ob mulierem
solum unam, sed Atrai atque Pelopis divitiis in-
hiantes raptum res more incondito perrexisse: pro
quis aequissimum esse eiusmodi poenas vel etiam
5 graviores pendere. namque ad id tempus Graecos
secutos morem in bellis optimum, quoscumque ho-
stium pugna conficeret, sepulturae restituere solitos:
contra Hectorem supergressum humanitatis modum,
Patroclum eripere proelio ausum, scilicet ad inlu-
10 dendum ac foedandum cadaver eius: quod exemplum
poenis ac suppliciis eorum eluendum, ut Graeci ac
reliquae posthac gentes memores ultionis eius mo-
remque humanae conditionis tuerentur. non enim
Helenae neque Menelai gratia exercitum relictis
15 sedibus parvulisque procul ab domo, cruentum suo
hostilique sanguine inter ipsa belli discrimina huius-
modi militiam tolerare, sed cupere dinoscere, bar-
barine Graecine summa rerum potirentur: quam-
quam iustam causam fuisse inferendi belli etiam
20 pro muliere. namque uti ipsi raptu rerum aliena-
rum laetarentur, ita maxime dolori esse his, qui
amiserint. ad haec multa infausta detestandaque
inprecari confirmareque se capto Ilio ante omnes
tanti admissi poenas sanguine eius expetere, ob
25 quam patria parentibusque carens Patroclum etiam
solitudinis suae levamen maximum amiserit.

XXIV. Dein consiliatum cum supradictis duci-
bus surgit: quis omnibus una atque eadem sen-
tentia est, scilicet uti acceptis quae allata essent
30 corpus exanime concederet. quod ubi satis placuit,
singuli ad sua tentoria discedunt. moxque Polyxena
ingresso Achille obvoluta genibus eius sponte ser-
vitium sui pro absolutione cadaveris pollicetur. quo
spectaculo adeo commotus iuvenis, ut qui inimicis-
35 simus ob mortem Patrocli Priamo eiusque regno

2 Atrai atque P. catratque G. om. B. 6 hos GB
hostium P. homines Peiper. 17 militia G. milicie B. | bar-
barinae grecinae G. 26 solitudinis P.

esset, tum recordatione filii ac parentis ne lacri-
mis quidem temperaverit. itaque manu oblata Po-
lyxenam erigit praedicta prius mandataque cura
Phoenici super Priamo. sed rex nil se luctus ne-
que praesentium miseriarum remissurum ait. tum 5
Achilles confirmare non prius cupitis eius satis
futurum, quam mutato in melius habitu cibum
etiam secum sumeret. ita rex veritus ne quae con-
cessa videbantur ipse recusando impediret, demisse
omnia quaeque imperarentur facienda decrevit. 10

XXV. Igitur ubi excussus comis pulvis totus-
que lotus est, mox a iuvene ipseque et qui cum eo
venerant, cibo invitantur. dein ubi saties omnes
tenuit, hoc modo Achilles disseruit: „refer nunc iam
mihi, Priame, quid tantum causae fuerit, cur de-
15 ficientibus quidem vobis in dies copiis militaribus,
ingravescentibus autem calamitatibus atque aerum-
nis Helenam tamen in hodiernum retinendam pute-
tis neque velut contagionem infausti ominis propu-
leritis? quam prodidisse patriam parentesque et 20
quod indignissimum omnium est fratres sanctissi-
mos cognoveritis. namque hi execrati facinus eius
ne in militiam quidem nobiscum coniuraverunt:
scilicet ne, quam audiri incolumem nollent, ei per
se reditum in patriam quaererent. eam igitur cum 25
cerneretis malo omnium civitatem intravisse vestram,
non eiecistis? non cum detestationibus extra muros
prosecuti estis? quid illi senes, quorum filios pugna
in dies conficit? nonne adhuc persenserunt eandem
causam extitisse tantorum funerum? itane ergo di- 30
vinitus vobis eversa mens est, ut nullus in tanta
civitate reperiri possit, qui fortunam labentis pa-
triae dolens de pernicie publica cum exitio eius trans-

1 filiae et P. 3 praedicto coniecit Wopkenstus. 4 post
Priamo Obrechth ex edit. Medioli. recepit ut delaturaretur
6 satis om. GB. habet P. 7 fauturum (om. satis) Peiper
9 dedisse GB. om. P. cum signo lacunae demisse coniecit Dede-
richus. 14 iam nunc ed. Crat. 19 contagione G. contagio-
nem B. | perpuleritis G. prop. B. 24 Perizonium maluit redire.

igat? ego quidem aetatis tuae contemplatione atque horum precum cadaver restituam neque umquam committam, ut quod in hostibus comprehenditur crimen malitiae ipse subeam.

5 XXVI. Ad ea Priamus renovato fletu quam miserabili non sine decreto divum adversa hominibus irruere ait: deum quippe auctorem singulis mortalibus boni malique esse neque quoad beatum esse licitum sit, cuiusquam in eum vim inimicitiasque procedere. ceterum se diversi partus quinquaginta filiorum patrem beatissimum regum omnium habitum ad postremum Alexandri natalem diem, quem evitare ne dis quidem praecinentibus potuisse, namque Hecubam foetu eo gravidam faciem per
10 quietem edidisse visam, cuius ignibus conflagravisse Idam ac mox continuante flamma deorum delubra concremari omnemque demum ad cineres conlapsam civitatem intactis inviolatisque Antenoris et Anchisae domibus. quae denuntiata cum ad perniciem publicam expectare aruspices praecinerent, internecandum editum partum placuisse. sed Hecubam more femineo miserationis clam alendum pastoribus Idae tradidisse: eum iam adultum, cum res palam esset, ne hostem quidem quamvis saevissimum ut interficeret pati potuisse: tantae scilicet fuisse eum pulchritudinis atque formae. quem coniugio deinde Oenonae iunctum cupidinem cepisse visendi regiones atque regna procul posita. eo itinere abductam Helenam urgente atque instigante quodam numine
20 cunctorum civium animis, sibi etiam laetitiae fuisse,

18 Tzetz. Antehom. 162. 163.

2 harum edit. princ. 8 quod GB quoad edit. vet. cui ed. Obr. 12 ad add. P 17 domum GB demum P 19 denuntiaturum GB denunciata P 20 vulgata lectio est spectare 21 femineae P 22 in id dextra dedisse G in margine idae tradidisse, in id dextram dedisse B 27 oenoni G Oenonae ed. Venet. (1499) 29 urgentem a. instigantem GB nostrum P

neque cuiquam, cum orbari se filio aliove consanguineo cerneret, non acceptam tamen, solo omnium adversante Antenore, qui initio post Alexandri reditum filium suum Glaucum, quod eius comitatum sequutus erat, abdicandum a penetibus suis decreverit, vir domi belloque prudentissimus. ceterum sibi, quoniam ita res ruerent, optatissimum adpropinquare naturae finem omissis iam regni gubernaculis atque cura: tantum se in Hecubae filiarumque recordatione cruciari, quas post excidium patriae captivas incertum cuius domini fastus manerent.

XXVII. Dein omnia, quae ad redimendum filium advectaverat, ante conspectum iuvenis exponi imperat: ex quis quicquid auri atque argenti fuit tolli Achilles iubet, vestis etiam quod ei visum est: reliquis in unum collectis Polyxenam donat et cadaver tradidit. quo recepto rex in gratiamne impetrati funeris an si quid Troiae accideret securus iam filiae, amplexus Achillis genua orat, uti Polyxenam suscipiat sibi que habeat: super quam iuvenis aliud tempus atque alium locum tractatumque fore respondit, interim cum eo reverti iubet. ita Priamus recepto Hectoris cadavere ascensoque vehiculo cum his, qui se comitati erant, ad Troiam redit.

LIBER QUARTUS.

I. Sed postquam Troianis palam est regem perfectio negotio inviolatum atque integro comitatu regredi, ammirati laudantesque Graeciae pietatem

XXVII. Malal. 159 init. Cedren. P 128.

I—III. Malal. 159—161 Cedren. P 128.

11 cui G | fastunerent G fastum sustinerent B nostrum edit. vet. 13 adnectauerat G adnectanerat B 20 quam GB qua P.

ad caelum ferunt: quippe quis animo ita haeserat nulla spe impetrandi cadaveris ipsumque et qui cum eo fuissent retineri ab Graecis, maxime ob Helenae, quae non remitteretur, recordationem. ceterum viso
 5 Hectoris funere cuncti cives sociique adcurrentes fletum tollunt, divellentes comam foedantesque ora laniatibus, neque in tanta populi multitudine quisquam in se virtutis aut spei bonae fiduciam credere illo interfecto, qui inclita per gentes fama rerum
 10 militarium, in pace etiam praeclara pudicitia, ex qua haud minorem, quam reliquis artibus gloriam adeptus erat. interea sepelivere eum haud longe a tumultu Ili regis quondam. dein exorto quam maximo ululatu postrema funeri peragunt, hinc feminis cum Hecuba deflentibus, hinc reclamantibus
 15 Troianis viris et ad postremum sociorum gentibus. quae per dies decem concessa bellandi requie ab ortu solis ad usque vesperam per Troianos gesta nullo usquam remisso lugendi officio.

20 II. Interim per eosdem dies Penthesilea, de qua ante memoravimus, cum magna Amazonum manu reliquisque ex finitimo populis supervenit. quae postquam interemptum Hectorem cognovit, perculsa morte eius regredi domum cupiens ad postremum multo auro atque argento ab Alexandro in-
 25 lecta ibidem operiri decreverat. dein exactis aliquot diebus copias suas armis instruit. at seorsum ab Troianis ipsa suis modo bellatoribus satis fidens in pugnam pergit: cornu dextro sagittariis, altero
 30 peditibus instructo, medios equites collocat. contra ab nostris ita occursum, ut sagittariis Menelaus atque Ulixes et cum Teuero Meriones, peditibus Aiaces duo Diomedes Agamemnon Tlepolemus et cum Ialmeno Ascalaphus opponerentur, in equites ab

9 Wopkensius cui vel cuius inclyta vel qui inclyta — fama erat 13 elli GB corr. P 18 nulla G 30 post collocat vulgo legitur in quis ipsa, quae om. GB, in V legitur in quis ipsis.

Achille et reliquis ducibus pugnaretur. hoc modo instructo utrimque exercitu confluxere acies. cadunt sagittis reginae plurimi neque ab Teucris secus bellatum. interim Aiaces et qui cum his erant pedites, contra quos steterant, caedere ac restantes de-
 5 trudere umbonibus, moxque repulsos obtruncare. neque, quoad deletae peditum copiae, finis fit.

III. Achilles inter equitum turmas Penthesileam nactus hasta petit, neque difficilior quam feminam equo deturbat manu comprehendens comam 10 atque ita graviter vulneratam detrahens. quod ubi visum est, tum vero nullam spem in armis rati fugam faciunt: clausisque civitatis portis nostri reliquos, quos fuga bello exemerat, insecuti obtruncant, feminis tamen abstinentes manus parcentesque sexui. 15 dein uti quisque victor, interfectis quos adversum ierant, regrediebatur, Penthesileam visere seminecem etiam nunc admirarique audaciam. ita brevi ab omnibus in eundem locum concursum placitumque, uti, quoniam naturae sexusque condicionem 20 superare ausa esset, in fluvium reliquo adhuc ad persentiendum spiritu aut canibus dilanianda iaceretur. Achilles interfectam eam sepelire cupiens mox a Diomede prohibitus est. is namque percontatus circumstantes, quidnam de ea faciendum esset, con- 25 sensu omnium pedibus adtractam in Scamandrum praecipitat, scilicet poenam postremae desperationis atque amentiae. hoc modo Amazonum regina deletis copiis, quibuscum auxiliatum Priamo venerat, ad postremum ipsa spectaculum dignum moribus 30 suis praebuit.

IV. At sequenti die Memnon Tithoni atque

IV—VII. Malal. 161—164 Cedren. P 128. 129.

7 finis fuit P 12 cum vero G corr. P 15 manu GB corr. P 16 utique GB uti quisque PV 27 scilicet p[er] ill[ud] poenam G Daceria maluit poena vel in poenam, Vindicinus luiturum p. 32 tithonis GB titoni P.

Aurorae filius ingentibus Indorum atque Aethiopum copiis supervenit, magna fama, quippe in unum multis milibus armatis vario genere spes etiam vota-
 5 quae de se Priami superaverat. namque omnia circum Troiam et ultra, quae visi poterant, viris atque equis repleta splendore insignium refulgebant. eos omnes iugis Caucasi montis ad Troiam duxit, reliquos neque numero inferiores imposito Phala-
 10 duce atque rectore mari misit. qui adpulsi Rhodum, ubi animadvertere insulam Graecis sociam, veriti, ne re cognita incenderentur naves, ibidem operiebantur: ac mox divisi in Camirum et Ialysum, urbes opulentas. neque multo post Rhodii Phalam incusare, quod paulo ante eversa ab Alexan-
 15 dro Sidona patria sua auxilium ei, a quo laesus sit, ferre cuperet: quo animos exercitus permoverent, confirmare haud dissimiles barbarorum videri eos, qui tam indignum facinus defenderent. multa praeterea, quae accensura vulgum et pro se facturi
 20 essent, disserere: quae res haud frustra fuit. Phoenices namque, qui in eo exercitu plurimi aderant, permoti querelis Rhodiorum an cupidine diripiendarum rerum, quas secum advexerant, Phalam lapidibus insecuti necant distributique per supradictas
 25 urbes aurum ac reliqua praedae inter se dispartiunt.

V. Interim exercitus, qui cum Memnone venerat, positus per locos patulos castris, nam intra moenia haud facile tanta vis hominum retineri poterat, diversi suo quisque genere exercebantur.
 30 neque eadem in arte simplex atque idem modus, sed ut quemque regionis suae mos adsuefecerat, ita

3 genere insignium libri, insignium om. V quae vox fortasse huc e sequentibus irrepsit 4 notaque quae G 5 Obrech-
 ram GB calysum GB utrumque corr. Mercerus 14 palam GB Phalam P 19 factura VP 23 advexerant GB
 adduxerat P, Dederichus advexerat 30 praepositionem in addidi cum Hildebrando, habet eam post neque V.

telis aliis in alium modum formatis scutorum etiam et galearum multiformi specie horrendam belli faciem praebuerant. at ubi triti aliquot dies et miles bellum cupit, simul cum luce exercitus omnis signo dato in proelium ducitur cumque his Troiani et qui
 5 intra moenia socii fuerant. at contra Graeci instructi pro tempore operiri, debilitati aliquantum animos metu ingentis atque incogniti hostis. igitur ubi intra teli iactum ventum est, tum vero barbari clamore ingenti ac dissono ruinae in modum inrum-
 10 punt, nostri confirmati inter se satis impigre vim hostium sustentavere. sed postquam acies renovatae atque in ordinem reformatae sunt et iaci hinc atque inde tela coepere, cadunt utriusque exercitus plurimi, neque finis fit, quoad Memnon curru vectus
 15 adhibito secum fortissimo quoque medios Graecorum invadit, primum quemque obvium fundens aut debilitans. ita iam plurimis nostrorum interfectis duces, ubi fortuna belli eversa neque spes reliqua nisi in fuga est, victoriam concessere. eo die in-
 20 censae deletaeque naves omnes forent, ni nox perfugium laborantium ingruentesque hostes ab incepto cohibuisset: tanta in Memnone bellandi vis peritiaeque et nostris advorsae res.

VI. Igitur Graeci, postquam requies est, perculti inter se ac summae rerum diffidentes per universam noctem quos in bello amiserant sepelivere. dein consilium futuri certaminis adversum Memnonem ineunt: ac placet sorte eligi nomen ducis cum eo bellaturi. tunc Agamemnon Menelaum excipit,
 30 Ulixen, Idomeneum: reliquorum sors agi coepta Aiace Telamonium votis omnium deligit. ita reffectis cibo corporibus reliquum noctis cum quiete transigunt. at lucis principio armati instructique

3 praebuerunt nos scripsimus, libri habent praebuerant 8 uigentis G 18 primis G 19 uersa V 22 ingruentes B 31 Idomeneus GB corr. V

pro negotio egrediuntur. neque segnius a Memnone actum, cum quo Troiani omnes. ita hinc atque inde ordinato exercitu proelium initum. plurimi utriusque partis ut in tali certamine cadunt, aut 5 icti graviter proelio decedunt. in quo bello Antilochus Nestoris obuius forte Memnoni interficitur. moxque Ajax, ubi tempus visum est, inter utramque aciem progressus lacessit regem, praedicto prius Ulixi et Idomeneo, ab ceteris uti se defenderent. 10 igitur Memnon ubi ad se tendi videt, curru desilit configitque pedes cum Aiace magno utriusque partis metu atque expectatione: cum dux noster summa vi umbonem scuti eius telo in aliquantum foratum gravis atque summis viribus ingruens inpulit 15 vertitque in latus. quo viso regis comites adcurrere, Aiace exturbare nitentes. tum Achilles, ubi barbaris intercedi videt, pergit contra et nudatum scuto hostis iugulum hasta transfigit.

VII. Ita praeter spem interfecto Memnone 20 animi hostium commutantur et Graecis aucta fiducia: iamque Aethiopum versa acie nostri instantes caedunt plurimos. tum Polydamas renovare proelium cupiens circumventus ad postremum atque ictus inguina ab Aiace interficitur, Glaucus Antenoris, 25 adversum Diomedem adstans, Agamemnonis telo cadit. tum vero cerneret hinc Aethiops cum Troianis per omnem campum sine ordine atque imperio fugientes multitudine ac festinatione inter se implicari cadere ac mox palantibus equis proculcari, hinc 30 Graecos resumptis animis sequi cadere impeditosque dissolvere atque ita confodere laxatos. redundant circa muros campi sanguine, et omnia, quae hostis intraverat, armis atque cadaveribus completa sunt. in ea pugna Priami filiorum Aretus et 35 Echemmon ab Ulixe interfecti, Dryops Bias et

22 plurimos] primus GB 34 areius libri Aretus Dederichus Echemmon G Archemmon B Echemmon Petavianus 35 Dryaspisbia G Dryaspi spia et B iamdudum corr.

Corython ab Idomeneo, ab Aiace Oilei Ilioneus cum Philenore, itemque Telestes a Diomede, ab Aiace 15 altero Antiphonus Agavus Agathon atque Glaucus et ab Achille Asteropaeus: neque prius finis factus, quam Graecos saties et ad postremum fatigatio incessit.

VIII. At ubi ab nostris in castra recessum est, missi ab Troianis, qui peterent eorum qui in bello ceciderant humandi veniam: collectos suos quisque igni cremant et more patrio sepeliunt seorsum ab 10 ceteris cremato Memnone, cuius reliquias urnae conditas per necessarios regis remisere in patrium solum. at Graeci lautum bene cadaver Antilochi iustisque factis Nestori tradunt eumque orant, ferret animo aequo fortunae bellicae adversa. ita ad postremum 15 corpora sua quisque curantes vino atque epulis per multam noctem Aiace simulque Achillen laudibus celebrant atque ad caelum ferunt. at apud Troiam, ubi requies funerum est, non iam dolor in casu Memnonis, sed metus summae rerum et desperatio 20 incessebat, cum hinc Sarpedonis interitus, inde secuta paulo post Hectoris clades spes reliquas animis abstulisset neque, quod postremum in Memnone fortuna obtulerat, reliquum iam existeret. ita confluentibus in unum tot adversis curam omnem ex- 25 surgendis omiserant.

IX. At post paucos dies Graeci instructi armis processere in campum lacescentes, si auderent, ad bellandum Troianos. quis dux Alexander cum reliquis fratribus militem ordinat atque adversum pergit. 30

IX. Malal. 164 Cedren. P 129.

1 chorythan ad idomeneia GB corr. P 2 thyestes et addunt libri ante Telestes, expunxit Dederichus 3 antipus libri corr. Dederichus 4 asteropeus G 5 ad om. G 19 cassum G casu B 20 rerum et PV, et om. GB, malim metus et s. r. d. 21 insecuta B 23 quod om. GB add. V atque ad postremum B 24 relictum iam existere G rerequum iam nil existere B nostrum VP 27 dies om. G.

sed priusquam ferire inter se acies, aut iaci tela
coepere, barbari desolatis ordinibus fugam faciunt:
caesique eorum plurimi, aut in flumen praeceps dati,
cum hinc atque inde ingrueret hostis atque undique
5 adempta fuga esset. capti etiam Lycaon et Troilus
Priamidae, quos in medium productos Achilles ingu-
lari iubet indignatus nondum sibi a Priamo super
his, quae secum tractaverat, mandatum. quae ubi
animadvertere Troiani, tollunt gemitus et clamore
10 lugubri Troili casum miserandum in modum deflent
recordati aetatem eius admodum immaturam, qui in
primis pueritiae annis cum verecundia ac probitate,
tum praecipue forma corporis amabilis atque acce-
ptus popularibus adolescebat.

15 X. Deinde transactis paucis diebus solemne
Thymbraei Apollinis incessit et requies bellandi per
indutias interposita. tum utroque exercitu sacrificio
insistente Priamus tempus nactus Idaeum ad
Achillen super Polyxena cum mandatis mittit. sed
20 ubi Achilles in luco ea, quae inlata erant, cum
Idaeo separatim ab aliis recognoscit, cognita re apud
naves suspitio alienati ducis et ad postremum in-
dignatio exorta. namque antea rumore proditio-
nis ortum clementer per exercitum in veram traxe-
25 rant. ob quae simul uti concitatus militis animus
leniretur, Ajax cum Diomede et Ulixē ad lucum
pergunt hique ante templum resistunt operientes,
si egrederetur, Achillen simulque uti rem gestam
iuveni referrent, de cetero etiam deterrent in col-
30 loquio clam cum hostibus agere.

XI. Interim Alexander compositis iam cum
Deiphobo insidiis pugionem incinctus ad Achillen
ingreditur confirmator veluti eorum, quae Priamus
pollicebatur moxque ad aram, quo ne hostis dolum

X. XI. Malal. 165. 166 Cedren. P 130 Tzetz. Posthom.
385—425 Const. Manass. P 29.

2 solutis V 18 nactus G 34 ne qua maluit Heinsius.

persentisceret aversusque a duce, adstitit. dein ubi
tempus visum est, Deiphobus amplexus inermem
iuvenem quippe in sacro Apollinis nihil hostile
metuentem exoculari gratularique super his, quae
consensisset, neque ab eo divelli aut omittere, quoad
5 Alexander librato gladio procurrensque adversum ho-
stem per utrumque latus geminato ictu transfigit.
at ubi dissolutum vulneribus animadvertere, e parte
alia, quam venerant, prouunt: re ita maxima et
super vota omnium perfecta, in civitatem recurrunt. 10
quos visos Ulixes „non temere est,“ inquit, „quod hi
turbati ac trepidi repente prosiluere.“ dein ingressi
lucum circumpicientesque universa animadvertunt
Achillen stratum humi exsanguem atque etiam tum
seminecem. tum Ajax „fuit“ inquit „confirmatum ac 15
verum per mortales nullum hominum existere po-
tuisse, qui te vera virtute superaret, sed, ut palam
est, tua te inconsulta temeritas prodidit.“ dein Achil-
les extremum adhuc retentans spiritum „dolo me
atque insidiis“ inquit „Deiphobus atque Alexander 20
Polyxenae gratia circumvenere.“ tum expirantem
eum duces amplexi cum magno gemitu atque ex-
osculati postremum salutant. denique Ajax exanimem
iam umeris sublatum e luco effert.

XII. Quod ubi animadvertere Troiani, omnes 25
simul portis prouunt eripere Achillen nitentes at-
que auferre intra moenia scilicet more solito illu-
dere cadaveri eius gestientes. contra Graeci cognita
re arreptis armis tendunt adversum: paulatimque
omnes copiae productae: ita utrimque certamen brevi 30
adolevit. Ajax tradito his, qui secum fuerant, cada-
vere eius infensus Asium Dymantis Hecubae fra-
trem, quem primum obvium habuit, interfecit. dein

XII. Malal. 167 Tzetz. Posthom. 425.

6 procurrensque libri, que om. edit. 9 nenerunt GB.
corr. VP 11 quo niso V 32 Asium dymantis G Asium
clymantis B.

plurimos, uti quemque intra telum, ferit, in quis Nastes et Amphimachus reperti Cariae imperitantes. iamque duces Ajax Oilei et Sthenelus adiuncti multos interficiunt atque in fugam cogunt. quare Troiani caesis suorum plurimis nusquam ullo certo ordine aut spe reliqua resistendi dispersi palantesque ruere ad portas neque usquam nisi in muris salutem credere. quare magna vis hominum ab insequentibus nostris obtruncantur.

XIII. Sed ubi clausis portis finis caedendi factus est, Graeci Achillen ad naves referunt. tuncque deflentibus cunctis ducibus casum tanti viri plurimi militum haud condolere, neque, uti res exposcebat, tristitia commoveri: quippe animo inhaeserat Achillen saepe consilia prodendi exercitus inisse cum hostibus: ceterum interfecto eo summa militiae orbata et ademptum conplurimum: et viro egregio bellandi ne honestam quidem mortem, aut aliter quam in obscuro oppetere licuerat. igitur propere ex Ida adportata ligni vis multa atque in eodem loco, quo antea Patroclo, bustum extruunt. dein imposito cadavere subiectoque igni iusta funeri peragunt Aiace praecipue insistente, qui per triduum continuatis vigiliis labore non destitit, quam reliqua coadunarentur. solus namque omnium paene ultra virilem modum interitu Achillis consternatus est, quem dilectum praeter ceteros animo summis officiis percoluerat quippe cum amicissimum et sanguine coniunctum sibi, tum praecipue plurimum virtute ceteros antecedentem.

1 primus G cf. p. 73, 18 74, 22 2 rastes GB corr. Mercerus 4 fundunt PV interficiunt B om. G 5 numquam GB corr. VP 11 cumque GB corr. BV 13 cum dolore libri, Orellius non male condolere 14 quis add. non male PV post quippe | in animo haeserat BVP 16 summa m. orbata, quod suspicatus sum, tuetur V summam m. orbata m. rell. 17 spei quam plurimum VP | et GB cui V 19 licuerit libri, nos e conjectura scripsimus licuerat 22 funere G¹ 28 perconsuluerat GB, nostrum editt. uett.

XIV. Contra apud Troianos laetitia atque gratulatio cunctos inceserat interfecto quam metuendo hoste: hique Alexandri commentum laudantes ad caelum ferunt, scilicet cum insidiis tantum perfecterit, quantum ne in certamine auderet quidem. inter quae nuntius Priamo supervenit Eurypylum Telephi ex Moesia adventare, quem rex multis antea inlectum praemiis, ad postremum oblatione desponsae Cassandreae confirmaverat. sed inter cetera, quae ei pulcherrima miserat, addiderat etiam vitem quandam auro effectam, et ob id per populos memorabilem. ceterum Eurypylus virtute multis clarus Moesiis modo Ceteisque instructus legionibus summa laetitia a Troianis exceptus spes omnes barbaris in melius converterat.

XV. Interim Graeci ossa Achillis urna recondita adiunctaque simul Patrocli in Sigeo sepelivere: cui sepulchrum etiam extruendum ab his, qui in eo loco habebant, mercede Ajax locat indignatus iam de Graecis, quod nihil in his dignum doloris iuxta amissionem tanti herois animadverterat. per idem tempus Pyrrhus, quem Neoptolemum memorabant, genitus Achille ex Deidamia Lycomedis superveniens offendit tumulum exstructum iam ex parte maxima. dein percontatus exitum paternae mortis Myrmidonas gentem fortissimam et inclitam bellandi armis atque animis confirmat, impositoque faciendo operi Phoenice ad naves atque ad tentoria parentis vadit: ibi custodem rerum Achillis Hippodamiam animad-

9 Ptolem. VI p. 37, 14.

XV. Const. Manass. 29.

6 inter quae tam laeta P 13 ceterisque GB citisque A Obrechtus coniecit Ceteisque 16 urnae edit. princ. cf. 8, 18. V 15. 19 habitabant VP 21 animadverteret BV 25 doctusque post mortis add. VP 28 phynice G | contendit B.

vertit. moxque adventu eius cognito in eundem locum a cunctis ducibus concurrunt: hique, uti animum aequum haberet, deprecantur. quis benigne respondens nec sibi ait ignoratum esse omnia, quae
 5 divinitus confierent, forti pectore patienda, neque cuiquam super fatum vivendi concessam legem: turpem namque ac detestandam viris fortibus conditionem senectae, contra imbellibus optabilem. ceterum sibi eo leviolem dolorem esse, quod non in
 10 certamine neque in luce belli Achilles interfectus esset, quo fortiolem ne optasse quidem quemquam existere nunc vel in praeteritum excepto uno illo Hercule. addit praeterea: solum virum dignum ea tempestate, sub cuius manibus excindi Troiam de
 15 ceret, neque tamen abnuere quod imperfectum a patre relictum esset a se atque a circumstantibus perfici.

XVI. Postquam finem loquendi fecit, in proximum diem certamen pronuntiatum. duces omnes, ubi tempus visum est, solito ad Agamemnonem
 20 cenatum veniunt, in quis Ajax cum Neoptolemo, Diomedes Ulixes et Menelaus hique inter se eundem locum cenandi capiunt. interim inter epulas plurima iuveni patris fortia facinora numerare virtutemque eius commemorando efferre laudibus: quis Pyrrhus
 25 non mediocriter laetus accensusque industria se omni opere conari respondit, quo ne indignus patris meritis existeret. dein ad sua quisque tentoria quietum abeunt. at postero die simul cum luce iuvenis castris egressus offendit Diomedem cum Ulix.
 30 quos salutados quid causae foret percontatur hique aiunt interponendam duorum dierum moram ad reficiendos militum eius animos, longo itinere maris torpentibus etiam nunc membris et ob id nequam satis firmo nisu, ut solitis viribus agerent.

5 conferrent GB confierent uell. edit. 23 enumerare P 25 industria enixurum P enissurum V 26 ope BVg conari om. G habet Bg 31 duorum ante dierum e coniectura addidi.

XVII. Itaque ex eorum sententia biduum interpositum, quo transacto omnes duces regesque suis quisque militibus instructis exercitum ordinant atque ad pugnam vadunt. in quis Neoptolemus regens
 medios circum se Myrmidonas statuit atque Aiacem, 5 quem adfinitatis merito parentis loco percolebat. interim Troiani vehementer pavere, maxime quod suis in dies deficientibus auxiliis novus adversum se miles pararetur cum memorando duce: tamen Eurypyli hortatu arma capiunt: is namque adiun- 10 ctis secum regulis copias suas Troianis mixtas porta educit: atque ita ordinata acie medium sese locat. tum primum Aeneas parato certamine intra muros manet execratus quippe Alexandri facinus commissum in Apollinem, cuius sacra is praecipue tue- 15 batur. sed ubi signum bellandi datum est, manus conserunt magna vi utrimque decertantes caduntque plurimi. interim Eurypylus obvium forte nactus Peneleum proturbat hasta atque interficit. inde multo saevior Nireas aggressus moxque optruncat. 20 iamque deturbatis qui in acie steterant, medios aggrediebatur: cum Neoptolemus re cognita comminus advolat deiectumque curru hostem et ipse desiliens gladio impigre interficit. tum ablatum propere cadaver atque ad naves iussu eius perlatum. quod 25 ubi animadvertere barbari, quibus spes omnis in Eurypylo fuerat, sine certo ordine aut rectore fuga proelium deserunt atque ad muros revolant, tum plurimi eorum in fuga interfecti.

XVIII. Igitur postquam fuis hostibus ad naves 30 revertere Graeci, ex consilii sententia Eurypyli cremata ossa atque urnae condita patri remittunt, scilicet memores beneficiorum atque amicitiae. cremati etiam per suos Nireus atque Peneleus, seorsum sin-

7 pavere — miles om. GB praebet V 10 is addit PV 13 aspernato VP 15 apolline GB corr. VP cf. p. 92, 28 20 nerea GB Nireas P 21 aggrediebantur G 34 nereus GB.

guli. at postero die per Chrysen cognoscitur Hele-
num Priami fugientem scelus Alexandri apud se in
templo agere: moxque ob id missis Diomede et Ulixē
tradidit sese deprecatus prius, uti sibi partem ali-
quam regionis, in qua reliquam vitam degeret se-
motam ab aliis concederent. dein ad naves ductus
ubi concilio mixtus est, multa prius locutus non
metu ait se mortis patriam parentesque deserere,
sed deorum coactum aversione, quorum delubra vio-
lari ab Alexandro neque se neque Aeneam quisse
pati: qui metuens Graecorum iracundiam apud An-
tenorem ageret senemque parentem, de cuius ora-
culo imminencia Troianis mala cum cognovisset,
ultro supplicem ad eos decurrere. tunc nostris fe-
stinantibus secreta dinoscere, Chryses nutu uti
silentium ageretur significat atque Helenum secum
abducit. a quo doctus cuncta Graecis uti audierat
refert, addit praeterea tempus Troiani excidii idque
administris Aenea atque Antenore fore. tum recor-
dati eorum, quae Calchas edixerat, eadem cuncta
congruentiaque animadvertunt.

XIX. Dein postero die egresso utrumque mi-
lite ad bellandum plurimi Troianorum cadunt, sed
ex sociis auxiliariis pars maxima. at ubi vehemen-
tius ab nostris instatur et omni ope bellum finire
in animo est, signo dato dux duci occurrit atque in
se proelium convertunt. tunc Philocteta progressus
adversus Alexandrum lacessit, si auderet, sagittario
certamine. ita concessu utriusque partis Ulixes at-
que Deiphobus spatium certaminis definiunt. igitur
primus Alexander incassum sagittam contendit, dein
Philocteta insecutus sinistram manum hosti trans-
figit, reclamanti per dolorem dextrum oculum per-

XIX. Malal. 140 Cedren. P 130.

1 chrysin GB Chrysem P 10 nequisse B 12 agere
GB ageret P 23 ad bellandum — maxima PV ab alexan-
dro cadunt ad solis partem maximam GB 25 statur GB
corr. VP 29 utrius G.

forat ac iam fugientem tertio consecutus vulnere
per utrumque pedem traicit fatigatumque ad postre-
mum interficit, quippe Herculis armatus sagittis,
quae infectae Hydrae sanguine haud sine exitio cor-
pori figebantur.

XX. Quod ubi animadvertere barbari, magna
vi irruunt, eripere Alexandrum cupientes: multisque
suorum interfectis a Philocteta negotium tamen per-
agunt, atque in civitatem reportant. tum Ajax
Telamonius insecutus fugientes ad usque portam
pergit. ibi caesa vis multa hostium, cum festinan-
tibus inter se et singulis evadere inter primos cu-
pientibus magis in ipso aditu multitudine sua deti-
nerentur. interim multi eorum, qui primi evaserant,
super muros siti collecta undique cuiuscemodi saxa
super clipeum Aiace deiecere, congestamque quam
plurimam terram desuper volvere, scilicet ad depel-
lendum hostem: cum supra modum gravaretur egre-
gius dux, facili scuto decutiens haud segnius im-
minere. denique Philocteta eos, qui in muris locati
erant, eminus sagittis proturbat multosque inter-
ficit. neque secus ab reliquis in parte alia res
gestae. atque eo die excisa eversaue moenia hos-
tium forent, ni nox iam ingruens nostros ab in-
cepto cohibuisset. qui ubi ad naves regressi sunt,
laeti Philoctetae facinoribus et ob id maximam ani-
mo fiduciam gestantes, summo favore ac laudibus
ducem celebrant. qui simul cum luce adiunctis sibi
reliquis ducibus in proelium egressus hostes metu
sui adeo deterruit, ut vix se moenibus defensarent.

XXI. Interim Neoptolemus apud tumulum
Achillis, postquam in auctorem paternae caedis vin-
dicatum est, initium laudum sumit, una cum Phoe-

XXI. XXII. Malal. 141. 142.

4 corporis G 11 pergit G peragit B peragit V 14
evaserunt G¹ 16 deiecere GB deicere PV 22 aliqua
GB alia VP cf. 54, 16 55, 16 56, 2 77, 8.

nice atque omni Myrmidonum exercitu comas sepulchro deponit pernoctatque in loco. per idem tempus filii Antimachi, de quo supra memoravimus, adiuncti Priami rebus ad Helenum veniunt eum-
 5 que ut ad amicitiam cum suis redeat deprecanti, ubi nihil proficiunt, ad suos remeantes Diomedes atque Aiaci alteri itineris medio occurrunt: ab quis comprehensi perductique ad naves, quinam essent et rem ob quam venerant omnem expediunt. tum
 10 recordati patris eorum et quae adversum legatos dixerit molitusque sit, tradi eos popularibus atque ante conspectum barbarorum produci iubent, dein lapidibus iniectis necari. interim Alexandri funus per portam aliam ad Oenonen, quae ei ante Hele-
 15 nae raptum nupserat, necessarii sui uti sepeliretur perferunt. sed fertur Oenonen viso cadavere Alexandri adeo commotam, uti amissa mente obstupesceret ac paulatim per maerorem deficiente animo cecideret. atque ita uno eodemque funere cum
 20 Alexandro contegitur.

XXII. Ceterum Troiani, ubi hostis muris infestus magis magisque saevit, neque iam resistendi moenibus spes ulterius est aut vires valent, cuncti
 25 proceres seditionem adversum Priamum extollunt atque eius regulos: denique accito Aenea filiusque Antenor
 30 is decernunt inter se, uti Helena cum his, quae ablata erant, ad Menelaum duceretur. quod postquam Deiphobus cognovit, traductam ad se Helenam matrimonio sibi adiungit. ceterum ingressus concilium Priamus, ubi multa ab Aenea contumeliosa ingesta sunt, ad postremum ex consilii
 35 sententia iubet ad Graecos cum mandatis belli depoenendi ire Antenorem: qui ex muris signum legationis ostendens, ubi a nostris recessum est, ad naves venit. ubi benigne salutat atque exceptus

3 de quibus PV 14 per partem aliam portae GB
 nostrum Dederichus 14 16 teononem G 31 in concilii G
 cons. B ex cons. VP.

sumum fidei benevolentiaeque erga Graeciam testimonium capit maximeque a Nestore, quod Menelaum insidiis Troianorum appetitum consilio suo atque auxilio filiorum servaverit: pro quis Troia
 5 eversa multa praeclara polliceri hortarique, uti dignum memoria pro amicis adversum perfidos moliretur. tunc longam exorsus orationem semper, ait, principes Troiae poenam ob male consulta divinitus consequi. dein subiungit Laomedontis adversum
 10 Herculem famosa periuria insecutamque eius regni eversionem: qua tempestate Priamus parvulus admodum atque expers omnium, quae gesta erant, petito Hesioneae regno impositus est. eum male iam inde desipientem cunctos sanguine et iniuriis insectari solitum, parcum in suo atque appetentem
 15 alieni, quo exemplo veluti pessima contagione imbutos filios eius neque sacro neque profano abstinuisse. ceterum se eadem stirpe, qua Priamum Graecis coniunctum, animo semper ab eo discerni: Hesionam quippe Danae filiam Electram genuisse,
 20 ex qua ortum Dardanum, qui Olizonae Phinei iunctus Erichthonium ediderit, eius Tros, dein ex eo Ilus Ganymedes et Cleomestra, ex Cleomestra Asaracus, atque ex eo Capys Anchisae pater. Ilum
 25 dein Tithonum et Laomedontem genuisse, ex Laomedonte Hicetaonem Clytium Lampum Timocem Bucolionem atque Priamum genitos rursusque ex
 30 Cleomestra et Aesete se genitum. ceterum Priamum cuncta iura adfinitatis proculcantem magis in suos superbiam atque odium exercuisse. postquam finem loquendi fecit, postulat, uti, quoniam a senibus legatus pacis missus esset, darent de suo numero,

4 eu. p. q. Tr. GB p. q. Tr. eu. PV 15 prauum insuetum libri, corr. V. Hildebrandus non male pravi nec uel non insuetum 21 quo GB | qui addidi | obzone GB cf. p. 55, 8 | finei GB | iunctos GB iunctus V 22 erechthonium G erich. B | ei dederit GB ediderit Obrechtus 23 gany-medes G 25 Laom. gen. ex om. G gen. ex Laom. om. B addit PV 28 soete GB, Aesete restituit Mercerus.

cum quis super tali negotio disceptaret: electique Agamemnon Idomeneus Ulixes atque Diomedes, qui secreto ab aliis prodicionem componunt. praeterea placet, uti Aeneae, si permanere in fide vellet, pars praedae et domus universa eius incolumis, ipsi autem Antenori dimidium bonorum Priami regnumque unum filiorum eius, quem elegeret, concederetur. ubi satis tractatum visum est, Antenor ad civitatem dimittitur, referens ad suos composita inter se longe alia, in quis, donum Minervae parari a Graecis eosque cum gratia cupere recepta Helena acceptoque auro bellum omittere atque ad suos regredi. ita composito negotio Antenor traditoque sibi Talthybio, quo res fidem acciperet, ad Troiam venit.

LIBER QUINTUS.

15 I. Antenore Talthybioque civitatem ingressis cuncti populares sociique cognita re propere concurrunt, cupientes dinoscere, quae apud Graecos actitata essent, quis Antenor in proximum diem relata differt: atque ita dimisso conventu disceditur. cum 20 inter epulas Talthybius interesset, filios suos monere Antenor nihil his in vita custodiendum, quam uti antiquissimam ducerent cum Graecis amicitiam, dein singulorum probitatem fidem atque innocentiam commemorando ammiratur. ita finito 25 convivio tum disceditur. at lucis principio, omnibus iam in consilio expectantibus audire, si quis modus tantis malis fieret, cum Talthybio ipse venit neque multo post Aeneas, dein Priamus cum residuis regulis. denique ubi ea, quae a Graecis audierat, dicere iussus est, hoc modo disseruit. 30

4 aeneas GB corr. V 14 acceperit GB corr. V 17
acta B 19 tum i. e. cum V 25 tum] quietum PV.

II. „Grave, Troiani principes vosque socii, grave bellum nobis extitisse adversum Graeciam; gravius vero multoque durius, mulieris causa hostesque effectos quam amicissimos, qui inde iam a Pelope orti adfinitatis etiam iure nobis coniuncti sunt. 5 namque si praeterita mala summam attingere oporteat, numquam civitas nostra depressa aerumnis ad requiem emersit. usquamne nobis defuere fletus, aut sociis imminutae calamitates? quando non amici parentes propinqui filii denique in bello amissi? 10 et, ut ex me reliquorum luctum memoriam recenseam, quidnam in Glaucio filio toleravi? cuius interitus, quamquam acerbus mihi, tamen non ita dolori fuit, quam tempus illud, quo adiunctus Alexandro ad raptum Helenae comitatum sui praeiit. sed 15 praeteritorum saties: futuris saltem parcendum ac consulendum est. Graeci homines custodes fidei ac veritatis, principes benivolentiae atque officiorum. testis his rebus Priamus, qui ipso strepitu discordiarum fructum tamen misericordiae eorum tulit: 20 neque inferendo bellum quicquam prius temeratum ab his, quam perfidiam in ipsa legatione insidiasque ab nostris experti sunt. in qua re, dico enim quod sentio, Priamus eiusque filii auctores: in his etiam Antimachus, qui recens amissis liberis iniqui- 25 tatis suae poenas luit. haec omnia in gratiam Helenae gesta, scilicet eius mulieris, quam ne Graeci quidem recipere gestiunt. retineatur igitur in civitate ea femina, ob quam nulla gens, nulli usquam populi amici aut non infesti huic regno. nonne 30 sponte supplices, ut recipiant eam, rogabimus? non omni modo satisfaciemus laesis iam totiens per nos? non in futurum saltem reconciliabimus tales viros?

25 Tzet. Antehom. 158.

3 hostes B 7 en unquam P quod suspicatus est Mercerus cum signo interrogationis 8 unquamne P 16 satis V 19 qui in P 26 gratia GB gratiam P 31 rogavimus G rogabimus B.

x dicam ut sentio de lib. 65.

ego quidem abibo hinc iam et discedam longius, neque committam, ut ulterius intersim malis nostris. fuit tempus, quo manere in hac civitate iocundum erat: socii, amici, propinquorum salus, patria denique incolumis adtinuere in hunc diem. contra nunc quid horum non imminutum, aut in totum sublatum nobis est? non feram me cum his morari, quorum opera cuncta mihi cum patria concidere. et eos quidem, quos in bello fortuna eripuit, utcumque iam sepelivimus concedentibus ultro veniam hostibus, sed postquam deorum arae atque delubra sanguine humano per scelus infecta sunt, hoc etiam amissimus, quippe quis maiora supplicia post mortem carissimorum, quam in amissione subeunda sunt. quae ne accidant, nunc saltem providete. auro atque aliis huiusmodi praemiis redimenda patria est. multae in hac civitate dites domus, singuli pro facultatibus in medium consulamus, postremo offeratur pro vita hostibus, quod mox interitu nostro ipsorum futurum est. templorum etiam, si necesse erit, ornamentis pro incolumitate patriae utendum est: solus suas opes intus custodiat Priamus, solus divitias potiores civibus suis teneat, his etiam, quae cum Helena rapta sunt, incubet, videatque, quem ad finem utendum putet patriae calamitatibus. nos victi iam sumus malis nostris.

III. Haec atque alia cum lacrimis disserente eo cuncti simul gemitum edunt, tendentes ad caelum manus annuere, tot adversis rebus Priamum singuli vel inter se omnes finem miseriarum deprecantes, ad postremum uno ore patriam redimendam clamant. in quis Priamus dilanians caput fletu quam miserabili non solum iam se ait odio dis, verum suis hostem effectum, quippe cui non amicus antea,

3 qua G 5 fort. obtinere 8 mihi om. P 14 ipsa
post in add. VP 24 rapte sunt G rapta sunt B videat-
que B videreque G 29 abnuere GB corr. VP 33 uer-
sum G.

non propinquus, non denique civis inveniri posset, qui aerumnis suis ingemesceret. namque optasse haec non nunc demum, verum vivis Alexandro atque Hectore agi coepta. sed quoniam praeterita revocare nulli concessum esset, praesentium habendam curam rationemque futuris adhibendam. se namque omnium, quae haberet, ad redemptionem patriae potestatem dare: quam rem Anteriori agendam permittere. ceterum se, quoniam odio iam suis esset, abire e conspectu consentientem his, quae inter se decernerent.

IV. Tum separato rege placet, uti Antenor ad Graecos redeat exploratum voluntatem certam adiunctusque ei, uti voluerat, Aeneas. ita composita re disceditur. sed media ferme nocte Helena clam ad Antenorem venit suspicans tradi se Menelao et ob id iram derelictae domus metuens: itaque eum orat, uti inter cetera sui quoque apud Graecos commemorationem faceret ac pro se deprecaretur. ceterum, ut cognitum est, post Alexandri interitum invisa ei apud Troiam fuere omnia desideratusque ad suos reditus. at lucis initio quibus imperatum erat ad naves veniunt, decretum civium cunctis narrant: itaque cum quis antea ad confirmanda, quae tempus monebat, secedunt. ibi cum multa de republica ac summa rerum dissererent, voluntatem quoque Helenae docent veniamque orant et ad postremum confirmant inter se proditionis pactionem. dein ubi tempus visum est, cum Ulixee et Diomedee ad Troiam veniunt cohibito Aiace ab Aenea, scilicet ne qua insidiis opprimeretur talis vir, quem solum barbari non secus quam Achillem metuebant. igitur postquam duces Graeci in civitate conspecti sunt, cuncti

5 esset e coniectura scripsi, libri est 6 curam om. GB
futurisque adh. curam Wopkensius, rationem curamque f.
adh. Dederichus, r. animumque f. adh. Hildebrandus; nos curam
ante rationemque inseruimus 18 uti in G uti inter B 25
secedens G secedant B.

cives tollunt spe animos existimantes finem belli atque discordiarum. itaque propere senatus habitus, ubi nostris praesentibus decernitur primum omnium Antimachum ex omni Phrygia exulandum, scilicet auctorem tanti mali. dein super condicione pacis tractari coeptum.

V. Inter quae repente strepitus ex Pergamo, ubi regia Priamo erat, clamorque ingens editur. quare turbati qui in consilio erant foras prosiliunt, credentes insidias temptatas solito a regulis: itaque in templum Minervae propere concedunt. at paulo post ex his, qui ex arce descenderant, cognoscitur Alexandri filios, quos ex Helena susceperat, casu camerae extinctos. hique erant Bunomus Corythus atque Idaeus. quare consilio dilato duces nostri ad Antenorem abeunt ibique acceptis epulis pernoctant. praeterea cognoscunt ab Antenore editum quondam oraculum Troianis maximo exitio civitati fore, si Palladium, quod in templo Minervae esset, extra moenia tolleretur. namque id antiquissimum signum caelo lapsum, qua tempestate Ius templum Minervae extruens prope summum fastigii pervenerat: ibique inter opera, cum necdum tegumen superpositum esset, sedem sui occupavisse: idque signum ligno fabrefactum esse. hortantibus dein nostris, uti secum ad ea omnia eniteretur, facturum se, quae cuperent, respondit. atque his praedicit publice se in consilio super qualitate eorum, quae postulaturi essent, exertius disserturum, scilicet ne qua suspitio sui apud barbaros oriretur. ita composito negotio cum luce simul Antenor ac reliqui proceres ad Priamum vadunt, nostri ad naves redeunt.

VI. Dein ubi iusta pueris facta sunt post diem tertium Idaeus supradictos duces accitum venit: quis

praesentibus Panthus ceterique, quorum consilium praevalebat, multa disserere atque docere ea, quae antea gesta essent temere et inconsulta, non per se, quippe qui contempti disiectique ab regulis arbitrio alieno agerent. ceterum quod arma adversus Graecos tulissent, non sponte factum: namque qui sub imperio alieno agerent, expectandum his atque exequendum esse nutum eius, qui teneat. ob quae dignum esse Graecos data venia consulere eis, qui semper auctores pacis fuerint. ceterum a Troianis ob male consulta satis poenarum exactum. dein multo hinc atque inde habito sermone ad postremum de modo praemiorum agi coeptum. tum Diomedes quinque milia talentorum auri ac totidem argenti optat, praeterea tritici centena milia: eaque per annos decem. tum silentio habito a cunctis Antenor non Graecorum more agere eos adversum se ait, sed barbaro: namque quod impossibilia postularent, palam fieri praetextu pacis bellum eos instruere: ceterum auri tantum atque argenti ne tum quidem priusquam in auxilia conducta dilaceraretur, civitati fuisse. quod si permanere in eadem avaritia vellent, superesse Troianis, uti clausis portis incensisque intus deorum aedificiis ad postremum idem sibi cum patria exitium peterent. contra Diomedes: „Non civitatem vestram consideratum Argis venimus, verum adversum vos dimicaturi. quocirca, sive etiam nunc bellare in animo est, parati Graeci, sive, ut ais, igni dabitur Ilium, non prohibebimus: quippe Graecis affectis iniuria ulcisci hostes suos finis est.“ tum Panthus in proximum diem veniam deliberandi orat. ita nostri ad Antenorem abeunt atque inde in aedem Minervae.

VII. Interim cognoscitur in apparatu rerum

V Malal. 137 Cedren. P 130

10 solito om. B more add. P 12 descenderat G descenderant B 16 hique G ibique B 22 summo fastigio GB.

1 Panthus] lampus libri corr. Dederichus 4 despectique B at cf. I 8 18 quod videtur esse in B quo G cum PP 20 ne tñ B 23 troiani sicuti GB corr. VP 30 quoquo modo add. VP ante ulcisci.

divinarum portentum ingens: namque aris composita sacrorum consueta mox subiectus ignis non comprehendere neque consumere, uti antea, sed aspernari. qua re turbati populares, simul uti fidem nuntii noscerent, ad aram Apollinis confluent, atque ibi superpositis extorum partibus ubi flamma admodum est, repente cuncta, quae inerant, disturbata ad terram decidunt. quo spectaculo percussis atque attentis omnibus subito avis aquila stridore magno immittit sese atque extorum partem eripit moxque supervolans ad naves Graecorum pergit, ibique raptum omittit. id vero barbari non iam leve aut in obscuro, sed palam perniciosum credere. interim Diomedes cum Ulixē dissimulantes quae gerebantur obambulare in foro circumspicientes laudantesque praeclara operum civitatis eius. at apud naves auspicio tali monitis omnium animis Calchas, uti bonum animum gererent, hortatur, brevi quippe dominos fore eorum, quae apud Troiam essent.

VIII. Ceterum Hecuba re cognita placatum deos egreditur ac praecipue Minervam atque Apollinem, quis cum dona multa, tum victimas opimas admoveat. sed in adolendo quae sacra aris reddebantur, eodem modo restingui ignes ac repente interire visi. inter quae tam sollicita Cassandra deo plena victimas ad Hectoris tumulum transferri imperat: deos quippe aspernari iam sacrificia indignatos ob commissum paulo ante scelus in Apollinem. ita tauris, qui immolati erant, ad rogam Hectoris, sicuti imperabatur, adportatis moxque igni subiecto consumuntur cuncta. inde, ubi iam vesperebat, domum discessum. atque eadem nocte Antenor clam in templum Minervae venit, ubi multis precibus vi mixtis Theano, quae ei templo sacerdos erat, persuasit,

VIII Malal. 138 143 Cedren. P 131

12 non tam GB 14 dissimulanter G nostrum B 17 monitis] motis V.

ut Palladium sibi traderet: habituram namque magna eius rei praemia. ita perfecto negotio ad nostros venit hisque promissum offert, verum id Graeci obvolutum bene, quo ne intellegi a quoquam posset, vehiculo ad tentoria Ulixi per necessarios fidosque suos remittunt. at lucis principio postquam senatus coactus et nostri ingressi sunt, Antenor veluti iracundiam Graecorum metuens veniam eorum orare, quae adversum eos pro patria exertius disseruisset. dein Ulixes: non se his moveri neque indignari, sed quod finis in tractando non adhiberetur: maxime cum opportunum ad navigandum tempus brevi praetervolet. tum multo invicem habito sermone ad postremum binis milibus talentorum auri atque argenti rem decidunt. quod uti ad suos referrent, Graeci ad naves abeunt. ibi conductis ducibus cuncta dicta gesta exponunt: Palladium ablatum per Antenorem docent. dein ex omnium sententia reliquos miles rem cognoscit.

IX. Ob quae placet universis mitti Minervae donum quam honoratissimum. tum accitus ad eam rem Helenus cuncta, quae clam se gesta erant, ac si praesens adfuisset, ordine exponit additque finem iam advenisse Troianarum rerum: quippe quo maxime sustentaretur summa civitatis eius, Palladium fuisse, quo ablato exitum ingruere. ceterum donum Minervae fatale Troianis esse, equum ligno fabrefactum forma ingenti, cuius magnitudine muri solvendi essent, adnitente atque administro Antenore. dein recordatus parentem Priamum residuosque fratres fletum edit miserabilem, consternatus per dolorem atque obstupefactus ruit. tum Pyrrhus collectum eum refectumque animi ad se deducit custodesque

IX Const. Manass. P 29

4 praepositionem a om. GB add. VP 11 quo GB quod VP 12 peruolet G corr. B 17 dicta om. GB addit P 25 summam G summa B.

addit veritus, ne qua per eum hostibus, quae gesta erant, patefierent. quod ubi Helenus persensit, Pyrrhum, uti bonum animum gereret, hortatur, securum sui secretorumque: namque se cum eo etiam post patriae excidium multis tempestatibus in Graecia moraturum. itaque ut Heleno placuerat, multa materies, quae apta huiusmodi fabricae videbatur, per Epium atque Aiace[m] Oilei advecta.

X. Interim firmatores pactae pacis ad Troiam eunt decem lecti duces, Diomedes Ulixes Idomeneus Aiax Telamonius Nestor Meriones Thoas Philocteta Neoptolemus atque Eumelus. quos ubi in foro animadvertere populares, laeti animos tollunt finem iam aerumnarum credentes. itaque singuli plures, uti quisque occurrerat, benigne adeunt, salutant gratulantes atque exosculantur. tum Priamus pro Heleno orare Graecos multisque adhibitis precibus commendare carissimum sibi et inter ceteros dilectum magis propter prudentiam. dein ubi tempus visum est, convivium publice coeptum in honorem ducum adscitaeque pacis Antenore deserviente Graecis atque omni modo benigne exhibente cuncta. at lucis initio senes omnes in aedem Minervae conveniunt, in quis Antenor refert missos a Graecis super condicionibus praedictae pacis decem legatos viros. quos ubi deduci in senatum placuit et dextrae invicem datae atque acceptae sunt, statuunt inter se, uti proximo die campi medio atque in ore omnium aras statuunt, in quis fidem pacis iuriurandi religionibus firmarent. quis perfectis Diomedes atque Ulixes iurare occipiunt permansuros se in eo, quod sibi cum Antenore convenisset, testesque in eam rem Iovem summum Terramque

9 firmata res GB firmatores P 15 pluresue edit. Venet. 1499 16 atque gratulantes Mercerus 20 in honorem ut Vindingius optauerat P, reliqui libri in honore 28 in medio P.

matrem Solem Lunam atque Oceanum fore. dein excisis in partes duas hostiis, quae ad eam rem admotae erant, ita uti pars ad Solem, residuum ad naves expectaret, per medium transeunt. dein Antenor in eadem verba placitum confirmat. ita perfecto negotio ad suos quisque abeunt. ceterum barbari Antenorem summis efferre laudibus, advenientem singuli quasi deum venerari: solum quippe omnium credere auctorem pacis eius adscitaeque cum Graecis amicitiae. ita sopito iam exinde bello passim, uti quisque partium voluerat, nunc Graeci cum Troianis rursusque hi apud naves amice agere. interim ubi foedus intervenerat, cuncti barbarorum socii, qui bello residui erant, gratulantes interventu pacis ad suos discedunt ne operientes quidem praemia tantorum discriminum atque aerumnarum, scilicet veriti, ne qua pacti fides apud barbaros dissolveretur.

XI. Interim apud naves, uti Heleno placuerat, equus tabulatis extruitur per Epium, fabricatorem eius operis, cui edito in immensum ima, quae sub pedibus erant, rotis interpositis suspenderat, scilicet quo adtractu motus facilius foret: quem offerri donum Minervae maximum, omnium ore agitabatur. ceterum apud Troiam auri atque argenti praedictum pondus per Antenorem atque Aeneam summo studio in aedem Minervae portabatur. et Graeci, postquam auxilia sociorum dimissa cognitum est, impensius pacem atque amicitiam agitavere nullo exinde barbarorum interfecto aut vulnerato, quo magis sine ulla discordiarum suspitione apud hostes fuere. dein equum compactum adfabre confixumque ad muros movent praenuntiato Troianis, uti cum religione susci-perent, Minervae scilicet sacrum dicatun-que.

quare magna vis hominum portis egressa summa laetitia sacrificioque donum excipit attrahitque propius moenia. sed postquam magnitudine operis impediri per portas ingressum animadvertere, consilium destruendorum desuper murorum capiunt, neque quisquam secus prae tali studio decernebat. ita inviolatum multis tempestatibus murorum opus Neptunique, ut perhibebatur, atque Apollinis maxima monumenta nullo dilectu civium manibus dissolvuntur. sed postquam maior pars operis eius deiecta est, consulto a Graecis intercessum, confirmantibus non se passuros intra moenia induci equum, priusquam praedictum auri atque argenti pondus susceperint. ita intermisso opere semirutisque moenibus Ulixes cunctos civitatis Troianae artifices ad reficiendas naves conducit. composita dein universa classe, ubi cuncta navigia instructa et praemium persolutum est, iubent nostri peragere incepta. itaque destructa murorum parte cum ioco lasciviaque induxere equum feminis inter se atque viris certatim adtrahere festinantibus.

XII. Interim Graeci, ubi cuncta navibus imposita sunt, incensis omnium tabernaculis ad Sigeum secedunt, ibique noctem opperiantur. fessis deinde multo vino atque somno barbaris, quae utraque per laetitiam securitatemque pacis intervenerant, multo silentio ad civitatem navigant servantes signum, quod igni elato Sinon ad eam rem clam positus sustulerat moxque omnes postquam intravere moenia divisus inter se civitatis locis, ubi signum datum est, magna vi caedere eos, quos fors obiecerat, atque optuncare passim per domos atque vias, loca sacra profanaque et si qui persenserant, priusquam armare se aut aliud pro salute capere quirent, opprimere: prorsus nulla requies stragis atque funerum, cum palam et in ore suorum liberi parentes-

9 multo GB nullo P.

que magno inspectantium gemitu necarentur moxque ipsi, qui spectaculo carissimorum corporum interfuerant, miserandum in modum interirent. neque segnius per totam urbem incendiis gestum positus prius defensoribus ad domum Aeneae atque Antenor⁵. interim Priamus re cognita ad aram Iovis anteaedificialis confugit, multique ex eo loco ad reliqua deorum templa: in quis Cassandra in aedem Minervae. sed postquam universos, qui in manus venerant, foede atque inultos obtruncavere, occipiente luce domum, in qua Helena erat, aggrediuntur. ibi Menelaus Deiphobum, quem post Alexandri interitum Helenae matrimonium interceptisse supra docuimus, exsectis primo auribus brachiisque ablati¹⁰ deinde naribus ad postremum truncatum omni ex parte foedatumque summo cruciatu necat. dein Priamum Neoptolemus sine ullo aetatis atque honoris dilectu retinentem utraque manu aram iugulat. ceterum Cassandram Oilei Ajax e sacro Minervae captivam abstrahit.²⁰

XIII. Hoc modo consumptis cum civitate barbaris, deliberatio inita super his, qui ab deorum aris auxilium vitae imploraverant decretumque ab omnibus, uti per vim avulsi necarentur: tantus dolor iniuriae et ob id studium extinguendi Troiani nominis incesserat. ita comprehensi qui cruciatum praedictae noctis subterfugerant trepidantes ac vice pecorum interficiuntur. dein more belli per templa ac semiustas domos populatio rerum omnium et per dies plurimos, ne quis hostium evaderet, studium in requirendo. interim ad coacervandum auri atque argenti materiam opportuna loca destinantur et alia

5 Tzet. Antehom. 162 163.

1 magno spectaculo GB reliquis omissis, fortasse postquam spectaculo scriptum fuerat, vulgatam lectionem praebet P⁷ anteaedificiales G ante aedificiale B corr. P⁸ in quis om. B in om. G¹⁸ aram superscr. in G ad aram B³¹ inquirendi P.

DICTYS.

ob pretiosam vestem. igitur ubi satias Troiani sanguinis tenuit et urbs incendiis complanata est, initium solvendae per praedam militiae capiunt, primo a feminis captivis puerisque adhuc inbellibus. itaque ex his prima omnium Helena sine sorte Menelao conceditur, dein Polyxena suadente Ulixē per Neoptolemum Achilli inferias missa, Agamemnoni Cassandra datur, postquam forma eius captus, quin palam desiderium fateretur, dissimulare nequiverat, Aethram et Clymenam Demophoon atque Acamas habuere. reliquarum sors agi coepta atque ita Neoptolemo Andromache adiunctis, postquam id evenerat, filiis eius in honorem tanti ducis, Ulixi Hecuba obvenere. hactenus nobilium feminarum cessere servitia. alii, ut quemque sors contigerat, praedam aut ex captivis, quantum pro merito distribuebatur, habuere.

XIV. Interim super Palladio ingens certamen inter se ducibus exortum Aiace Telamonis expostulante in munus sibi pro his, quae in singulos universosque virtute atque industria sua contulerat. qua re coacti paene omnes, simul uti ne laederetur animus tanti viri, cuius praeclara facinora vigilasque pro exercitu in animo retinebant, concedunt Aiaci renitentibus solis omnium Diomede atque Ulixē sua quippe opera insinuantibus id ablatum. contra Ajax adfirmare non labore aut virtute eorum rem gestam, Antenorem namque contemplatione communis amicitiae abstulisse. tum Diomedes honori eius per verecundiam concedens a certamine destitit. igitur Ulixes cum Aiace summa vi contendere inter se atque invicem industriae meritis expostulare adnitentibus Ulixi Menelao atque Agamemnone ob servatam paulo ante opera eius Helenam, namque post captum Ilium Ajax recordatus eorum, quae

XIV. XV Malal. 138—144 Cedren. P 132.

10 demophon a. achamas GB 24 retinentibus G corr B.

tantis tempestatibus propter mulierem experti peressique essent, primus omnium interfici eam iusserat: iamque adprobantibus consilium Aiakis multis bonis Menelaus amorem coniugii etiam tunc retinens singulos ambiundo orandoque ad postremum perfecerat, uti intercessu Ulixis Helena incolum sibi traderetur. itaque uti iudicio amborum merita expectantes, quis etiam nunc bellum in manibus atque hostiles multae nationes circumstreperent, nullo dilectu virorum fortium spretisque Aiakis egregiis facinoribus ac frumenti, quod ex Thracia advexerat, per totum exercitum distributione Ulixi Palladium tradunt.

XV. Quare cuncti duces qui memores virtutum Aiakis nihil praeferendum ei censuerant quique secuti gratiam Ulixi impugnaverant talem virum, studio in partes discedunt. interim Ajax indignatus et ob id victus dolore animi palam atque in ore omnium vindictam se sanguine eorum, a quis impugnatus esset, exacturum denuntiat. itaque ex eo Ulixes Agamemnon ac Menelaus custodiam sui augere et quo tutiores essent, summa ope invigilare. at ubi nox aderat discedentes uno ore omnes lacerare utrumque regem neque abstinere maledictis, quippe quis magis libido desideriumque in femina quam summa militiae potiora forent. at lucis principio Aiace in medio exanimem offendunt perquirentesque mortis genus animadvertere ferro interfectum. inde ortus per duces atque exercitum tumultus ingens ac dein seditio brevi adulta, cum ante iam Palameden virum domi belloque prudentissimum nunc Aiace, inclitum tot egregiis pugnis atque utrosque insidiis eorum circumventos ingemescerent. ob quae supradicti reges veriti, ne quavis ab exercitu pararetur, intus clausi firmatique per necessarios manent. interim Neoptolemus ad-

10 precisus GB spretis P 11 tot egregiis P.

vecta ligni materia Aiace[m] cremat reliquiasque urnae aureae conditas in Rhoeteo sepeliendas procurat brevique tumulum extractum consecrat in honorem tanti ducis. quae si ante captum Ilium accidere potuissent, profecto magna ex parte promotae res hostium ac dubitatum de summa rerum fuisset. igitur Ulixes veritus vim offensi exercitus clam Ismarum aufugit atque ita Palladium apud Diomedem manet.

XVI. Ceterum post abscessum Ulixi Hecuba, quo servitium morte solveret, multa ingerere maledicta imprecarique infesta omina in exercitum: qua re motus miles lapidibus obrutam eam necat sepulchrumque apud Abydum statuitur appellatum Cynossema ob linguae proterviam impudentemque petulantiam. per idem tempus Cassandra deo repleta multa in Agamemnonem adversa praenuntiat: insidias quippe ei ex occulto caedemque domi per suos compositam: praeterea universo exercitui profectionem ad suos incommodam exitialemque. inter quae Antenor cum suis Graecos orare, omitterent iras atque urgente navigii tempore in commune consulant. praeterea omnes duces ad se epulatum deducit: ibique singulos quam maximis donis replet. tunc Graeci Aeneae suadent, secum uti in Graeciam naviget, ibi namque ei simile cum ceteris ducibus ius regnique eandem potestatem fore. Neoptolemus filios Hectoris Heleno concedit, praeterea reliqui duces auri atque argenti quantum singulis visum est. dein consilio habito decernitur, uti per triduum funus Aiace publice susciperetur. itaque exactis his diebus cuncti reges comam tumulo eius deponunt. atque exin contumeliis Agamemnonem fratremque agere eosque non Atrei sed Plisthenidas et ob id ignobiles appellare. quare coacti, simul uti odium

12 infestaque omnia omina G 33 patremque G fratremque BP.

sui apud exercitum per absentiam leniretur, orant, uti sibi abire e conspectu eorum sine noxa concedant. itaque consensu omnium primi navigant deturbati expulsi que ab ducibus. ceterum Aiace filii Aeantides Glaucia genitus atque Eurysaces ex Tecmessa Tenereo traditi.

XVII. Dein Graeci veriti, ne per moram intervenit hiemis quae ingruerat ab navigando excluderentur, deductas in mare naves remigibus reliquisque nauticis instrumentis complent: atque ita cum his quae singuli praeda multorum annorum quae-siverant, discedunt.

Aeneas apud Troiam manet: qui post Graecorum profectionem cunctos ex Dardano atque ex proxima paeneinsula adit, orat, uti secum Antenorem regno exagerent. quae postquam praeverso de se nuntio Antenori cognita sunt, regrediens ad Troiam imperfecto negotio aditu prohibetur. ita coactus cum omni patrimonio ab Troia navigat devenitque ad mare hadriaticum multas interim gentes barbaras praevectus. ibi cum his, qui secum navigaverant civitatem condit appellatam Corcyram Melae-nam. ceterum apud Troiam postquam fama est Antenorem regno potitum, cuncti, qui bello residui nocturnam civitatis cladem evaserant, ad eum conflunt brevique ingens coalita multitudo: tantus amor erga Antenorem atque opinio sapientiae incesserat: fitque princeps amicitiae eius rex Cebrenorum Oenideus.

Haec ego Gnosius Dictys comes Idomenei conscripsi oratione ea, quam maxime inter tam diversa loquendi genera consequi ac comprehendere potui, litteris Punicis ab Cadmo Danaoque traditis. neque sit mirum cuiquam, si quamvis Graeci omnes di-

2 concedunt G concedant B 5 eurysaces GB corr. P
21 praeventus GB | navigarent G¹ 22 appellatum G | melenam G menelam B 26 ingensque GB, que om. P 28 gebrenorum libri, corr. in uett. edit.

verso tamen inter se sermone agunt, cum ne nos quidem unius eiusdemque insulae simili lingua sed varia permixtaque utamur. igitur ea, quae in bello evenere Graecis ac barbaris, cuncta sciens perpes-
susque magna ex parte memoriae *prodidi*. de Antenore eiusque regno quae audieram retuli: nunc reditum nostrorum narrare iuvat.

LIBER SEXTUS.

I. Postquam impositis cunctis, quae singuli bello quaesiverunt, ascendere ipsi, solutis anchora-
libus navigant. dein a puppi secundante vento pau-
cis diebus pervenere ad Aegaeum mare: ibi multa imbris ventisque et ob id saeviente mari indigna experti passim, uti fors tulerat, dispalantur. in quis Locrorum classis perturbatis per tempestatem offi-
ciis nautarum et inter se implicatis ad postremum fulmine comminuta aut incensa est: et *rex Locro-
rum* *Ajax* postquam natando evadere naufragium enisus est alique tabulis aut alio levamine fluitan-
tes postquam ad Euboeam devenere, Choeradibus
scopulis adpulsi pereunt: eos namque re cognita Nauplius ultum ire cupiens Palamedis necem per noctem igni elato ad ea loca deflectere tamquam ad portum coegerat.

II. Per idem tempus *Oeax* *Naupli* filius, *Palamedis* frater cognito Graecos ad suos remeare *Argos* venit, ibi *Aegialen* atque *Clytemestram* falsis nuntiis adversum maritos armat praedicto ducere eos secum ex Troia uxores praelatas, his. praeterea

II—IV. Malal. 168—171 Cedren. P 133.

5 memoria edidi GB memoriae tradidi P, scripsi prodidi
9 soluti G solutis B 18 per noctem libri post alique, quae
verba ex seqq. huc irrepsisse editores non fugit 20 scopuli G
scopul' B 24 id G idem B.

addidere ea quis mobili suasu natura muliebre in-
gerium magis adversum suos incenderetur. itaque *Aegiale* advenientem *Diomedem* per cives aditu prohibet. *Clytemestra* per *Aegisthum* adulterio sibi cognitum *Agamemnonem* insidiis capit eumque inter-
ficit: brevique denupta adultero *Erigonem* ex eo edit. interim *Talthybius* *Oresten* *Agamemnonis* filium manibus *Aegisthi* ereptum *Idomeneo*, qui apud *Corinthum* agebat, tradit. eo *Diomedes* expulsus regno et *Teucus* prohibitus *Salamina* a *Tela-*
mone, scilicet quod fratrem insidiis circumventum non defendisset, conveniunt. interim *Menestheus* cum *Aethra* *Thesei* et *Clymena* filia eius ab *Atheniensibus* recipitur, *Demophoon* atque *Acamas* foris manent. ceterum ubi plures eorum, qui mare in-
sidiasque suorum evaserant, apud *Corinthum* fuere, cavent, uti iuncti inter se singula aggredierentur regna belloque aditum ad suos patefacerent. eam rem *Nestor* prohibet suadens temptandos prius civium animos neque committendum, uti per seditionem *Graecia* omnis intestinis discordiis corrumpere-
tur. neque multo post cognoscit *Diomedes* in *Aetolia* ab his, qui per absentiam eius regnum infestabant, *Oeneum* multis afflictari: ob quae profectus ad ea loca omnes, quos auctores iniuriae reppererat,
interficit metuque omnibus circum locis injecto facile ab suis receptus est. inde per omnem *Graeciam* fama orta suos quisque reges accipiunt: summam in his, qui apud *Troiam* bellaverant, virtutem neque in resistendo cuiusquam vires idoneas existi-
mantes. ita nos quoque cum *Idomeneo* rege *Cretam* patrium solum summa gratulatione civium remeavimus.

1 mobile suapte P 13 aethera sei GB Aethra
Thesei P 14 demofon G | achamas GB 15 qui mare
insidiasque suorum add. P om. G mare insidiasque suorum
om. B 24 aenean GB Oeneum corr. Mercerus 28 suas
q. leges GB corr. P.

III. Dein ubi Orestes transactis pueritiae annis officia viri exequi coepit, orat Idomeneum, uti secum ex ea insula quam plurimos mitteret: cupere namque se Athenas navigare. itaque collecto numero eorum quos idoneos credebat Athenas venit, ab his auxilium contra Aegisthum orat. dein ad oraculum adit responsumque fert, uti matrem et cum ea Aegisthum interficiat: ex quo fore, uti regnum patrium reciperet. huiusmodi numine armatus cum praedicta manu ad Strophium venit: is namque Phocensis, cuius filia in matrimonium Aegisthi denupserat, indignatus, quod spreto priore coniugio Clytemestram superduxerit et regem omnium Agamemnonem insidiis interfecerit, ultro ei auxilium adversum inimicissimos optulerat. itaque conspirato inter se cum magna manu Mycenae veniunt statimque, quod Aegisthus aberat, primo Clytemestram interficiunt multosque alios, qui resistere ausi erant, dein cognito Aegisthum adventare insidias ponunt eumque circumveniunt. inde per omnem Argivorum populum dissensio animorum exorta, quod diversa inter se cupientes ad postremum in partes discederent. per idem tempus Menelaus adpulsus Cretam cuncta super Agamemnone regnoque eius cognoscit.

IV. Interea per omnem insulam postquam cognitum Helenam eo venisse, multi undique virili ac muliebri sexu confluunt adinvenientes dinoscere, cuius gratia orbis paene omnis ad bellum conspiravisset. ibi inter cetera Menelaus perfert Teucrum expulsus patria civitatem apud Cyprum Salamina nomine condidisse. multa etiam apud Aegyptum miranda refert et Canopi gubernatoris sui, cui ubi morsu serpentium interierat, exstructum magnificum monumentum. dein ubi tempus visum est, Mycenae na-

vigat. ibi multa adversum Orestem molitur: ad postremum multitudo popularium cohibitus ab eo quod coeperat negotio restitit. inde placet cunctis Orestem super eo facinore causam dicere apud Athenienses, ubi Ariopagitarum iudicium severissimum per omnem Graeciam memorabatur: apud quos dicta causa juvenis absolvitur. Erigona quae ex Aegistho edita erat, ubi fratrem absolutum intellegit, victa dolore inmodico laqueo interiit. Menestheus liberatum Orestem parricidii crimine purgatumque more patrio cunctis remediis quae ad oblivionem huiusmodi facinoris adhiberi solita erant, Mycenae remittit: ibique regnum ei concessum. dein transacto tempore accitu Idomenei Cretam venit neque multo post Menelaus: ibi multa in patrum saeviter per eum ingesta, quod sibi per dissensionem popularium multimodis periclitanti ipse etiam insidiatus esset. ad postremum intercessu Idomenei uterque conciliatus sibi Lacedaemona discedit. ibi Menelaus, sicuti convenerat, Hermionam in matrimonium Oresti despondit.

V. Per idem tempus Ulixes Cretam adpulsus est duabus Phoenicum navibus mercedis pacto acceptis: namque suas cum sociis atque omnibus, quae ex Troia habuerat, per vim Telamonis amiserat scilicet infesti ob inlatam per eum filio necem, vix ipse liberatus industria sui. percontantique Idomeneo, quibus ex causis in tantas miseras devenisset, erroris initium narrare occipit: quo pacto adpulsus Ismarum multa inde per bellum quaesita praeda navigaverit adpulsusque ad Lotophagos atque adversa usus fortuna devenierit in Siciliam: ubi per

V Malal. 145—154 Cedren. P 132.

21 quod GB quoad P 22 capientes GB cupientes P
27 aduenientes libri, nostrum Peiper cf. p. 52, 17, vulgo
auentes 29 refert PV vulgo profert 30 salaminam B 32
qui libri, cui Peiper.

3 destitit VP 7 ex superscr. pr. m. G 15 saeuire
GB unde seueri VP nostrum Peiper 17 periclitatus GB
corr. VP 27 sua VP 30 Zismirnum GB nostrum P.

Cyclopa et Laestrygona fratres multa indigna expertus ad postremum ab eorum filiis Antiphate et Polyphemo plurimos sociorum amiserit, dein per misericordiam Polyphemi in amicitiam receptus
 5 filiam regis Arenen, postquam Alphenoris socii eius amore deperibat, rapere conatus, ubi res cognita est, inventu parentis puella ablata per vim, exactus per Aeoli insulas devenit ad Ciren atque inde ad Calypso utramque reginam insularum, in quis morabantur, ex quibusdam inlecebris animos hospitum
 10 ad amorem sui incipientes: inde liberatus pervenerit ad eum locum, in quo exhibitis quibusdam sacris futura defunctorum animis dinoscerentur: post quae appulsus Sirenarum scopulis, ubi per industriam liberatus sit, ad postremum inter Scyllam et Charybdim mare saevissimum et inlata sorbere solitum plurimas navium cum sociis amiserit. ita se cum residuis in manus Phoenicum per maria praedantium incurrisse, atque ab his per misericordiam reservatum. igitur, uti voluerat, acceptis ab rege
 20 nostro duabus navibus donatusque multa praeda ad Alcinoem regem Phaeacum remittitur.

VI. Ibi ob celebritatem nominis per multos dies benigne acceptus cognoscit Penelopam ab triginta inlustribus viris diversis ex locis in matrimonium postulari: hique erant ab Zacyntho Echindibus Leucata Ithaca. ob quae multis precibus persuadet regi, uti secum ad vindicandam matrimonii iniuriam navigaret. sed postquam devenere ad eum
 30 locum paulisper occultato Ulixē, ubi Telemachum rem, quae parabatur, edocuerē, domum ad Ulixem clam veniunt: ubi multo vino atque epulis repletos iam procos ingressi interficiunt. dein per civitatem Ulixen adventasse popularibus cognitum est, a quis benigne et cum favore exceptus cuncta, quae domi

1 Cyclopam GB Cyclopa edit. 8 circenum G 15 caribdim GB 23 celeritatem G celebr. B 27 Leucada G 30 paucisper G paul. B

gesta erant, cognoscit, meritis donis aut suppliciis afficit. de Penelopa eiusque pudicitia praeclara fama. neque multo post precibus atque hortatu Ulixis Alcinoi filia Nausica Telemacho denubit. per idem tempus Idomeneus dux noster apud Cretam interiit
 5 tradito per successionem Merioni regno: et Laërta triennio post quam filius domum redit, finem vitae fecit. Telemacho ex Nausica natum filium Ulixes Ptoliporthum appellat.

VII. Dum haec apud Ithacam aguntur, Neoptolemus apud Molossos naves quassatas tempestatibus reficit: atque inde, postquam cognitum ab Acasto expulsum regno Pelea, ultum iri iniurias avi cupiens primo exploratum duos quam fidissimos et incognitos illis locis Chrysippum et Aratum Thesaliae mittit: hique cuncta, quae gerebantur, insidiasque ei paratas per Acastum ab Assandro non alieno Pelei cognoscunt. is namque Assandrus iniquitatem tyranni evitans, Peleo consenserat notusque adeo eius domus, uti inter cetera originem etiam nuptiarum Pelei cum Thetide Chironis filia Chrysippo atque Arato narraverit. qua tempestate multi undique reges acciti domum Chironis inter ipsas epulas novam nuptam magnis laudibus veluti deam celebraverant, parentem eius
 25 Chirona appellantes Nerea ipsamque Nereidam: et ut quisque eorum regum, qui convivio interfuerant, choro modulisque carminum praevaluerat, ita Apollinem Liberumque, ex feminis plurimas Musas cognominaverant: unde ad id tempus convivium illud deorum appellatum.

VIII. Itaque ubi cuncta, quae voluerant, cognovere, ad regem redeunt et singula per ordinem narrant. ob quae coactus Neoptolemus adverso mari et multis regionis eius prohibentibus classem exor-

13 ire PV 19 euitans ad agrum Pelei concesserat P 29 cogminauerunt G.

nat adscenditque ipse. dein saevitia hiemis multum
mare fatigatus adpulsusque ad Sepiadum litus, quod
propter saxorum difficultatem nomen eiusmodi quae-
siverat, omnes fere naves amittit vix ipse cum his,
5 qui in eodem navigio fuerant, liberatus. ibi Pelea
avum repperit occultatum spelunca abdita et tene-
brosa, ubi senex vim atque insidias Acasti evitans
assidue nepotis desiderio navigantes et si forte eo
adpulsus essent speculati consuevit. dein ubi cuncta
10 domus fortunarumque edoctus est, consilium aggre-
diendi hostes inire occipit: cum forte cognoscit filios
Acasti Menalippum et Plisthenem venatum profectos
devenisse ad ea loca. Itaque mutata veste *Iolcium*
simulans iuvenibus offert sese eiusque cupitum sui
15 interitum refert. ob quae iunctus his in venando,
ubi seorsum ab ceteris Menalippum videt, eumque
et paulo post fratrem eius insecutus interficit: in
quorum inquisitionem servus quidam Cinyras no-
mine perquam fidus profectus in manus iuvenis
20 devenit comprehensusque Acastum adfore nuntiat
atque ita occiditur.

IX. Itaque Neoptolemus mutata Phrygia veste
tamquam filius Priami Mestor, qui captivus cum
Pyrrho ad ea loca navigaverat, Acasto obvius venit
25 eique, quinam esset, indicat et Neoptolemum in spe-
lunca fatigatum navigio somnoque iacere. ob quae
anxius Acastus opprimere quam inimicissimum cu-
piens ad speluncam pergit atque in ipso aditu a
Thetide, quae ad ea loca inquisitum Pelea venerat,
30 re cognita reprimatur. dein cunctis, quae adversum
domum Achillis inique et adversum fas gesserat,
enumeratis increpatisque ad postremum intercessu
suo manibus iuvenis liberat: persuadens nepoti, ut
ne sanguine ulterius ulcisci cuperet ea, quae ante-

2 mari VP 8 si qui P 13 locum G locium B loci-
cum A. Obrechtus coniecit Iolcium 25 indicat om. G habet B
32 increpitasque G, corr. B

cesserant. itaque Acastus ubi se praeter spem libe-
ratum animadvertit, sponte et in loco cuncta regni
Neoptolemo tradit. inde iuvenis cum avo ac Thetide
reliquisque, qui secum navigaverant, summam regni
adeptus in civitatem venit. ibi a cunctis populari- 5
bus quique iuxta inhabitantes sub imperio eius age-
bant, benigne et cum gratulatione exceptus amorem
sui brevi confirmat.

X. Haec ego cuncta ab Neoptolemo cognita
mihi memoriae mandavi accitus ab eo, qua tempe- 10
state Hermionam Menelai in matrimonium susce-
perat. ab eo etiam de reliquiis Memnonis cognitum
mihi, uti tradita ossa eius apud Paphum his, qui
cum Pallante duce Memnonis mare ad Troiam pro-
fecti ductore interfecto ablataque praeda ibidem 15
morabantur: utque Himera, quam nonnulli materno
nomine Hemeram appellabant, soror Memnonis ad
investigandum cadaver fratris eo profecta postquam
reliquias repperit et de intercepta praeda Memnonis
palam ei factum est, utrumque recipere cupiens 20
intercessu Phoenicum, qui in eo exercitu plurimi
fuerant, optionem rerum omnium ac seorsum fra-
tris acceperit, praelataque sanguinis affectione re-
cepta urna Phoenicem navigaverit: delata dein ad
regionem eius Phalliotim nomine sepultisque reli- 25
quiis fratris nusquam repente comparuerit: cuius
opinio exorta triplex, seu quod post occasum solis
cum matre Himera ex conspectu hominis excen-
serit, sive super modum dolore affecta fraternae
mortis ultro recesserit: vel ab his, qui incole- 30
bant, ob eripienda, quae secum habuerat, circum-

2 in loco G in loco B in loco P 3 achatide G acu-
tide B atque Thetide P 13 apud paphum G apud
paphum B apud Rhodum coniecit Dederichus 14 mari B
17 helenam GB corr. in edit. uett. 25 phalliotim G pal-
liochin B 28 hominum P 29 supra P 30 praeces-
serit GB praeceps ierit P nos recesserit.

venta interierit. haec de Memnone eiusque sorore comperta mihi per Neoptolemum.

Delphicae XI. Post quae profectus Cretam anno post nomine publico cum duobus aliis ad oraculum Apollinis remedium petitum venio. namque nulla certa causa ex inproviso tanta vis lucustarum insulam eam invaserat, uti cuncta fructuum, quae in agris erant, corrumpenterentur. itaque multis precibus supplicis-que responso editur, divina ope animalia interitura insulamque propectu frugum brevi redundaturam. dein navigare cupientes ab his, qui apud Delphos erant, prohibemur: inportunum namque et perniciosum tempus esse. Lycophron et Ixaeus, qui una ad oraculum venerant, contemptui habentes escendunt navem medioque fere spatio fulmine icti intereunt. interim, uti praedictum divinitus erat, eodem ictu fulminum sedata vis mali immersaque mari et regio omnis repleta frugibus.

Andromache XII. Per idem tempus Neoptolemus confirmato iam cum Hermiona matrimonio Delphos ad Apollinem gratulatum, quod in auctorem paternae caedis Alexandrum vindicatum esset, proficiscitur relicta in domo Andromacha eiusque filio Laodamante, qui reliquis iam filiorum Hectoris superfuera. sed Hermiona post abscessum viri victa dolore animi neque pelicatum captivae patiens parentem suum Menelaum accitum mittit: cui multa conquesta super iniuria praelatae sibi a viro captivae mulieris persuadet, uti filium Hectoris necet. ceterum Andromacha re cognita instans periculum subterfugit auxilio popularium liberata: qui miserati fortunas eius ultro Menelaum contumeliis prosecuti vix a perniciie viri retenti sunt.

9 responsum *P* 10 prouentu *edit. Crat.* | redundaturum *G* 23 laodamanta *libri*, Laodamante *edit. uett.* 26 capiens *G* cupiens *B* patiens *P* 30 instantis *P* | periculi uim *libri*, scripsi periculum.

XIII. Interim Orestes adueniens rem cunctam cognoscit, hortatur Menelaum, ut incepta perageret, ipse dolens praereptum sibi a Neoptolemo Hermionae matrimonium insidias aduenienti parare occipit. itaque primo ex his, quos secum habebat quam fidissimos, speculatum de adventu Neoptolemi Delphos mittit. quis cognitis Menelaus vitare huiusmodi facinus cupiens Spartam concedit. sed illi, qui praemissi erant, regressi Neoptolemum Delphis esse negant. quare coactus Orestes ipse ad inquisitionem viri profectus alio quam ierat die remeat, ut sermo hominum ferebatur, negotio perfecto. dein post paucos dies fama perfertur interisse Neoptolemum: eumque sermone omnium circumventum insidiis Orestis per populum disseminatur. ita iuuenis, ubi de Pyrrho palam est, recepta Hermiona, quae sibi antea desponsa erat, Mycenae discedit. interim Peleus cum Thetide cognito nepotis interitu ad investigationem eius profecti cognoscunt iuvenem Delphis sepultum. ibi, ut mos erat, iusta persolvunt cognoscuntque in his locis interisse, ubi visus Orestes negabatur. ea res per populum haud credita, adeo praesumpta ante iam opinio de Orestis insidiis cunctorum animis inhaeserat. ceterum Thetis ubi Hermionam Oresti iunctam videt, Andromacham partu gravidam ex Neoptolemo Molossos mittit dolum Orestis eiusque coniugis de interimendo fetu evitans.

XIV. Per idem tempus Ulixes territus crebris auguriis somniisque adversis omnes undique regionis eius interpretandi somnia peritissimos conduct: hisque refert inter cetera visum sibi saepius simulacrum quoddam inter humanum divinumque vultum formae perlaudabilis ex eodem loco repente edi: quod complecti summo desiderio cupienti sibi por-

22 re *G* res *B* 23 oreste *G* orestis *B* 27 orestae *G* Orestis *P* 30 auguriis *om. G* habet *B*.

rigentique manus responsum ab eo humana voce sceleratam huiusmodi coniunctionem quippe eiusdem sanguinis atque originis: namque ex eo alterum alterius opera interitum. dein versanti sibi
 5 vehementius cupientique causam eius rei perdiscere signum quoddam mari editum intervenire visum: idque secundum imperium eius in se iactum, utrumque diiunxisse. quam rem cuncti qui aderant uno ore exitialem pronuntiant adduntque, caveret ab in-
 10 sidiis filii. quo casu suspectus parentis animo Telemachus agris qui in Cephalenia erant, relegatur additis ei quam fidissimis custodibus: praeterea Ulixes secedens in alia loca abdita remotaque quantum poterat somniorum vim evitare nitebatur.

15 XV. Per idem tempus Telegonus, quem Circe editum ex Ulixe apud Acaeam insulam educaverat, ubi adolevit, ad inquisitionem patris profectus Ithacam venit gerens manibus quoddam hastile, cui summitas marinae turturis osse armabatur: scilicet
 20 insigne insulae eius in qua genitus erat: dein eductus, ubi Ulixes ageret, ad eum venit. ibi per custodes agri patrio aditu prohibitus, ubi vehementius perstat et e diverso repellitur, clamare occipit indignum facinus prohiberi se a parentis complexu.
 25 ita credito Telemachum ad inferendam vim regi adventare acrius resistitur: nulli quippe compertum esse alterum etiam Ulixi filium. dein iuvenis ubi se vehementius et per vim repelli videt, dolore elatus multos custodum interficit aut graviter vulneratos debilitat. quae postquam Ulixi cognita sunt,
 30 existimans iuvenem a Telemacho immissum egressus lanceam quam ob tutelam sui gerere consue-

XV Cedren. P 133.

9 exitialem ei P 10 quo om. GB, addit ed. princeps
 16 apud eam GB corr. editt. uett. 25 credito G, quod
 Vindingius suspicatus erat creditum B | telegonum B

verat, adversum Telegonum iaculatur. sed postquam huiusmodi ictum iuvenis casu quodam intercipit, ipse in parentem insigne iaculum emittit infelicissimum casum vulnere contemplatus. at ubi ictu eo Ulixes concidit, gratulari cum fortuna confiterique
 5 optime secum actum, quod per vim externi hominis interemptus parricidii scelere Telemachum carissimum sibi liberavisset. dein reliquum adhuc retentans spiritum iuvenem percontari quisnam et ex
 10 quo ortus loco se domi belloque inclitum Ulixem Laërtae filium interficere ausus esset. tunc Telegonus cognito parentem esse utraque manu dilanians caput fletum edit quam miserabilem maxime discruciatum ob inlatam per se patri necem. itaque
 15 Ulixi, uti voluerat, nomen suum atque matris, insulam, in qua ortus erat et ad postremum insigne iaculi ostendit. ita Ulixes ubi vim ingruentium somniorum praedictumque ab interpretibus vitae exitum
 20 animo recordatus est, vulneratus ab eo, quem minime crediderat, triduo post mortem obiit senior iam propectae aetatis neque tamen invalidus virium.

11 laetae G lete B corr. P 21 propectaeque VP.

Index Latinitatis.

Pagina et versus.

Ab deorum aris auxilium vitae implorare 97, 22 ab eorum filiis, *per filios* 106, 2
 abdicari a penatibus 69, 5
 abhorrere exemplum 33, 7 34, 5
 abire consilio 35, 16
 ablata brachia, *abscisa* 97, 14
ablativus tertiae declinationis in e [mare] 108, 2 109, 14
ablativi absoluti frequens usus in verbis cognito conspirato dissimulato praedicto praenuntiato simulato. dispositis satis strenuis ubi pugnabat 54, 18 confirmatis ubi quisque pugnaverant 54, 27 relicto ubi pugnaverant 58, 10
 abnuere, *recusare* 80, 15
 abolitus amor 39, 35
 abscessus, *abitus* 100, 10 110, 25
 absolutio cadaveris, *restitutio* 66, 33
 abstinere a corpore virginis 16, 24
 abstractio coniugis, *raptus* 4, 30
 accipere epulas, *cibum* sumere 90, 16 in regnum recipere 103, 28 benigne acceptus 106, 24
 accitit Idomenei, *accersitus* ab Idomeneo 105, 14
accusativus primae declinationis in an 109, 17 in en 21, 8 26, 3 9 28, 13 etc. tertiae de-

clinationis in a 26, 28 32 27, 23 37, 24 48, 17 etc. in ea 15, 17 81, 20 108, 5 etc. in en 22, 3 25, 5 26, 14 35, 1 39, 31 42, 15 etc. pluralis in as 28, 10 29, 6
accusativus respectivus: ictus femur 43, 31 Deiphobum tibiam ferit 56, 22 debilitati animos 73, 8 ictus inguina 74, 24 pugionem incinctus 76, 32
 acies simplici forma 38, 24
 actitata, *acta* 86, 17
 ad multum diem 59, 28 ad id tempus 33, 19 66, 5 ad finitimos indomita gens 60, 30 ad se agmine infesto tendi videt 55, 11 ad Troiam veniunt, *urbem ingrediuntur* 5, 17 et ita ad Troiam redit 69, 24 ad Troiam eunt 94, 9
 addere aliquem adiumentum 64, 1
 adempta fuga 76, 5
 adfabre compactus equus 95, 32
 adfinitas generis 8, 10 21, 2 adfinitatis pignus 21, 9 meritum 81, 6 ius 85, 29 87, 5 adflicti dolore 20, 33 23, 33 adhibere curam vulnere 24, 5 rationem futuris 89, 6 finem 93, 11 preces 94, 17 voluntatem negotio 48, 29

adhospitare sibi deum immolationibus, *propitium sibi redere* (*ἀπαξ λεγόμενον*) 12, 8 adinveniens visere 52, 17 dinoscere 104, 27
 adire civitates, *aggredi* 25, 25 aditus patrius, *ad patrem* 112, 22
 adiumentum deprecandi 64, 1 adiunctae loco vineae 19, 28 adiunctum esse cum aliquo, *alicui* 26, 27 60, 32 81, 10 etc.
 adiutores incepto deos 24, 8 adminiculo funis uti 27, 8 admissum 34, 4 admissa 30, 21 admoveere naves litori 18, 6 24, 17 terrae 24, 27 flammam sacris 92, 6 dona et victimas diis 92, 22 hostias aris 95, 2
 adniti alicui 98, 33 adnitente atque administro Antenore 93, 29
 adnuere ad omnia 30, 26
 adolevit brevi certamen 77, 31 adulta brevi seditio 99, 30 adornare virginem sacrificio 16, 11
 adosculari manus (*ἀπαξ λεγόμενον*) 50, 31
 adplicare naves terrae 5, 4 adprobare conditionem 48, 9 adscita pax 94, 21 amicitia 95, 9
 adstans medius 9, 2 adstruens pacis commoda, *dicendo* 6, 14
 adtemptari, *morbo corripi* 37, 21 39, 26
 adtractus 95, 23 advectare 69, 13 adventu cuius *omissa praepositione* 7, 1
 adversa voluntas 39, 18 adverso mari 107, 34 adversa fortunae bellique 75, 15 adversantes venti 22, 10 adversum *postpositum*. quos

adversum ierat 19, 27 quos adversum bellabat 55, 1
 advertere, *animadvertere* 3, 1 aemulatio ad gloriam 12, 28 aequatio numeri atque partium 15, 17
 aestivum tempus 17, 13 aestiva maris facies 17, 19 aestuare desiderio 53, 14 aetas postrema, *senectus* 64, 22 senecta aetas 64, 29 affectio paterna pietatis 16, 3 sanguinis 109, 23
 affectu omni diligere 59, 15 afficere meritis donis aut suppliciis 107, 2, *delectari*, multo magis templi pulchritudine afficiebantur 4, 12 *adflitari*, ut affectae sint civitates 32, 9
 agere, *esse*. agens in primis annis 3, 27 quae ob necessitudinem cum Helena agebant 4, 23 debiles agere 38, 18 otiose 42, 2 sine terrore 46, 29 sine dolore 57, 13 apud arma 47, 17 in armis 59, 19 bono animo 53, 22 apud aliquem 82, 11 apud se in templo 82, 1 alieno arbitrio 91, 5 sub imperio alicuius 109, 6 amice cum aliquo 95, 12 diverso inter se sermone 102, 1 edoctus ubi Ulixes ageret 112, 21 egregie actum nobis est 34, 23 consilium agere 48, 20 sors agitur 73, 31 98, 11 contumeliis aliquem agere 100, 34
 agitare socordius 52, 5 pacem atque amicitiam 95, 29 omnium ore agitur 95, 24 agmine infesto, *impetu* 55, 11 alias, *alio pacto* 53, 7 alienus sanguinis 55, 5 generis 20, 25 non alieno Pelei 107, 18 alienus ab amicitia 46, 31 aliena loca, *opp. patria* 48, 31

in aliquantum 20, 5 38, 30
65, 24 74, 13
alimonii et aetatis eiusdem
esse 29, 28
alius super alium cum prae-
cipitarentur 46, 5 alia parte
quam venerant 77, 9
alter *praecedente* hic 40, 7
alto decidere 61, 21
amat fieri, *solet* 4, 27
amissio, *mors* 79, 21 88, 14
amittere locum, *relinquere* 46, 1
amor abolutus 39, 35 amorem
exhibere circa exercitum
26, 17
anceps malum 25, 15 fortuna
44, 18
anchoralia solvere 102, 9
animi reffectus 93, 33 nihil
animi, *irae* 41, 22 bonum ani-
mum gerere 7, 31 animum
aequum habere 80, 2 ani-
mum recipere 65, 23 bono
animo agere 53, 22 animo
gerere 60, 15 in animo ha-
bere 62, 3 animo deficere
65, 16 animo deficiente 84, 18
animo haeret alicui 70, 1
resumptis animis 74, 30 ani-
mi, *pluralis pro singulari* 65, 8
animos tollere 94, 13 omni-
bus animis adversum pergit
43, 19 paratos armis atque
animis 43, 20
annis in primis pueritiae 76, 12
antea amicus, *pristinus amicus*
88, 34
anteaedificialis Iupiter 97, 7
antecapere tempus 23, 3
antecedere aliquem 78, 30
ante conspectum alicuius ex-
poni 69, 13 produci 84, 12
anteposita civitati paeninsula
46, 33
antiquissimam ducere amicit-
tiam, *maximi aestimare* 86, 22
antestites divinae religionis
18, 2 Vulcani 26, 33

anxius rebus 7, 5 pernicie de-
fessi exercitus, *ne in perni-
ciem daretur* 38, 5
aperire rem 53, 17
apparatus belli 10, 8 classium
14, 5 rerum divinarum 91, 34
appellunt venti ad Cyprum
5, 20 ad Moesorum regionem
18, 4 Rhodum 72, 9 Cretam
104, 23 105, 22 ad Lotophag-
os 105, 31 appulsus regno
21, 2 scopulis 102, 20
apta dolori medicamina 22, 8
apud Lacedaemoniam, *in urbe*
Sparta 5, 23 apud Troiam,
Troiae 6, 5 9, 25 et *saepius*,
apud naves, *in navibus* 21, 33
apud arma agere, *in armis*
esse 47, 17 habere 44, 23
apud barbaros, *a barbaris*
95, 17
aratus, *aratio* 44, 28
ardebat studio belli omnis
Graecia 12, 25
armare milites in unum, *in*
unum locum conducere 72, 3
Aegialen atque Clyteme-
stram adversum maritos 102,
27 huiusmodi numine arma-
tus 104, 3 armati atque in-
structi pro negotio 38, 23
arreptis armis 18, 17 24, 19
42, 5
ars sagittarum, *sagittandi*
62, 27
ascensionem properare 5, 30
aspargere purgamenta capiti
64, 10
attollere favorem 51, 7
attracta pedibus Penthesilea
71, 26
auctor minus idoneus 32, 25
auctores optimi in decer-
nendo 29, 22 auctor audendi,
princeps 45, 3 in re 35, 14
auctus praeda 44, 34 aucto
desiderio 52, 29
audentius resistere 56, 21

aversio deorum 82, 9
audivi noscere 64, 7
avis aquila 92, 9
ausum facinus expletumque,
passive 47, 15
auxiliares duces 40, 20 manus
38, 20 copiae 40, 11 auxi-
liares *scil. milites* 38, 22 auxi-
liarii socii 82, 24
auxilium vitae implorare 97, 23
Bellare, *pugnare* 42, 29
bellatrix gens 60, 30
bellum, *pugna* 20, 13 15 43, 2
et *saepius*. bellum transpor-
tare 23, 5 sumere 64, 15 in-
struere 91, 19 domi belloque
69, 6 99, 31 113, 10
benigne acceptus 106, 24 sa-
lutare 4, 5 7, 31 49, 35 re-
spondere 20, 33 53, 29 80, 3
adire 94, 15
bini aut amplius 47, 28
bonus cum virtute tum con-
silio 33, 32 boni, *principes*
99, 4 bonum atque utile 32, 2
boni honestique sectator
6, 31 a bono honestoque
elabi 32, 37
Caelestis ira 14, 29
camerae casus 90, 14
campester exercitus, *terrester*
12, 20
campus singularis, *simplex*
i. e. cursus a carceribus ad
scopum factus duplex, cursus
et recursus 63, 7
capere locum 47, 27 testimo-
nium 84, 35
casus camerae 90, 14 casus,
sors 33, 23 60, 17 casus,
mors 5, 27 76, 10 78, 12 ca-
sum vulneri contemplatus
113, 4 haud sane dissimili
casu, *eventu* 43, 28 quo casu,
facto 112, 10 casu quodam,
occasione 113, 2

cavere, *decernere* 103, 17 pa-
ratus ad cavendum 43, 28
cedere, *incedere* 43, 23 cessare
hactenus servitia 98, 14
cerimoniarum mos 52, 17
certamen solitarium, *stingulare*
29, 7 43, 12 columbae con-
tingendae maximum, *studium*
62, 31 manuum 63, 14 sagit-
tarium 82, 28 spatium cer-
taminis 82, 30
certare cursu 63, 6
choro modulisque carminum
praevalere 107, 28
circa aliquid occupatus 25, 11
sollicitus 52, 5 suspectum
52, 10 detentus 58, 35 circa
domum commissa 20, 26 amor
circa aliquid 26, 17
circum vastant omnia 25, 27
omnibus circum locis 103, 26
circumcursans duces 42, 4
circumscribitur dolor laetitiae,
lenitur 62, 12 misericordia,
intercluditur 65, 27
circumspicientes omnia 47, 7
circumstrepunt hostiles natio-
nes 99, 9
circumtegitur corpus veste
58, 30
clam omnis 17, 15 28, 28
clarus atque magnus 12, 18
virtute multis clarus 79, 12
clari et magnifici ingenti
nomine 29, 12
classes, *naves* 14, 5 24, 16
25, 7 etc.
clausa erunt iura 32, 1 clausi
intus manent 99, 35
clementer ortus rumor 76, 24
coadunare, *coniungere* 78, 25
coalescit amicitiae pignus in-
ter duo regna 34, 13 coalita
multitudo 101, 26
cognoscere de oraculo 82, 12
cognitum *substantive* 52, 13
cognito 20, 19 36, 12 49, 18
113, 12

cohibere *sequente infinitivo* 54, 22
 colligere sese in arma 56, 10
 collectus, *ad se rediens* 93, 32
 comitatum sequi 10, 13 69, 4
 comitatum sui praebere, *comitem esse* 87, 15
 comites regulo 61, 3
 commentum Alexandri 79, 3
 committere *scil. proelium* 41, 26
 non committam ut 68, 3 circa
 domum commissa 20, 26 in
 aliquem 81, 15 92, 28
 commodum videtur 21, 6
 commorari cum aliquo 53, 18
 in commune redigere praedam 50, 19
 communire exercitus custodibus 44, 21
 commutare res, *merces* 22, 24
 matrimonium 34, 24
 comparuit nusquam 109, 26
 complanata urbs incendiis 93, 2
 completa omnia luctu atque gemitu 57, 7 armis atque cadaveribus 74, 33
 componere aciem 38, 24 insidias 76, 31 prodicionem 86, 3
 caedem 100, 19 ad evitandos ictus compositus 59, 28 in armis compositus 56, 20 compositae naves omni instrumento 5, 3 composita classis 96, 16 naves in ordinem compositae 25, 4 composita inter se longe alia 86, 9
 conata procedere nequeunt, *passive* 42, 10
 concedere parvulis deprecantibus, *morem gerere* 65, 9
 honori 98, 13 victoriam 73, 20 intueri 65, 21
 concelebrare honorem regni 17, 21
 conciliare in se animos cunctorum 37, 32 conciliatus sibi, *in gratiam reductus* 105, 19
 concitus ira 53, 9 curru concito 54, 13 61, 11
 concurrens cum Deiphobo, *una accurrens* 43, 8
 condensatae frontes 18, 27
 condere tilias tumulo 2, 12
 ossa urnae 81, 32 reliquias urnae 100, 2
 conditio hiemis 45, 1 naturae sexusque 71, 20 dilato conditionibus bello 51, 18
 condolere 78, 13
 conducere concilium 6, 7 senes 7, 15 in unum 29, 15
 conferti inter se 47, 23
 confieri 80, 5
 configere destinatum 62, 33
 confirmare, *conciliare* 79, 9
 confirmati inter se invicem 24, 25 confirmatum ac verum 77, 15 pro confirmato habere 61, 31
 confirmator rerum 76, 33
 confluere ad aliquem 4, 5 eo confluerant 5, 10 confluentibus in unum tot adversis 75, 25
 confore 32, 18
 confusio aëris 16, 14
 conglobat fors 47, 22 conglobati 54, 11
 congregati in unum 21, 29
 congregata armatorum manu 26, 21
 conhivente Achille 39, 14
 conicere clamorem et tela 57, 29
 coniugium, *coniunx* 99, 4 104, 12
 coniugio iunctus alicui 68, 27
 coniunctio generis, *consanguinitas* 8, 21
 amicitiae 11, 1
 scelerata, *coitus* 112, 2
 coniurare cum aliquo in militiam 67, 23
 conpingere classem 23, 25
 comprehendere comam 71, 10
 consanguinitas, *consanguinei* 4, 16

consenescere coepere venti 16, 31
 consentire aliquid 77, 5
 consequi aliquem vulnerem 83, 1
 consequens fuit 31, 11
 consilii particeps 15, 23
 expers 27, 14 consilium de reinire 27, 2 habere 29, 20
 agere 48, 20 dimittere 6, 30
 consilio atque armis polleere 41, 5 a recto consilio praepedire 8, 26
 conspirare ad bellum 104, 28
 conspirato inter se 104, 15
 consternari ob 5, 1 consternatus nuntio 33, 15 interitu Achillis 78, 26 per dolorem 93, 31 consternatam deicere 45, 23 consternatae vocibus aves 61, 20
constructio: ex uno verbo pendet accusativus cum praepositione et supinum ad indignationem ultimumque iniurias rapiat 5, 13
 consularis *scil. legatus* 2, 22
 consulere in rem alicuius 34, 23
 in commune 48, 30 in medium 88, 18 male consulta 31, 19 85, 8 91, 11
 consumpta invicem multa oratione 20, 22 consumpto anno 23, 26
 contagio huiusce exempli 31, 21 infausti ominis 67, 19
 contegi sepultura 60, 18 cautius contactus, *de pugnante* 56, 11
 contemplatio, *consideratio* aetatis 68, 1 amicitiae 98, 28
 contemplatus casum vulneri 113, 4
 contendere sagittam 82, 31
 contentus alicuius rei 29, 7
 re 36, 1
 contestari, *repugnare* 9, 8
 contingere terram, *exire in terram* 18, 12 civitatem, *ag-*
gredi 26, 10 genna 50, 31
 contingi morsu serpentis 26, 29
 continuante flamma 68, 16
 contracta bello gestaque 1, 19
 convenire aliquem 9, 19 23, 9
 58, 19 ad aliquem 26, 7 in unum 9, 27 Argos 11, 23 in aedem 94, 23 sibi cum matrimonio 9, 6
 convertere ad aliquem 19, 23
 iter ad Phrygas 29, 6 timorem 37, 23 spes alicui in melius 79, 15 in se proelium 82, 27
 cordi est mihi maxime 39, 7
 corusca fulmina 16, 13
 credere in se fiduciam 70, 8
 in muris salutem 78, 8
 crimen malitiae 68, 4
 criminose obiecta 6, 21
 cruciatus summo necare 97, 16
 euentus suo hostilique sanguine 66, 15
 cuiuscemodi, *cuiuscunque modi* 36, 4
 cum laetitia 4, 9 pace 26, 6
 lacrimis 30, 25 88, 27 amicitia 33, 34 gratia 34, 12
 86, 11 summa gloria 43, 32
 ira 44, 2 audacia 59, 25 effectus 59, 27 quiete 73, 33
 religione 95, 33 ioco lasciviae 96, 19 suffusis cum maerore lacrimis 34, 15 haec Idomeneus cum Merione seorsum habuere 3, 18 *cf.* 12, 21 16, 9 21, 18 30, 8
 62, 32 92, 14 cum — tum praecipue 36, 26 76, 12 78, 28
 cuncta regni 65, 5 109, 2 domus 108, 9 fructuum 110, 7
 cupidus periscere 42, 18
 cupita 67, 6
 cura, *curatio* 22, 7 exurgendi 75, 25 curam adhibere 24, 5
 curare sacrificium 16, 18
 aciem 38, 26 corpus cibo

41, 30 corpus vino atque
epulis 75, 16 vigiliis 47, 4
funus 59, 7 uti curaretur,
sanaretur 26 32 *sequente in-*
finitivo curarent immolare
16, 27 uti custodes vigiliis
agere curarent 58, 35
cursus bellici 14, 6
cursus, *concursum* 61, 25 cursu
longo certare *pertinet ad*
recti spatii longitudinem 63, 6
cursus in armis 63, 15
custodia captivitatis 65, 2 sui
99, 21
custodire, *cavere* 33, 23 86, 21
custos atque rector Achillis 11,
2 custodes castris relictis 47, 32

Dare lora equis 61, 11 igni
Ilium 91, 29

dativus saepe pro genitivo:
adiutores incepto 24, 8 Troia-
nis Hector, Sarpedon auxi-
liaribus duces facti 38, 22
quis Hector dux — factus
45, 2 custodes castris 47, 32
Echinadibus imperator 58, 1
regina Amazonibus 60, 28
comites regulo 61, 3 quis
dux Alexander 75, 29 testis
his rebus 87, 19 regia Priamo
90, 8 templo sacerdos 92, 34
hastile, cui summitas 112, 18.
dativus pro accusativo cum
praepositione: necessarii ap-
paratu 14, 13 res bello ne-
cessariae 23, 11 sacrificio
adornant 16, 11 nati libidini
32, 7 actum nobis est egre-
gie 34, 23 pugnae opportu-
nus 44, 27 adhibitus equis
54, 14 busto locum dimetiun-
tur 59, 9 paratus proelio
59, 21. *dativus apud verba*
passiva: cunctis decernitur
30, 8 fugientibus impediri
45, 7 barbaris intercedi 74, 17
cui inveniri posset 88, 34

de consilii sententia 31, 6 de
suo numero 85, 32 specula-
tum de adventu Neoptolemi
111, 6
decedere bello 43, 2 proelio
74, 5
decernere *scil. armis* 44, 4
decidere rem 93, 15
decima *scil. pars* 49, 25
declinare ictum, *avertere* 43, 29
decrepitus macroribus senio-
que 64, 2
decurrere ad vim et arma 31, 5
decus regium, *dignitas regia*
39, 6 63, 27
deducere ad se in convivium
17, 29 in matrimonium 55, 9
in aerumnas 64, 23
defendere necem, *ulcisci* 5, 33
fratrem, *malum ab eo propul-*
sare 103, 12 adversum 40, 5
a 74, 9
defensare 18, 10 se moenibus
83, 30
defetigatus 64, 24
deflere 5, 27 57, 6
deformatus lacrimis 58, 19
multiplici modo 63, 31
degere cum aliquo 36, 13 39, 12
dehonestamenti per universa
genera 58, 9
dehonestari insigni iniuria
50, 21
deicere consternatum, *sternere*
45, 23
delapsus Phoenicem, *navigans*
5, 21
deliberare, *dubitare* 17, 8
demum, *denique* 68, 17
densatis frontibus 42, 31
denubere, *nubere* 3, 22 28, 14
103, 6 107, 4 in matrimonium
Aegisthi 104, 12
deperire amore 106, 6
deponere aliquem puteo 27, 9
bellum 84, 32 comas sepul-
chro 84, 2 comam tumulo
100, 32

depraedati agri *passive* 27, 30
deprecari 21, 21 65, 10 nihil
deprecor 65, 2
depressa aerumnis civitas
87, 7
deserere bellum, *desistere a*
bello 12, 6
deservire in convivio 94, 21
desiderium in femina 99, 25
designare nomen litteris 12, 13
desinere pernoctando humi
60, 23
desolati ordines 76, 2
despectare muris 59, 20 super
murum 64, 5
despectui esse alicui 65, 33
desperatio effugii salutisque
28, 18 postrema desperatio
atque amentia 71, 27
despondere in matrimonium
105, 21
destinare animo nuptias 7, 12
duces 12, 20
destinata ferire 52, 3 desti-
natum configere 62, 32
destruere muros 96, 5
desuper alios proculcare 55, 21
impositum desuper cadaver
59, 12 desuper ex muris
61, 15 destruere desuper mu-
ros 96, 5
detentus circa aliquid 58, 35
detertere hostes, *terrere* 83, 30
sequente infinitivo 76, 29
detrahere, *distrahere* 71, 11
detrimentum militum, *strages*
16, 21 19, 12
detrudere hostem navibus
45, 21
devenire in manus alicuius
42, 24
dicebatur *sequente accusativo*
cum infinitivo 26, 34
dicta gestaue 93, 17
in eum diem 49, 20
difficultas saxorum 108, 3
dignum ad memoriam 3, 27
nihil dignum doloris 79, 20

dignum, *par* 91, 9 dignus sub
cuius manibus excindi Troiam
deceret, *pro* excinderetur
Troia 80, 13
dilacerari in auxilia conducta
91, 21
dilectu nullo 96, 9 97, 18 99, 10
dirimit nox proelium 38, 34
discedere in partes 104, 22
discerni animo ab aliquo 85, 19
discessus, *discessio* 11, 11
discutere otiosi animi desi-
diam 1, 17
dispalari, *passive* 102, 13
dispar sonus vocis 41, 13
dispergitur morbus per homi-
nes 37, 17
disseminata fama 9, 26
dissensio animorum 104, 21
dissimulatio 17, 27 53, 18
dissolvere fidem 95, 17 muros
96, 9 dissolvi membris 65, 16
vulneribus 77, 8
distribuere exercitus per cor-
nuum 25, 8
divelli complexu 8, 29 non
sine dolore 29, 29 ab aliquo
77, 5
diversis ad officia sua qui-
busque 51, 23
diversus agebatur metu atque
haesitatione 16, 19 diversi
suo quisque genere exer-
cebantur 72, 29 per diver-
sum fuga 61, 27 diversa in-
ter se cupientes 104, 21 e
diverso repellitur 112, 23
dividere consanguinitatis ori-
ginem 8, 12 hostiam orienti
occidentique 12, 1 in singu-
los 30, 4
divinum signum 16, 20
divulgatur fama in maius
4, 27
divum, *deorum* 68, 6
dolores animi, *invidia* 27, 3
dolor in casu Memnonis 75, 19
iuxta amissionem tanti he-

rois 79, 21 iniuriae 97, 24
fraternae mortis 109, 29
dominus sagittarum Herculis
appellatur Philocteta 52, 3
domuitio 15, 21
domus, *res familiaris* 5, 23
domum ad se volentes de-
ducit 6, 31
dubitatio animi 16, 22
ducere in unum, *conducere*
30, 17
dux atque auctor 38, 10 at-
que imperator 40, 18 atque
rector 72, 9 Troianis 38, 21

Ecce, cum ecce dies foedari
coepit 16, 11
edicto 53, 36
educere gladium 43, 34 49, 14
effectum habere, *effici* 39, 16
cum effectu 59, 27
effeminati, *ignavi facti* 47, 34
effera morum inpatientia
10, 31
efficere famam virtutis 19, 20
metum hostibus et fiduciam
suis 24, 33 iussa 39, 22 man-
data 51, 14 vitis auro effecta
79, 11 hostis effectus 87, 4
88, 34
effusi portis 38, 20 palantes
effusique 46, 3 effusus crini-
bus 52, 25 effusius vagari
15, 15
egregius bellandi 55, 25 78, 17
elaboratum et provisum 30, 31
elapsi a bono honestoque
32, 37
elatus secundo belli eventu
19, 5 dolore 112, 28
ellipses intelligendum est 37, 22
81, 20 sunt 38, 12 57, 22
87, 18 erat 70, 10 esset 50, 21
essent 66, 12 fuisset 73, 22
esse 84, 17 adesse 56, 19
90, 2 94, 14 fore 100, 20 mu-
tatio sine dolo credebatur
53, 34

ementitum argumentum, *pas-
sive* 15, 30
emergit civitas ad requiem
87, 8
eniti ad aliquid 90, 26
enumerationem facere 50, 10
eo, *ideo* 53, 24
ephemeris belli Troiani 1, 1
eruere civitates 34, 3
erumpere portis 40, 23
evadere Graecos fuga 18, 21
nocturnam civitatis cladem
101, 25 naufragium 102, 17
mare insidiasque 103, 15
evenisse cuncta non secun-
dum meritum suum 30, 24
eventus iaculi 43, 25
eversa divinitus mens 67, 31
fortuna belli 73, 19
eversio communis hospitii 6, 9
evolvere navibus 18, 17 portis
59, 24 ad naves 47, 22
ex Minoe *scil. natus* 3, 14 ex
consilii sententia 5, 13 10, 6
et saepius, ex aequo dividere
3, 16 ventis ex sententia
flantibus 5, 7 ex numero na-
vium, *pro* 21, 34 mortuus ex
hoc malo 37, 20 ex labore
refectus 59, 17 ex alio *scil.*
latere 59, 32
excidere hostiam bifariam
49, 14 in partes duas 95, 2
manus 61, 5 vinculum 62, 35
urbem 61, 30
excidere consilio 5, 2
excipere praedae 26, 5 ex
praeda 29, 23 certantibus
Ajax victor excipitur 63, 7
Agamemnon Menelaum ex-
cipit *scil. sortitioni* 73, 30
excussat comis pulvis 67, 11
exemerat eos fuga bello
71, 14
exemplum facinoris 7, 1 52, 10
intercedendi 35, 19 impie-
tatis 32, 19 admissi 34, 4
exercere *scil. se* 51, 27 discor-

dias 22, 18 superbiam atque
odium 85, 30
exercitum militare 52, 5
exercitus, *milites* 12, 30
exercitus disserere 90, 29 93, 9
exhaustus navigio 20, 5
exhibere epulas 4, 7 sacrifi-
cium 26, 15 amorem 26, 17
immolationem 26, 20 36, 23
sacra 106, 12 exhibeo me
poenae mortis 64, 31
exigere poenas 91, 11 vin-
dictam 99, 20
exitus, *mors* 33, 23 mortis
79, 25 vitae 113, 18
exosculari 77, 4 94, 16
expectare, *spectare* 68, 20
95, 4 99, 8 alienam senten-
tiam 32, 24
expedire arma 57, 23 expedito
negotio 23, 1
expers clade 20, 13 cladis
24, 30 munificentiae 21, 33
consilii 27, 14
expetere poenam sacrilegii
ab exercitu 15, 6 poenas ab
exercitu 37, 34 ultionem
mortis 19, 26
exponere, *enumerare* 11, 21
exposcebat militia 51, 20 uti
res exposcebat 78, 13
expostulare sibi in munus
98, 19 invicem industriae me-
ritis 98, 32
exsangues atque territi in-
provisio tumultu 45, 13
exsecare hostiam in partes
12, 1 nervis exsectis 56, 13
aures exsecare 97, 14
exsurgendi curam omittere
75, 25
externus homo, *peregrinus* 113, 6
extollere laudibus 57, 17 se-
ditionem 84, 24
extorquere aliquid per vim
31, 11
extrema metnere 36, 34 cuncta
experiri 38, 13

extractio operum 4, 11
extruere sepulchrum 79, 18
exulare, *in exilium mitti* 90, 4
Fabrefactum ligno 90, 25 93, 27
fabricare naves 12, 29
fabricator operis 95, 20
facere enumerationem 50, 11
fugam 71, 13 76, 2 navem
ascendere facit 5, 6
facies decora 10, 28 foeda
47, 19 civitatis obducta 61, 24
maris 17, 19 faciem horren-
dam belli praebere 73, 2
facultas opum regnique 12, 34
fama bellandi 62, 6
fari, *vaticinari* 15, 5
fata proferre, *vitam produ-
cere* 11, 7
fatigat lues multa milia 14, 31
proelium fatigatur 20, 3 qui
antea fatigabantur relaxari
39, 27 fatigari necessariorum
penuria 14, 4 pestifera aegri-
tudine 37, 18 navigio 108, 26
favorem attollere 51, 7 62, 33
ferire occidere 78, 1 destinata
52, 3 inter se acies 76, 1
ferre praemia certaminis 63, 3
fructum misericordiae 87, 20
ad caelum 70, 1 75, 18 79, 4
non feram me morari 88, 7
fertur *sequente accus. cum inf.*
84, 16 sermo hominum fere-
batur 111, 12
fessi vino atque somno, *sopiti*
96, 24
festinare munia militiae 12, 28
cuncta 51, 21 ad navigan-
dum 23, 11 ad arma 42, 7
quod festinabatur 23, 2
festinatio navigandi 14, 23
fides pacis 29, 5 94, 29 pacti
30, 6 48, 10 95, 17 fidem fa-
cere 15, 30 promissi implere
15, 28 promissi confirmare
62, 36 oraculi firmare 24, 6
negotii complere 42, 22 res

accipit 86, 14 in fidem recipi 8, 14
 fiducia Graecis aucta 74, 20
 cognationis 20, 20
 figere corpori sagittas 83, 5
 finis bellandi 55, 27 instandi 60, 9 finis, *consilium* 91, 30
 quem ad finem 88, 25 finis in tractando non adhibetur 93, 11
 finitimum, *confinitum* 70, 22
 firmatores pacis 94, 9
 firmo gressu 48, 19 nisu 80, 34
 firmissimus adversus infortunia 17, 27
 fite auctores 35, 14
 flagitare aliquem 37, 24
 flatus ventorum navigandi prosperi 17, 18
 fluunt dies 37, 12 52, 30
 fluxa fides 53, 32
 foeda facies 47, 19 inter quae tam foeda 58, 2 foede et vice imbellium 60, 1 foede et inultus obtruncare 97, 10
 foedare ora laniatibus 70, 6
 foedatur dies 16, 12 regni habitus 61, 23
 foedus certaminis 44, 12
 foratus telo umbo 74, 13
 fors quos conglobaverat 47, 22
 quidque dederat 48, 2 ut evenerat 51, 16 quos obiecerat 96, 31 ut tulerat 102, 13
 forte quadam die 52, 16
 fortuna in me casum mutat 60, 17 eversa 73, 19
 fractis rebus 62, 17
 frumentum totius anni 29, 1
 functus vita, *mortuus* 3, 27
 funus, *cadaver* 70, 5 *cadaver et sepultura* 27, 18 *funesta clades* 15, 2
 in futurum 87, 33
 Gaudium laetitiaque 51, 8
 genera bellandi varia 51, 22

miro genere orationis 6, 27
 persuadendi genere, *persuadendo* 16, 6 classis instructa omni genere, *omnibus rebus* 23, 25
 genitivus *omissa voce filius vel filia*: 3, 20 24 25 8, 5 10, 26
 etc. *gerundii insolentior*: flatus navigandi prosperi 17, 18
 egregius bellandi 55, 25 78, 17
 inclitus bellandi 79, 26
 gerere inique et adversum fas 108, 31 bonum animum 7, 32 negotium 30, 12 53, 21
 animo gerere 60, 16 in se benigne gesta 48, 14 incendiis gestum est 97, 4
 germanus, *frater* 12, 15
 gerundium non raro pro gerundivo usurpatur, ad conciliandum hostium animos 28, 30
 cupido regiones visendi 68, 27 ad coacervandum auri atque argenti materiam 97, 31
 consilium aggrediendi hostes 108, 10 interpretandi somnia peritissimus 111, 31
 gestare animo fiduciam 83, 27
 globus barbarorum 44, 5
 gradu pleno 43, 22 presso 47, 6 represso 54, 23
 Graeci homines 87, 17
 grassari lues per pecora atque exercitum 15, 1 principio grassandi facto a pecoribus 37, 15
 gratiam sequi 99, 16 ea gratia 23, 2 magna sui apud exercitum gratia 25, 10 in gratiam 26, 10 33, 10 69, 17
 87, 26 ob acceptam gratiam 24, 10 propter gratiam Helenae 15, 32 cum gratia 34, 12
 86, 11
 gratulari interventu pacis 95, 14 cum fortuna 113, 5
 gratulatio atque laetitia 21, 30
 79, 1

gravati vulneribus 46, 1
 grave, *malum* 87, 1

Habere in eo loco, *habitare* 79, 19 inter duces 19, 4 senatus habitus 90, 2 largiter magnificeque eos habuere 4, 8 quod non frustra eos habuit 9, 16 quae res non frustra eos habuit 42, 16
 Astynomen liberaliter habitam 48, 15 reguli habentes Helenam 9, 6 habentes Polydorum 30, 13 habens etiam nonnullos 44, 31 Glaucum secum habens 54, 19 Astyanacta prae se habens 64, 1
 habitus regni 61, 23
 haesitatione atque metu 16, 18
 hiberni menses 53, 35
 hinc inde 56, 31 hinc—hinc 70, 14 hinc—illinc 51, 24
 in hodiernum *scil. diem* 67, 18
 homines Graeci 87, 17
 in horas 52, 29
 hortari ad considendum 62, 21
sequente infinitivo 49, 35 54, 32
 hortatu, *hortatione* 7, 30 81, 10
 hospes *opp.* hostis 31, 26
 hospitalis vir 6, 30
 hostilis metus 62, 13 sanguis 66, 16
 humanitatis modum supergredi 66, 8
 humi ponere 56, 20 humo erigere 58, 29

Iacere aliquem canibus dilaniandum 60, 22 71, 22
 iactari doloribus 21, 19 animo 53, 13
 iactatione animi anxius 53, 10
 intra teli iactum venire 43, 23
 54, 3 73, 9
 iam iamque 35, 7 43, 17
 ictus femur 43, 31 74, 23
 ictu geminato 77, 7
 ignarus, *ignotus* 42, 21

igni plurimo pernoctare 59, 2
 ignoratum sibi non esse, *non ignotum* 80, 4
 ignoti, *ignobiles* 55, 29
 imbellus 27, 3
 immittit se aquila 92, 10 immisus a Telemacho iuvenis 112, 31
 in immensum editus equus 95, 21
 impendere curas et vigilas in aliquem 65, 12
 imperator Echinadibus 58, 1
 imperia exequi 42, 33 servare 47, 24
 impossibilia postulare 91, 18
 in medio progressus 55, 4 in campo producere 53, 37 in flumine praecipitant 60, 11
 in honorem ducum 94, 20
 repulsa in Polyxena 55, 3
 insolentia in Patroclo 60, 12
 miseratio in Priamo 63, 30
 dolor in casu 75, 19 in primis pueritiae annis 76, 11 in praeteritum 80, 12
 incedit vespera 46, 32 odium 52, 15 dolor metus 75, 21
 solemne 76, 16 laetitia 79, 2
 incensus ira 18, 17 proelium incenditur 56, 29
 inceptum militiae, *initium* 23, 15
 incertum *absolute* 37, 13 silentium ex incerto 61, 28
 inchoare proelium *i. e. bellum* 35, 14
 incinctus pugionem 76, 32
 inclamare aliquem 17, 4
 inclinatio rerum 58, 2
 inclitus fama bellandi 62, 6 bellandi 79, 26
 inconditi mores 7, 19 41, 12
 66, 3 inconditus clamor 57, 29
 inconsulta vis 10, 30 temeritas 77, 18
 incubare divitiis 88, 24
 incuria navigandi 12, 31

incuriosi ab armis 45, 6
 incurere hostes 19, 15
 incursare loca hostilia 23, 23
 civitates 25, 25
 incutere indignationem 6, 16
 venerationem 36, 17
indicativus loco coniunctivi in oratione indirecta 33, 36 et *saepius*
 indigna experiri 102, 12 106, 1
 indigne rapta 5, 26 com-
 missa 9, 10
 indignari de aliquo 79, 19 ob
 aliquid 92, 27
 industria virum atque inge-
 nii 19, 3
 infandum exitium 37, 18
 infecta sanguine humano deo-
 rum arae atque delubra
 88, 12
 inferias mittere 98, 7
infinitivus praesentis ponitur loco infinitivi futuri: duces
 nostri rati moveri Ilienses
 42, 12 suspicans se tradi
 89, 16 *infinitivi insolentior*
 usus: cupido disserere 1, 16
 optio regredi 9, 4 consilium
 proelium inire 31, 14 volun-
 tas mederi 32, 27 cupidus
 persciscere 42, 18 *infinitivus*
post verba curare 16, 27 58, 35
 detertere 76, 29 hortari 49, 35
 54, 32 petere 48, 23 *nominativus*
cum infinitivo post nega-
batur 111, 22 *accusativus cum*
infinitivo post dicebatur 26,
 34 fertur 84, 16
 ingerere maledicta 100, 11
 saeva 105, 16
 ingredi regiones 35, 32
 ingressus per portas 96, 4
 ingruere hostibus 57, 19
 inhabitare in insula 26, 34
 inhaerere animis 111, 24
 iniuria sacerdotis, *sacerdoti*
facta 37, 33
 inmodice afflicti 20, 33

inpatientia morum 10, 31
 imperfecto negotio 9, 16 36, 34
 101, 18 imperfecta re 31, 7
 ingigre resurgens 19, 31 satis
 73, 11
 inponere medicamina 22, 8
 inpositus dux atque rector,
praepositus 72, 8 inpositus
 faciendo operi 79, 27 regno
 inpositus 85, 11
 inportare bellum, *inferre* 23, 21
 inprecari omina in exercitum
 100, 12
 inpressa vulnera 58, 32
 imprudens religionis, *ignarus*
 14, 27
 ab inquietudine Iphigeniae
 coherere sese, *ab inquietando* 17, 4
 inrumperere consilium 7, 18
 conventum 33, 19
 inruunt adversa hominibus
 68, 7
 insequi conviciis 15, 13 pro-
 bris 37, 2 maledictis 64, 13
 lapidibus 72, 24
 insidiis aliquem necare 5, 22
 invadere 25, 15 capere 103, 5
 interficere 104, 14
 insimulare, *accusare* 6, 20
 insinuare, *indicare*. insinuans
 quae circa filium eius eve-
 nissent 23, 16 98, 26
 insistere aratui 44, 28
 insolentia gentis 58, 8 in Pa-
 troclo 60, 12
 inspectare 97, 1 inspectatis
 omnibus 57, 15
 insperabile cunctis remedium
 15, 22
 instans perniciem 19, 33 peri-
 culum 110, 30 instatur in-
 vicem vehementius 18, 30
 instar aestivi temporis 17, 13
 muri 19, 17
 instructus et praeparatus 14, 19
 paratique 62, 16 cornu pedi-
 tibus instructum 70, 30

instrumenta militiae 12, 23
 nautica 101, 10 omni instru-
 mento compositae naves 5, 3
 intacto nullo 45, 32
 integra res est 32, 20 haud
 integrum est alicui 35, 12
 intemptato negotio 42, 11
 inter quae tam taetra 16, 16
 foeda 58, 2 trepida 45, 32
 55, 21 inter quae et spes
 extremas 69, 21 inter pri-
 mos, *in primis* 19, 18 24, 27
 inter se ducibus, *inter duces*
 98, 19
 intercedit pactum cum aliquo
 30, 7 intercedi barbaris, *a*
barbaris 74, 17
 intercessus, *intercessio* 99, 6
 105, 18 108, 32 109, 21
 intercipere matrimonium 97, 3
 ictum 113, 2
 interea dum 65, 15
 interiaciens memoriam 6, 11
 intermittere, *excludi* 41, 24
 internecare 68, 20
 ad internecionem usque gen-
 tium pervenire 6, 12
 interposita iurisiurandi reli-
 gione 9, 27 interpositae pe-
 dibus rotae 95, 22
 interventus procerum 7, 26
 pacis 95, 14 hiemis 101, 7
 invadit lues 14, 30
 invalidus virum 113, 21
 invigilare summa ope 99, 22
 invitare inter se 51, 11 invi-
 tari cibo 67, 13
 ira derelictae domus, *ob do-*
rum relictam 89, 17
 iracunde atrox 34, 22
 iter maris 80, 32
 iubere alicui ut 40, 15
 iuge certamen 20, 2 iugis
 pax 27, 29
 iugis duxit, *de montibus*
 72, 7
 ius societatis 19, 9 foederis

ac pietatis 31, 28 adfinitatis
 85, 27 87, 5
 iusta funeri peragere 78, 22
 iusta persolvere 111, 20 fa-
 cere 75, 13 90, 33
 iuxta se 49, 35 dolor iuxta
 amissionem herois 79, 20
 Labens patria 67, 32
 labor vigiliarum 59, 18 labo-
 rum monumenta 20, 31 faci-
 nora 30, 3 l. atque industriae
 documenta 29, 16
 lacerare, *conviciari* 99, 24 con-
 tumeliis 37, 10
 lacessere ad bellandum 75, 28
 certamine 82, 28
 legatus pacis 85, 32 legati
 viri 94, 26
 levamen solitudinis 66, 26
 lex concessa, *conditio* 80, 6
 libens mandata efficit 51, 14
 libera egrediendi navibus po-
 testas 21, 11 libero ab hosti-
 bus tempore 25, 2 haud libe-
 rum esse cuiquam eloqui
 37, 27
 liberatum ex acie corpus
 44, 14 liberatus, *servatus*
 108, 5
 libidinem desideriumque in
 femina 99, 25
 locum amittere 46, 1 capere
 47, 26 vulnere invenire 43, 25
 quaesitum vulnere nancisci
 55, 23 busto dimetiri 59, 9
 cenandi capere 80, 22
 longe, *procul*. subducta haud
 longe acie 44, 20
 lora dare equis 61, 11
 luctus (*pluralis*) filiorum, *ob*
filios 64, 24 luctu obsitus,
maestus 23, 15
 luere delicta 26, 1 poenas
 35, 27 43, 18 44, 14 etc.
 lues invadit 14, 30 sedata
 17, 13
 lugubri veste tectus 63, 26

lumen *scil. solis* ereptum 16, 15
lux. lucis principio 47, 13
59, 3 63, 26 73, 34 initio
89, 22 94, 23 cum luce simul
45, 4 59, 18 90, 31 simul cum
luce 73, 4 80, 28 in luce
belli interfici 80, 10

Magis in suos superbiam
exercere 85, 29 quis magis
libido desideriumque in fe-
mina, quam summa militiae
potiora forent 99, 25 non
Plisthenis magis quam Atrei
dicebantur 3, 25 in dies
magis magisque 14, 31 22,
11 *etc.*

magister morum 40, 7 ac prae-
ceptor componendi 41, 17
magnificare praesentiam dei,
revereri 36, 19

magnifice transiere *scil. tem-
pus* 4, 2 eos habuere 4, 8
magnis precibus 29, 30

in maius fama divulgatur 4, 27
maiora viribus 19, 6

male prospera eruptio, *ad-
versa* 45, 26 male desipiens
85, 13

malo omnium, *ad perniciem
omnium* 67, 26

mandare, *indicare* 53, 2 ita
ab Agamemnone mandatum
acceperant 14, 4 cum man-
datis mittere 76, 19

manent me fastus 69, 11

manu iniuriam vindicandam

rati 18, 16 libelli in manus

nobis veniunt 1, 14 uti quis-
que in manus venerat 18, 28

qui in manus venerant 97, 9

in manus Diomedis devenit

42, 23 ad manus certamen

processerat 33, 27 in manus

ventum est 38, 29 sub cuius

manibus excindi Troiam de-
ceret 80, 14 bellum in mani-
bus est 99, 8

mare *ablativus* 108, 2 109, 14
matrimonium, *coniunx* 34, 24
in matrimonium deducere
55, 9 matrimonio sibi adiun-
gere 84, 29

maxime, *longissime* 61, 12

meavit Argos 35, 5

mederi *absolute* 23, 34 adver-
sus venena 26, 35

medicina ars 11, 9

non mediocriter laetus 80, 25

medius adstans 30, 27 medius
inter 49, 17 medium se lo-
care 81, 12 medio itineris

84, 7 campi 94, 28 medii
suorum 54, 16 medios sta-
tuere 29, 19 collocare 70, 30

in medios inferre 29, 33 pro-
gredi in medio 55, 4 in me-
dio locare 54, 5

in melius mutare 67, 7 con-
vertere 79, 15

memorare, *appellare* 79, 22

memorandus dux 81, 9

memoria repetere, *memoriter*
55, 8

metus summae rerum 75, 20

pro metu suo 18, 23 metu
sui 83, 29

militia inconsulta 46, 13 opes
militiae 46, 25 militiam ad-
versum aliquem recusare

21, 7

ministra et veluti officina
belli 27, 20

mirabilis arte 52, 3

miranda referre 104, 31

misceri inter se, *consuescere*
cum aliquo 51, 17 mixtus

Graecis 51, 5 concilio 82, 7

miserabile tectus veste 63, 27

miserabilis fletus 68, 6 88, 33
113, 13

miserandum in modum 38, 6

47, 33 76, 10 97, 3

miseratione aetatis 3, 28

miserati fortunas 110, 31

modo — nunc 58, 20

moduli carminum 107, 28

modus simplex atque idem

72, 30 nullus funeri 15, 2

militiae 15, 15 nullus morbi

37, 22 tantis malis 86, 26

praemiorum 91, 13 alia in

talem modum 4, 29 in hunc

m. 7, 22 multimodis 58, 31

mole sua urguens hostem

45, 19

monumenta laborum Herculis

20, 31

morari cum aliquo 88, 7

mortales multi 20, 12 28, 21

41, 12 42, 35 *etc.*

mos modestiae solita 31, 15

humanae conditionis 66, 12

more ingenii humani 27, 2

militiae 41, 16 belli 97, 28

ex more 7, 17 dignum mori-
bus spectaculum 71, 30

motus: quo adtractu motus

facilius foret 95, 23

multum fatigatus 108, 1 ad

multum diem 59, 28 per mul-
tum diem 57, 2 per multam

noctem 75, 17

munia militiae 12, 28 hiemis

disponere 44, 26

mutare vestem, *sumere* 108, 22

mutatio aëris 14, 29 animo-
rum 45, 15

Nancisci ventos 24, 11

nati paucorum libidini 32, 7

naturae finis, *vitae finis* 69, 8

navigare, *venire* 9, 5

navigium, *navigatio* 5, 19 20, 4

23, 29 *etc.*

nauticus apparatus 14, 11

ne — an. irane caelesti an

14, 29 taedione an recorda-
tione 40, 13 alione casu an

37, 13 ne — ne barbarine

Graecine 66, 17

nec, non sed nec multi trans-
acti dies 60, 26

necum, *nondum* cum necum

tegumen superpositum esset

90, 23

necessaria cibi 14, 2 17, 34

necessitas humanarum rerum

17, 26

negotium virile 31, 23 prae-
sens 53, 12 datum est 16, 10

gerere 53, 21

neque — et 34, 11 42, 36 ne-
que — aut 84, 20

nequitum est impetrari 31, 12

neutra pluralia sequente ge-
nitivo: adversa fortunae bel-
lique, consueta sacrorum,

cuncta domus fructuum

regni, praeclara operum,

quaedam ornamentorum, re-
liqua praedae

nixi genibus 25, 32 nixus ge-
nibus 65, 24

nomen Troianum, *Troiani* 97, 26

ingenti nomine virtutis at-
que corporis 10, 10 nomine

omnium 49, 7 publico 110, 4

*nominativus, ubi accusativum ex-
pectamus*: non magis confisi

ingenio *praecedente* avidos

1, 16 *nominativus absolutus*

neque vulneratus quisquam

56, 8

notus domus, *gnarus familiae*

107, 20

nox, cum nocte simul 61, 29

nubilo tegi 16, 12

nunc — modo 8, 28 45, 30 nunc

— rursus 8, 28 nunc demum

43, 16

nuptum tradere 34, 21

nutat acies 56, 31

Obducta facies civitatis 61, 24

oblato opum 49, 28 Cassan-
drae 79, 8

obligato nixu 63, 12

obsequiis amicitiae carus 40, 7

obsidet animos desiderium

65, 33

obsitus luctu 23, 15

obtentus, *praetextus* 52, 22
 obviam properare malo 15, 11
 ire sentiatis 36, 32
 obvolvi genibus, *genibus ad-*
volvi 29, 30 45, 14 66, 32
 prope occasum esse 53, 26
 occupatus circa aliquid 25, 11
 offerre multum laetitiae, *con-*
parare 21, 31
 officina belli 27, 20
 officium lugendi 70, 19 officia
 nautarum turbata 102, 14
 officia viri exequi 104, 2
 omittere inceptum 16, 21 omnia
 17, 2 47, 34 apparatus
 21, 18 gubernacula regni 69, 8
 curam exurgendi 75, 26 rap-
 tum aliquem, *discedere* 77, 5
 onustus praeda atque victoria
 48, 4
 opes belli parare 10, 6 sum-
 mis opibus 8, 22
 oppetere mortem 78, 19
 optare, *postulare* 91, 15
 optionem offerre 9, 2 accipere
 109, 22
 opus murorum 96, 7 inter
 opera 90, 23
 orare *sequente coniunctivo*
 75, 14
 oratio, *facundia* 6, 27
 orbis scilicet terrarum 104, 28
 ordinare aciem 41, 16 ordina-
 tus exercitus 17, 30 41, 24
 ordinatus, *destinatus* 2, 6 po-
 strema ordinans, *testamento*
 3, 14
 ex omni ordine electi 22, 31
 extra ordinem 63, 4 in or-
 dine 60, 13 per ordinem
 32, 32 57, 15 107, 33
 ornatus redimitus 52, 25
 in os ruere 64, 9 ore omnium
 99, 18
 ostentatio regiae magnificen-
 tia 5, 25
 Pacti dimidio fructuum 28, 4

pactio prodicionis 89, 28
 pacto mercedis 105, 23
 palam ei factum est de praeda
 109, 20 de Pyrrho palam est
 111, 16 nullo palam hoste
 44, 25
 parare inimica hostiliaque
 36, 24 paratus armis atque
 animis 43, 20
 parcendum futuris ac consu-
 lendum 87, 16
 parcus in suo appetens alieni
 85, 15 parcius quaeso 6, 19
 pars maxima vulnerati 20, 12
 loquebantur 27, 17 pars—
 residuum 95, 3
 particeps consilii 15, 23
 participii fut. pass. insolentior
 usus: sepeliendum petere
 35, 28
 partim—alii 7, 1 reliquae
 52, 21
 parvus, *infans* 3, 26
 patens mare navigio 23, 29
 patientia eorum, *indulgentia*
 39, 36
 patitur tempus 5, 6 44, 29
 patiunda omnia 80, 5 nihil
 pensi aut consulti patientes
 7, 13
 patrius aditus, *ad patrem*
 112, 22 patriae virtutes
 20, 7
 pedes confligit 74, 11
 pedestres milites 14, 7
 pellicatum pati 110, 26
 per idem tempus 4, 15 etc.
 dolum 9, 14 pecora 15, 1
 aequationem numeri 15, 17
 ordinem 32, 32 57, 15 etc.
 per omnia in omnibus rebus
 36, 30 iniuriam 40, 2 loca
 solita 41, 30 distributionem
 42, 32 59, 1 dedecus 50, 22
 mortales 60, 31 77, 16 gen-
 tes 62, 6 iuventutem, *iuvenili*
levitate 64, 25 per se 67, 24

memorabilis per populos
 79, 11 dolorem 82, 33 93, 31
 per scelus 88, 12 laetitia
 96, 25 urbem 97, 7 vim 97, 24
 106, 7 domos atque vias 96, 32
 praedam 98, 3 verecundiam
 98, 30 absentiam 101, 1
 103, 23 moram 101, 7 indu-
 striam 106, 14 successionem
 107, 6 ob: vetustatem 1, 5
 miserationem 26, 1 miseri-
 cordiam 106, 19 etc.
 peragere negotium 83, 7 iusta
 funeri 78, 22 postrema fu-
 neris 70, 14 incepta 96, 18
 111, 2
 percolere, *colere* 78, 28
 perdiscere, *discere* 112, 5
 pergere ad 17, 3 47, 7 31 etc.
 adversum 38, 20 43, 19 75, 30
 obviam 38, 28 56, 7
 permaestus 17, 20
 permanserant fideles atque
 amicissimi 26, 12
 permixta miserationi vis 6, 29
 permixtio, *perturbatio* 44, 7
 permutatio subita caeli 16, 20
 perrogare seniorum senten-
 tias 33, 8
 persciscere, *cognoscere* 42, 18
 persentire 67, 29 71, 21 96, 33
 persentiscere 77, 1
 perseverabat ei a parentibus
 coeptum cum eo societatis
 ius 19, 9
 persolvere poenas 65, 7 iusta
 111, 20
 pertemptatis corporibus, *con-*
tactis 14, 30
 pervolare per campum 61, 12
 petere gratiam 48, 27 exitium
 91, 25 *sequente infinitivo* 48, 23
 uti Polydorum sepeliendum
 peterent 35, 28
 petitu Hesioneae 85, 13
 placitum confirmare 95, 5
 plena deo mulier 15, 4 92, 25

pleno gradu 43, 22 cursu
 45, 5
 plerumque diei, *maxima pars*
 20, 1
 populares 7, 24 86, 16 etc.
 portio praedae 39, 30
 positus ad eam rem 96, 28
 posita procul regna 68, 28
 postquam *sequente indicativo*
praesentis 5, 10 et *saepissime*
 postrema ordinans *testamento*
 3, 14 funeri peragere 70, 14
 desperatio et amentia, *ex-*
trema 71, 27 postremo 7, 3 etc.
 ad postremum 6, 13 8, 13 et
saepissime
 potior utilitate cupiditas 32, 31
 prae tali studio 96, 6
 praecellere inter 52, 2
 praeceps cupidine animi 7, 24
 dati 76, 3
 praecinentibus dis 68, 13 prae-
 cinerent aruspices 68, 20
 praecipitata vis magna im-
 brium 16, 16 praecipitatum
 in perniciem 22, 29
 praeclara operum 92, 16
 praeconium grande fidei 10, 3
 praeda multorum annorum
 101, 11 praeda auctus 44, 33
pluralis 46, 21
 praedictus 17, 11 24, 3 etc.
 praedicto 74, 8
 praeiacere probra 33, 21
 praemia bigarum 62, 24 luc-
 tandi 63, 9 victorum statuere
 62, 19
 praenuntiatio 95, 33
 praepedire a recto consilio
 8, 27 praepeditus trunco vi-
 tis 19, 29 praepedito nixu
 63, 12
 praescius futurorum 11, 30
 37, 24
 praesenti refutatione aliquid
 diluere 6, 22 praesenti ne-
 gotio uti 53, 12

praesumpta opinio 111, 23
 praeter ceteras feminas, *prae ceteris* 4, 20
 in praeteritum 80, 12
 praeverhi, *praetervehi* 101, 21
 praeverbo de se nuntio 42, 9
 101, 16
 praevertere proelium 57, 28
 hostem 61, 1
 praevisto hostium agmine 56, 19
 precatores 48, 22 64, 11
 pressus somno 47, 9 presso gradu 47, 6
 primi aut inter primos 19, 18
 primum ante omnes 62, 22
 omnium 63, 17
 princeps certaminis 19, 15
 benivolentiae atque officiorum 87, 18 amicitiae 101, 28
 principales, *principes* 52, 20
 pro tempore 5, 4 facultate opum regnique 12, 33 negotio 15, 30 38, 23 74, 1 metu 18, 23 pro confirmato habere 61, 31
 procedere, *prospere cedere* 68, 10
 procurare officia 59, 2 reliquias sepeliendas 100, 2
 prodere aliquid in lucem 1, 10
perdere. tua te inconsulta temeritas prodidit 77, 18
 producere bellum, *proelium continuare* 44, 19
 productio exercitus 42, 27
 proelium, *bellum* 31, 14
 protectionis dux 23, 31
 profectus in inquisitionem 108, 19
 proferre fata 11, 7
 prohibere aditu 101, 18 Salamina 103, 10 descendere 18, 11
 promissae 15, 1 et *saepius*
 promotae res hostium forent 105, 5
 promptus stetit 45, 22 in hostem 55, 1 instat promptiore

quam bellandi mos est 58, 5
 promptiores animos omnium ad bellum facit 11, 26
 pronuntiare iram 37, 32 restitutionem 37, 35 certamen in proximum diem 80, 18
 properatio navigii 5, 19
 propria origo, *sua* 55, 8 ad propria remittere 3, 8
 propulsare corpore 56, 14
 proruere 77, 9
 prosequi laudibus 29, 19 contumeliis 110, 32
 prosper navigandi 17, 18
 protervia linguae 100, 15
 proventus frugum 110, 10
 provisum atque elaboratum 30, 31
 prudens rei, *gnarus* 17, 25
 scientes prudentesque 32, 29
 publicum bonum 8, 31
 pure lauti 12, 7
 purgamenta humi capiti spergere 64, 10

Qua pergebat 27, 29 36, 8
 uisi poterat 61, 12 ne qua 58, 35 94, 1
 quadriugis equis victor declaratus 62, 22
 quadripartite 15, 18
 quaedam ornamentorum 36, 15
 quaerere, *rogare* 51, 12 52, 32
 quam, *valde* miserabili 68, 5
 88, 32 113, 13 metuendo 79, 2
omisso prius non destitit quam 78, 24 *omisso magis*: nihil his in vita custodiendum quam uti 86, 22
 quanti quot 6, 15 21, 24
 que — et 4, 21 37, 3 9 51, 9 etc.
 que — ac 54, 22
 qui reliquus 44, 27 qui ex Graecia sunt, *Graeci* 34, 31
 quietum, *cubitus* abire 80, 28
 quisque, *quicumque* quisque partium ad eum venerat 26, 26
 singuli quisque 4, 2 converso

iam in se quisque timore 37, 23 adscito sibi quisque auriga 54, 7 suis quisque militibus instructis 81, 3
 quo ne, *ne* 76, 34 80, 26
 quondam amicus 30, 23 rex 70, 13

Rapere ad indignationem ultimumque iniurias 5, 13
 raptum ac sine ullis ordinibus 47, 21
 ratus ut negotium erat 24, 17
certus 38, 13
 recedere *scilicet a vita* 109, 30
 recipere animum 65, 23 hospitio recipi 21, 32
 reclamare, *mutuum clamorem tollere* 61, 22 70, 15
 recognoscere aliquid cum aliquo 76, 21
 recondere reliquias urna 79, 16
 recordatio facinoris 34, 14
 suorum domi 40, 13 exercitus 51, 2 vulnorum 58, 25 parentis 65, 11 filii 67, 1 Hecubae filiarumque 69, 9 etc.
 recordatus causas odii 55, 12
 deos 65, 8 aetatem 64, 12
 76, 11 sui, *sui compos factus* 53, 19
 rector, *dux* 12, 9 15, 14 46, 2
 redarmare 43, 30
 redduntur aris sacra 92, 23
 redigere res in unum volumen 1, 21 praedas in commune 50, 19
 redimitus ornatu 52, 25
 refectus ex labore 59, 17 animi 93, 33
 referti pace agri 27, 29
 reformare animum atque ornatum regis 23, 17 aciem in ordinem 73, 13 reformato iam die 17, 7
 refugium iracundiae 31, 5
 regina Amazonibus 60, 28
 regnantes Sexto 60, 4

reguli, *Priamidae* 7, 18 et *saepe* relata differre 86, 18
 relaxari qui antea fatigabantur 39, 28
 relegari agris 112, 11
 religatum linum 62, 28 reli-gata columba 62, 34
 religio numinis, *sancritas* 36, 14
 iurisiurandi religiones 94, 30
 per religionem *scilicet iurisiurandi* 12, 5
 relinquere nihil quietum 35, 33
 nihil non eversum aut vastatum 28, 1 relicto ubi pugnauerat 58, 10
 reliqui praedae 5, 28 caedis 47, 30 reliquum noctis 47, 12
 73, 33 reliqua praedae 72, 25
 reliquum nihil est 62, 20
 65, 4 nullam spem reliquam salutis rati 46, 2 speciem reliquam facere, *relinquere* 63, 28 reliquis filiorum superfuert 110, 24
 remeare 23, 1 29, 14 etc.
 remittere iras 48, 23 50, 2
 nihil luctui 58, 23 nihil de sententia 38, 13 nihil a custodibus remittebatur 18, 15
 nihila Priamo remissum 31, 10
 rennuere protectionem 23, 14
 amicitiam 29, 5 auxilium 45, 14
 repletus deo 100, 16 donis 100, 24 vino atque epulis 106, 32 frugibus 110, 18
 reprimi in ipso impetu 44, 1
 in ipso aditu 108, 28 represso gradu 54, 23
 repulsa in Polyxena 55, 3
 reputare cum animo 31, 20
 requies tempestatis 16, 17
 doloris 31, 22 belli 20, 9 bellandi 70, 17 76, 16 funerum 75, 19 stragis atque funerum 96, 35 funeri 15, 2
 reservatus per misericordiam 106, 19

residuus bello, *reliquus* 95, 14
101, 24
resistere moenibus 84, 22, *de-*
sistere 105, 3
respectantes ex muris 48, 6
responso editur 110, 9
restitutio virginis 37, 35 eius
39, 9
retardare profectionem 14, 20
retentare manum 51, 9 spiri-
tum 77, 19 113, 8
retexere, *enarrare* 8, 13
retinere hostiam suspensam
49, 13 retineri intra moenia
72, 28
retorquere animos ad pieta-
tem 65, 8
revisere aliquem 57, 12
revolare ad muros 81, 28
revolvere spiritum 65, 24
rogatu eius 29, 33
ruere ad portas 78, 7 in *proe-*
litum 42, 34 res ita ruunt 69, 7
ictus ruit 24, 28 58, 6 in os
64, 9
ruinae modo 46, 5 57, 28 in
modum 73, 10
rumore secundo 12, 14

Sacerdos ei templo 92, 34
saevit mare 22, 11 102, 12
saevitia hiemis 108, 1
sagittarium certamen 82, 28
ars sagittarum, *sagittandi*
62, 26
salubria decreta 31, 19
salubritas renovata 39, 29
sanctitas morum 9, 13
saties tenet omnes 67, 13 in-
cedit Graecos 75, 5 satias
sanguinis 98, 1
satis futurum cupitis 67, 6
saucius animi iactatione 53, 11
scelus violati hospitii 20, 29
domum in scelus proprium
convertit 5, 24
scientes prudentesque 32, 28
secreto ab aliis 86, 3
sectator boni honestique 6,
31
secundante vento 102, 10
securitas pacis 96, 26
securus sui 61, 1 94, 4 filiae
69, 18 interitu 61, 31
non secus quam, *non minus*
17, 23 89, 32 non segnius
97, 4
seditionem extollere adversus
84, 24
sed nec, *sed non* 60, 26
semiruta moenia 96, 14
semota ab aliis vita 82, 5
senecta aetas 64, 29
separatim ab aliis 76, 21
separato rege, *amato* 89, 12
sepulchrum, *bustum* 79, 18
sequi societatem militiae 14, 14
comitatum 69, 5 facta eorum
laus potius quam culpa se-
quitur 31, 1 secuta die 7, 30
secutis temporibus 2, 12
servantes imperia 47, 24 sig-
num 96, 27
servitium, *servitus* 100, 11 sui
66, 32
seu—sive—vel 109, 27
sexu virili ac muliebri 104, 27
sibi, *ei* 52, 26
silentio facto 9, 2 habito 91, 16
multo 96, 27 aliquid remit-
tere 46, 18
silvam caedere 59, 5
simile eum ceteris ius 100, 26,
lingua, *opp.* varia permix-
taeque 102, 2
simulato 27, 5
singillatim 11, 21
singuli plures 94, 14 pluresve
51, 15
sistuntur spes atque opes mi-
litiae in viro 46, 25
situs in alia parte, *versatus*
54, 16 super muros 83, 15
sita sunt in manu vestra
31, 17
sive—seu 17, 25

societas militiae 14, 13 belli
53, 28
socordius agitare 52, 5
solari, *consolari* 58, 22
solitarium certamen, *singulare*
29, 7 43, 12 56, 4
solito *scil.* more 90, 10 solitis
viribus agere 50, 34
sollicitus his rebus 15, 3 circa
52, 5
solvere bellum 53, 4 militiam
98, 3 servitium morte 100, 7
ancoralia 102, 9
somno iacere, *dormire* 108, 26
sopire bellum, *finire* 95, 10
sors agitur 73, 31 98, 11 ut
quemque sors contigerat 98, 15
spartum 62, 30
species armorum tanti nomi-
nis atque famae 63, 28
spectaculum infelicissimum
64, 33 longe miserrimum
65, 17 dignum moribus 71, 30
spectati animi 53, 33
speratum divinitus levamen
39, 27
spes est in aliquo 81, 26 spes
bona 70, 8 nulla spe *abl.*
absol. 70, 2
stipatores secum habere 54, 11
stipatus armatis fratribus 7, 25
studio belli ardere 12, 24
summo studio 58, 13 summis
studiis 51, 20
suasu mobili 103, 1
subducere naves 22, 15 25, 3
aciem 44, 20
succidere poplitem 56, 12
suffusis lacrimis 34, 15
suggerere apparatus sacri
52, 26
sui consultor 17, 23 gratia
25, 10 veneratio 36, 17 ser-
vitium 66, 33 metus 83, 30
comitatus 87, 15 commemo-
ratio 89, 18 sedes 90, 24
suspicio 90, 30 custodia
99, 21 odium 101, 1 industria
105, 27 amor 106, 11 109, 8
interitus 108, 14 tutela 112, 32
sumere bellum 64, 15 ini-
tium 83, 33
summa belli atque exercitus
12, 14 rei 32, 31 rerum Troia-
narum 53, 25 militiae 78, 16
civitatis 93, 25 regni 109, 4
summitas, *cusps* 112, 19
superducere aliquam, *aliam*
in matrimonium 104, 13
superesse reliquis 110, 24
vires consilio superfuert
62, 7
superpositum tegumen 90, 23
extorrum partes 92, 6
supervenire, *advenire inter-*
venire 72, 2 79, 6 23 etc.
supini frequentissimus usus in
verbis abire, deducere, dis-
cedere, egredi, ire, mittere,
pergere, proficisci, redire,
surgere, tradere, venire
supplicium inpietatis 6, 17
lamentandi 58, 20 *supplica-*
tiones 110, 8
suscipere amice 5, 22 quos
Anaxibia susceperat 10, 19
in se 12, 15 quos ex Helena
susceperat 90, 13 in matri-
monium 109, 11
suspenderat ima rotis, *eleva-*
verat 95, 22
sustollere, *erigere* 65, 22

Tabulatis extruere equum
95, 20
temeratum nihil ab his 87, 21
temere non est 77, 11 nihil
temere nihil inconsultum in-
cipere 30, 30
tempestatibus tantis, *tamdiu*
99, 1
tempus profectionis 23, 3 anni
44, 29 bellandi 44, 22 53, 9
scil. *opportunitatem* 22, 14 in
tempus, *aliquandiu* 51, 19
tendere contra se 43, 20 65, 3

incassum, *contendere* 62, 32
 manus ad caelum 88, 28
 tenere *scil. imperium* 91, 8
 testari ultionem 9, 11
 testimonium fidei benevolen-
 tiaque capere 84, 34
 testis his rebus 87, 19 in eam
 rem 94, 33
 tiliae 2, 11
 tolerare militiam 66, 17
 tollere animos 54, 30 clamo-
 rem 56, 16 fletum 70, 6 ge-
 mitus 76, 9 ad caelum 49, 1
 torpent membra 80, 33
 toto biennio 12, 26 quinquen-
 nio 14, 18 in totum, *plane*
 88, 6
 tractare, *deliberare* 76, 8
 tractatus, *deliberatio* 69, 21
 trahere praedam 29, 9 rumo-
 rem proditionis in verum
 76, 24 *producere*. eventum
 belli 19, 13 certamen 38, 31
 traicere per utrumque pedem
 83, 2
 transacti dies 60, 26 pueri-
 tiae anni 104, 1
 transfigere per utrumque la-
 tus 77, 7
 transigere reliquum noctis
 47, 13 73, 34 dies 76, 15 an-
 nos 104, 1 de pernicie pu-
 blica cum exitio alicuius
 67, 33 transactum non parum
 ad explendum amorem 33, 36
 transire *scil. tempus* 4, 2 per
 medium 12, 2
 transportare bellum, *trans-*
ferre 23, 5
 transversi agebantur praeda
 atque libidine 7, 14
 tribuere honorem et ob-
 sequium 52, 21
 tritis aliquot diebus 22, 9
 42, 26 tempore multo frustra
 trito 40, 12
 turbata atque insidiosa cu-
 pere 57, 26

turturis marinae os 112, 19
 tuto conlocant naves 25, 4
 vacuus culpa 32, 7 vacuum
 fuit exuere discordias 22, 18
 vadere ad pugnam 81, 4 ad
 Priamum 90, 32 in montem
 59, 4
 valuit maxime consilium 6, 7
 uaria uictoria 62, 5
 vastare multa hostiliter 44, 33
 vastitatis finis 15, 19
 veluti contagio elades 31, 21
 venia humandi 75, 9
 venit vox ad exercitum 15, 9
 verba maledicta acra 43, 9
 verborum minae 31, 8 verbis
 imperatorum petere 48, 23
 versare vehementius 112, 4
 hostiliter adversum aliquem
 20, 24
 vertere in latus 74, 15
 vesper diei erat 57, 3 63, 24
 vespescere 92, 31
 vicaria mors 11, 7 victima
 15, 8 munus 39, 12
 vices diurnae vigiliarumque
 12, 22 invicem 16, 28 vicem
 dolere 32, 6 vice alicuius
 uti 3, 23 vice hastarum 51, 24
 inbellium 60, 1 pecorum 97, 27
 victoria Troiana, *de Troianis*
reportata 16, 27 victoriae
 bellorum 40, 1
 videbat ut moverentur 6, 24
 videri, *esse* 8, 8
 vigilias curare 47, 4 agere
 58, 34
 vincere fortunam belli 58, 3
 victus malis 88, 25 dolore
 99, 18 110, 25
 vindicare manu iniuriam 18, 16
 aliquem exitio 38, 11 matri-
 monii iniuriam 106, 28 in
 auctorem alicuius rei 60, 24
 83, 32
 virgo, *nupta* 37, 35
 viri legati 94, 26

viriliter ferre incommodum
 21, 20
 vis magna navium, *multitudo*
 12, 29 mortalium 37, 17 multa
 hostium 83, 11 tanta lucus-
 tarum 110, 6 mali 17, 17
 110, 17 bellandi 73, 23 som-
 niorum 112, 14 magna vi
 81, 17 83, 7 96, 31 summa vi
 98, 31
 ulcisci ad indignationem ul-
 tumque iniurias 5, 13 ultum
 ire 41, 31
 umbo senti 74, 13
 undique versus 47, 35 48, 32
 61, 19
 vocativi Palamede 6, 19 Ulix-
 e 32, 26
 vocibus consternatae aves,
lugentium clamore 61, 20
 volentes domum deducit 6, 32
 volentibus cunctis 22, 15
 volvere desuper terram 83, 17
 voluntas mederi 32, 26
 urget navigii tempus 100, 22
 ut erant atrocitas 33, 5 ut in
 tali certamine 74, 4 ut quis-
 que—ita 107, 27 uti quid-
 que 15, 2 ut ne 108, 32
 uterinus frater 19, 21
 uti properatione 5, 19 erup-
 tione 45, 26 fortuna 105, 32
 praesenti negotio 53, 12
 utrique, *de duobus dictum* 99, 33
 vulnere aliquem consequi
 83, 1
 vultus dei, *simulacrum* 36, 15
 vultu condemnare facinus
 6, 26

Index nominum et rerum.

Liber et caput.

Abydus V 16
 Acamas Thracum rex, Eusori filius II 35 ab Idomeneo interficitur III 4
 Acamas et Demophoon I 14 Troia capta Aethram et Clymenam habuerunt V 13 ab Atheniensibus non recipiuntur VI 2
 Acarnania I 17
 Acastus Peleum regno expulit VI 7 eius filii VI 8 Neoptolemo regnum reddere debet VI 9
 Achaia i. q. Graecia *Prolog.*
 Achilles filius Pelei et Thetidis I 14 ex Pelasgico I 17 navium praefectus deligitur I 16 praeclarus virtute II 3.12 Iphigeniae immolationi resistit I 22 irascitur Agamemnoni expeditionem recusanti, ab Ulixee in gratiam reducitur II 9 Telephum vulnerat II 3 postea curat II 10 curam belli Troianis inferendi habet II 9 Cynum interficit II 12 proximas Troiae civitates expugnat et vastat II 16 Astynomen Hippodamiam et Diomedeam abducit et sibi retinet II 17.19 Agamemnonem et Menelaum vehementissime impugnat II 29.31 eius ira ob abreptam Hippodamiam II 33 seorsum ma-

net II 36 insidias struit exercitui II 37 legatio Graecorum ad eum II 48 flectitur ira II 52 Polyxena amore capitur III 2 Pylaemenem occidit III 5 Hectoris aurigam interficit, multos duces fundit Hectorem in fugam vertit III 6 ab Heleno vulneratur III 6 Patrocli mortem luget III 11 Hectorem ex insidiis interficit eiusque corpus circumtrahit III 15 praemia certaminum in honorem Patrocli distribuit atque dona offert III 19 Priami supplici corpus filii tradit III 25 Penthesileam vulnerat IV 3 Memnonem obtruncat IV 6 Asteropaem IV 7 Lycaonem et Troilum iugulari iubet IV 9 ab Alexandro interficitur IV 11 funus Achillis IV 13 una cum Patroclo in Sigeo sepelitur IV 15
 Admetus pater Eumeli vicaria morte coniugis fata propria protulerat I 14
 Adrastus Meropis filius ex Adrestia II 35
 Adrestia II 35
 Aea insula Circes VI 15
 Aeantides filius Aiacei Telamonii et Glaucæ V 16
 Aegaeum mare VI 1

Aegiale Diomedem maritum redeuntem patria prohibet VI 2
 Aegisthus Clytemestrae adulter, pater Erigoni et Erigoniae VI 2.4 antea Strophii filiam uxorem habuit VI 3 occiditur VI 3
 Aegyptus VI 4
 Aeneas comes Alexandri cum Helenam raperet I 3 Protetilaum interficit II 11 in pugna vulneratur II 38 pius IV 17 prodit patriam IV 22 V I eius domus in excidio Troiae defenditur V 12 Troiam relinquit, Corcyram Melaeum condit V 17
 Aeoli insulae VI 5
 Aëropa uxor Plisthenis, mater Agamemnonis Menelai Anaxibiae I 1
 Aesculapius pater Podalirii et Machaonis I 14 II 6 10
 Aesyetes pater Antenoris IV 22
 Aethiopes in Memnonis exercitu IV 4
 Aethra et Clymena Menelai adfines una cum Helena rapiuntur I 3 Troia capta habuerunt eas Acamas et Demophoon V 13 Athenas redeunt VI 2 Aethra Thesei filia (?) VI 2
 Aetolia I 14.17 VI 2
 Agamemnon filius Aeropae et Plisthenis I 1 cum contumelia Plisthenides appellatus V 16 ex Mycenis I 17 pater Orestis VI 2 aurum dividit inter socios expeditionis I 15 dux deligitur in templo Iunonis I 16 regio honore spoliatur I 19 summam belli recipit I 23 cum fratre Menelao ob proditam Iphigeniam discordias exer-

cet II 7 auctor habitus est Palamedis interfecti II 15.29 Astynomen dono accipit II 19 patri eius Chrysi repenti recusat II 29 reddit sed pro ea Achilli Hippodamiam eripit eiusque iram excitat II 33 postea a patre Astynomen ultro recipit II 47 in gratiam cum Achille redit II 52 Arsacum Deioptem Archemachum Laodocum et Philenorem interficit III 7 in ludis Patroclo institutis primum donum accipit III 19 Glaucum occidit IV 7 Troia capta Cassandra accipit V 13 Troiam relinquit pulsus a ducibus V 16 a Clytemestra occiditur VI 2
 Agapenor Arcadiae imperator I 17 vulneratur III 10
 Agathon ab Aiace Telamonio interficitur IV 7
 Agavus ab Aiace Telamonio interficitur IV 7
 Agenor auctor litterarum *Epist.* Agenoris posteriori I 9
 Ajax Oileus ex Locride I 14.17 V 9 complures filios Priami occidit III 7 victor est cursu III 9 Ilioneum et Philenorem interficit IV 7 Cassandram e sacro Minervae abstrahit V 12 naufragio perit VI 1
 Ajax Telamonius e Salamine I 13 17 19 uirtute praeclarus II 3 12 affinis Achillis II 48 IV 13 navium praefectus deligitur I 16 Teuthra-num occidit II 13 maximam curam habet belli Troianis inferendi II 9 Glaucen Cyni filiam accipit II 13 Thracum Chersonesum infestat, Poly-mestor se ei dedit, Polydo-

rus ei a Polymestore traditur, Teuthrantem occidit, Tecmessam abducit II 18 Tecmessam dono accipit II 19 multas ciuitates capit II 27 41 Hectorem repellit II 43 legatus ad Achillem mittitur II 48 complures filios Priami occidit III 7 Hectorem Patrocli corpus eripere cupientem hasta proturbat III 10 Patrocli mortem luget III 11 quadraginta hostes vivos capit III 14 in ludis Patroclo institutis cestibus palmam refert, non luctando III 19 cum Memnone configit IV 6 Polydaman-tem Antiphonum Aganum Agathonem Glaucum interficit IV 7 Achillem exanimem e luco Thymbraeo effert IV 11 Asium Nastem et Amphimachum occidit IV 12 necem Achillis luget IV 13 ei sepulchrum extruendum curat IV 15 cum Ulixē caput Antimachi filios IV 21 Helenam interfici iubet V 14 certamen cum Ulixē de Palladio V 14 15 ferro interceptus, sepultus a Neoptolemo in Rhoeteo V 15, funus Aiaceis V 16 eius filii Teucro traduntur V 16

Alcinous rex Phaeacum VI 5 Alexander Phrygius Priami filius, natalitia et educatio III 26 Oenones maritus III 26 IV 21 Helenam rapit I 3 II 8 21 22 domum rediens ad Cyprum defertur, inde ad Phoeniciam nauigat Sidoniorumque regem interficit I 5 IV 4 bellum cum Graecis parat II 8 a duobus Aiaticibus fugatur II 14 singulare certamen cum Mene-

lao II 39 40 Achilli insidias struit eumque necat IV 11 cum Philocteta certans interficitur IV 19 funus Alexandri IV 21 filii eius casu camerae extincti V 5

Alizoni II 35

Alphenor socius Ulixidis a filia Polyphemi dilectus VI 5

Amazones gens bellicosa III 15 IV 2

Amphiarauus pater Amphilochoi I 14

Amphilochus filius Amphiarai I 14

Amphimachus e Caria Nomionis filius II 35 ab Aiace Telamonio interficitur IV 12

Amphimachus ex Elide I 17

Amphius Meropis filius ex Adrestia II 35

Amyclas Lacedaemonis filius Argali pater I 9

Anaxibia filia Aeropae et Pli-thenis, Nestori denupta I 1 13

Anchises filius Capys IV 22

Andraemon pater Thoantis I 13

Andromacha cum Priamo simplex ad Achillem uenit III 20 22 Troia capta Neoptolemo obigit V 13

Hermiona ei insidias parat VI 12

quas ut effugeret Molossos missa est VI 13

Anius eiusque filiae Graecis in Aulide frumentum aliaque necessaria praebent I 23

Antenor filius Cleomestrae et Aesyetae legatos Graecorum

hospitaliter recipit I 6 morum sanctitas I 11 12 II 24

pater Glauci III 26 IV 7 V 2 alii eius filii IV 22 V 2

cum Graecis de patria prodenda agit IV 13 22 V 1

iterum legatus cum Aenea

ad Graecos mittitur V 4 Graecis Palladium prodit V 8 domus eius in excidio Troiae servatur III 26 V 12 expulso Aenea regno potitur V 17

antestites soliti mederi aduersus uenena II 14

Antilochus Nestoris et Anaxibiae filius I 13 in ludis Patroclo institutis uictor disco III 19 occiditur a Memnone

IV 6 funus eius IV 8

Antimachus solus e partibus Alexandri est II 23 24 insidias parat legatis Graecorum

V 2 in exilium mittitur V 4 filii eius lapidibus iniectis necantur IV 21 V 2

Antiphates et Polyphemus filii Cyclopi et Laestrygonis VI 5

Antiphonius ab Aiace Palamonio interficitur IV 7

Antiphus Priami filius caesus II 43

Antiphus filius Talaemenis e Maeonia II 35

Antiphus filius Thessali, nepos Herculis I 14 17 II 5

legatus ad Telephum mittitur II 5

Apollo III 2 V 8 Aminthius II 14 47 Thymbraeus II 52

III 1 IV 10 moenia Troiae struxisse creditus est V 11

ara Apollinis V 7 eius oraculum Cretae VI 11 ira II 30

deae nomine appellati sunt in convivio deorum reges VI 7

Aratus VI 7

Arcesilaus Boeotius I 13 17 interficitur III 10

Archemachus Priami filius ab Agamemnone interficitur III 7

Arene filia Polyphemi, rapuit eam Ulixes VI 5

Aretus Priami filius ab Ulixē interceptus IV 7

Argalus filius Amyclae, pater Oebali I 9

Argi I 14 17 II 9 10 26 V 6

Diomedis regnum I 12 eo conueniunt Graecorum duces in Troiam profecturi I 15

iterum conueniunt II 9 ibi Iunonis templum I 16

Ariopagitarum iudicium, de Oreste iudicat VI 4

Arisba ab Aiace capta II 27

Arsacus Priami filius ab Agamemnone interficitur III 7

aruspices III 26

Ascalaphus Orchomenius I 13 17 IV 2 in montem Idam uadit caesum siluam, qua

Patroclus cremaretur III 12

Ascanius e Phrygia II 35

Asia III 13

Asius filius Dymantis, Hecubae frater e Phrygia II 35

ab Aiace Telamonio interficitur IV 12

Asius filius Hyrtaci e Sesto II 35 cadit III 14

Assandrus affinis Peleo VI 7

Assaracus filius Cleomestrae IV 22

Asteropaeus vulneratur II 43 ab Achille occiditur IV 7

Astyanax Hectoris et Andromachae filius III 20

Astynome Chrysis filia, Eetionis uxor ab Achille abducitur II 17

Agamemnoni traditur II 19 patri redditur II 33

Agamemnoni denuo datur a patre II 47

Astynous Priami filius ab Aiaticibus interficitur III 7

Astyoche Priami filia Telephi uxor II 5

Athenae VI 3 Athenienses II 36

Atlas pater Electrae I 9

Atreus Agamemnonem Menelaum Anaxibiam educavit I 1
 Atridae *Prolog.*
 Atticae litterae *Epist.*
 Auge mater Teuthranii, uxor Teuthrantis II 3
 auguria VI 14
 Aulis Boeotiae, eo reges classes praemittunt I 17 inde profisciscuntur I 23 iterum ibi conueniunt II 10
 Aurora mater Memnonis IV 4
 Automedon Achillis auriga II 34 III 3 15 20
 Axius pater Pyraechmis II 35
 Bias ab Idomeneo interficitur IV 7
 bibliotheca graeca *Prolog.*
 Boeotia I 17 II 7
 Brises rex Lelegum laqueo interit II 17
 Buccolon filius Laomedontis IV 22
 Bunomus Alexandri et Helenae filius casu camerae extinctus V 5
 Cadmus auctor litterarum *Epist.* V 17 in Achaia eas detulit *Prolog.*
 Calchas Thestoris filius ex Acarnania, vates I 15 17
 Iphigeniam sacrificio adornat I 21 deorum voluntatem enuntiat II 30 IV 18 V 7
 Calypso VI 5
 Camirus urbs Rhodi opulentissima IV 4
 Canopus gubernator Menelai serpentium morsu in Aegypto moritur VI 4
 Capaneus pater Stheneli I 14
 Capys filius Assaraci, pater Anchisae IV 22
 Caria II 35
 Cassandra Hecubae filia, Minervae et Apollinis sacer-

dos II 25 III 2 Eurypylo desponsa offertur IV 14 in aedem Mineruae fugit, ab Aiace Oilei abstrahitur V 12
 Agamemnoni traditur V 13 multa mala ei uaticinatur V 16
 Caucasus Indiae IV 4
 Cebreni V 17
 Cephalenia VI 14
 certamen Alexandri et Philoctetae IV 19
 certamina in Patrocli honorem celebrata III 17
 cervia forma corporis admiranda I 22
 Ceteii IV 14
 Charybdis VI 5
 Chersonesus Thracum ab Aiace infestatur II 18
 Chiron Thetidis pater I 14 VI 7
 Choerades scopuli ad Euboeam VI 1
 Chromius e Moesia II 35
 Chrysa urbs Troadis ab Aiace capta II 14 27
 Chryses Apollinis sacerdos II 14 IV 18 filiam Astynomen ab Agamemnone frustra repetit II 28 29 postea receptam (II 33) ultro Agamemnoni tradit II 47
 Chrysippus a Neoptolemo in Thessaliam mittitur VI 7
 Cicones II 43
 Ciconii II 35
 Cilices ab Achille infestantur II 17
 Cilla a Graecis expugnata II 13
 Cinyras servus Acasti a Neoptolemo caesus VI 8
 Circe VI 5 15
 Cleomestra filia Trois, mater Assaraci IV 22
 Clonius Boeotius I 13 17
 Clymena mater Palamedis et Oeacis I 1

Clymena Menelai adfinis una cum Helena rapitur I 3 cf. Aethra. Aethrae filia (?) VI 2
 Clytemestra I 20 Iphigeniam filiam Achilli commendat I 22 Agamemnonem reuersam necat VI 2 interficitur VI 3
 Clytius Laomedontis filius IV 22
 Cobis Cyeni filius Aiace traditur II 13
 Colchi II 26
 Colophon I 17
 Concordia I 15
 convivium deorum VI 7
 Corcyra Melaena ab Aenea condita V 17
 Corianus filius Cycni Aiace traditur II 13
 Corinthus VI 2
 Corone urbs, cui parcitur a Graecis II 13
 Corythion ab Idomeneo interficitur IV 7
 Corythus Alexandri et Helenae filius casu camerae extinctus V 5
 Creta *Prol.* I 1 17 II 26 V 17 VI 2 11
 Crissae III 10
 Cyclopes I 17
 Cyclops VI 5
 Cynus Graecos ex insidiis aggreditur et fugat, postea poenas dat II 12
 Cynossema tumulus Hecubae V 16
 Cyprus I 5
 Danaus I 9 litterarum Punicarum auctor V 17
 Dardanus filius Iovis et Electrae pater Trois I 9 IV 22 maritus Olizonae III 5 IV 22 pater Erichthonii IV 22
 Dardanus urbs V 17
 Deidamia filia Lycomedis, mater Neoptolemi IV 15
 Deiopites Priami filius ab Agamemnone occiditur III 7
 Deiphobus Priami filius solus Helenam retinendam esse censet I 10 a Patroclo vulneratur III 8 cum Alexandro Achilli insidias parat eumque interficit IV 11 Helenam in matrimonium ducit IV 22 maximis cruciatibus necatur a Menelao V 12
 Delphicum oraculum VI 11 13
 Demophoon cf. Acamas
 Deucalion pater Idomenei *Prol.* I 1
 deus auctor singulis mortalibus boni malique III 26
 Diana pestem Graecis mittit I 19 eius lucus in Aulide I 19 20
 Dictys Cretensis cum Idomeneo militavit e Gnoso ciuitate de bello Troiano scripsit *Epist.* *Prol.* I 13 V 17 VI 10 cum Idomeneo in patriam rediit VI 2 sequenti anno ad oraculum Apollinis mittitur VI 11
 Diomedea Phorbantis filia ab Achille abducitur II 16 19
 Patroclo dilecta III 12
 Diomedes ex Argis I 12 17 19 reges qui Argis conueniunt hospitio recepit I 15 campestri exercitui praeponitur I 16 reges Argos convocat II 9 maximam curam habet belli Troiani inferendi II 9 consilium de interficiendo Palamede init cum Ulixee II 15 praedam dividit II 19 legatus ad Priamum mittitur II 20 fortissimus II 32 Pandarum occidit II 41 legatus missus ad Achillem II 48
 Pyraechmem aliosque interficit, ab Hectore vulneratur III 4 duodecim hostes vivos

capit III 14 locum busto
 Patrocli dimittitur III 12 in
 ludis Patroclo institutis bi-
 garum certamine victor est
 III 17 item cursu in armis
 III 19 Penthesileam in Sca-
 mandrum praecipitat IV 3
 Telestem interficit IV 7 Pal-
 ladium secum retinet V 15
 domum reversus ab uxore
 Aegiale adventu prohibetur
 Corinthum se confert, Oe-
 neum in regnum restituit,
 postea ipse in regnum reci-
 pitur VI 2
 Diore Phylei filius ex Elide
 I 13 17 ab Hectore vulnera-
 tur III 5
 Dolon Eumedis filius explo-
 ratum missus ab Ulixē et
 Diomede necatur II 37
 Doryclus Priami filius ab Aia-
 cibus interficitur III 7
 Dryops ab Idomeneo inter-
 fectus IV 7
 Dulichium I 17
 Dymas pater Hecubae I 9
 pater Asii II 35
 Echemmon Priami filius ab
 Ulixē interficitur IV 7
 Echinades insulae I 17 VI 6
 Eetion rex Lyrnessi ab
 Achille interficitur II 17
 Eion pater Rhēsi II 45
 Electra filia Hesioneae et At-
 lantis, mater Dardani I 9
 IV 22
 Elephenor ex Euboea I 17
 Ellis I 17
 Ennomus e Moesia II 35
 Epistrophus filius Minui Ali-
 zonum rex II 35
 Epistrophus Phocensis I 13 17
 Epius ex insulis Cycladibus
 I 17 naues ab Hectore in-
 censas restituit II 44 sagit-
 tarius III 1 in montem Idam
 vadit III 12 V 9 equi lignei
 fabricator V 11
 equus Troianus donum Mi-
 neruae Troiam inductus est
 V 9 11
 Erichthonius filius Dardani et
 Olizonae IV 22
 Erigon filius Aegisthi et Cly-
 temestrae VI 2
 Erigona filia Aegisthi et Cly-
 temestrae laqueo interiit VI 4
 Euaemon pater Eurypyli
 I 13
 Euander captus Patrocli ma-
 nibus inferias mittitur III 13
 Euboea I 17 VI 1
 Eumedes Dolonis pater II 37
 Eumelus Phraeus Admeti
 filius I 14 17 vulneratur II 38
 in ludis Patrocli uictor qua-
 driungis equis declaratur
 III 17 legatus de pace V 10
 Euphemus Troezenius Cico-
 niorum dux II 35 interfec-
 tus II 43
 Euphorbus vulneratus proelio
 excedit II 38 Patroclum vul-
 nerat, a Menelao et Aiace
 Oilei occiditur III 10
 Eupraxides *Prolog.*
 Europa Phoenicis filia a Cre-
 tensibus ex Sidone rapta
 II 26 in insula Creta summa
 religione colitur, pater ei
 multas res pretiosas Cretam
 transmittit I 2
 Euryalus Mecistei filius I 14
 Eurypylos Euaemonis filius
 Ormenius I 13 17 in ludis
 Patrocli victor est currendo
 III 19
 Eurypylos Telephi et Astyo-
 chae filius virtute clarus
 II 5 IV 14 Peneleum et Ni-
 reum occidit, a Neoptolemo
 interficitur IV 17 eius ossa
 combusta Graeci patri re-
 mittunt IV 18

Eurysaces filius Aiakis Tela-
 monii et Tecmessae V 16
 Eussorus pater Acamantis
 Thracis II 35

funus Achilles IV 13 Aiakis
 V 16 Hectoris IV 1 Patrocli
 III 12

Ganymedes Trois filius IV 22
 a Cretensibus raptus II 26
 Gargarum urbs ab Aiace Te-
 lamonio capta II 27
 Gergitha urbs ab Aiace Te-
 lamonio capta II 27

Glaucē Cyeni filia Aiaci tra-
 ditor II 13 mater Aeantidis
 V 16

Glaucē Antenoris filius III 26
 cum Alexandro Helenam rap-
 tit V 2 ab Agamemnone
 interficitur IV 7 V 2

Glaucē Hippolochi filius ex
 Lycia II 35 43 vulneratus
 II 38

Glaucē ab Aiace Telamonio
 interfectus IV 7

Gnosus ciuitas *Prolog.* sedes
 regni Cretensis *Epist.*

Gorgythion Deiphobi frater
 a Patroclo necatur III 8

Graeci vel Grai I 4 I 14 II 42
 46 47 III 4 14

Graecia *Epist.* II 5 8 9 21 26
 III 21 IV 1 VI 2

Guneus rex Cyphius occiditur
 I 17 III 13

Hadriaticum mare V 17
 Hector consilio et uirtute

praeclarus II 25 32 ignem
 in naues Graecorum iacit
 II 42 ab Aiace Telamonio
 repellitur II 43 Diorem et
 Polyxenum vulnerat III 5
 Pylaemenem fundit III 5 fu-
 git ex acie III 6 Patroclum
 occidit III 10 23 ab Achille

insidiis necatur III 15 luctus
 Troianorum III 16 corpus
 redimitur III 20 eius filii
 Heleno conceduntur V 16

Hecuba Dymae filia I 9 ma-
 ter Polydori II 27 III 2 IV 1
 eius somnium III 26 Troia
 capta Ulixē sorte obtigit
 V 13 lapidibus obruta necatur
 V 16 eius tumultus V 16

Helena Tyndari filia Alexan-
 dro et Hecubae affinis I 9 20
 admirabilis pulchritudinis
 I 3 ab Alexandro rapta I 3
 III 26 non invita eum se-
 cuta est I 10 tres eius filii
 casu camerae extincti V 5

Alexandro interfecto Deipho-
 bus eam in matrimonium
 ducit IV 22 Troia capta Me-
 nelao conceditur V 13 cum
 Menelao Cretam accedit VI 4

Helenus vulneratus II 38
 Achilles manum ex occulto
 vulnerat III 6 tradit se Grae-
 cis IV 18 excidium Troiae

praedicat IV 18 eo auctore
 equus ligneus fabricatur V 9
 prudentia eius laudatur V 10
 filios Hectoris accipit V 16

Hellespontus II 8

Hemera Memnonis mater et
 soror reliquiis filii sepultis
 nusquam comparuit VI 10

Hercules annus Antiphi et Phi-
 dippi II 5 eius discessus ad
 deos I 14 laborum monu-
 menta plurima per totam

Graeciam II 5 fortitudo
 IV 15 arma IV 19

Hermiona Menelai filia Oresti
 deponsa VI 4 Neoptolemo
 nubit VI 10 Andromachae
 insidiatur VI 12 Neoptole-
 mo occiso Oresti nubit
 VI 13

Hesione Danai filia I 9 ma-
 ter Electrae IV 22

Hicetaon Laomedontis filius IV 22
 Hierapolis urbs opulentissima ab Achille diruta II 16
 Himera *cf.* Hemera
 Hippodamas Priami filius ab Aiaceb necatur III 7
 Hippodamia Brisis filia ab Achille abducta II 17 19
 Achilli ab Agamemnone abstrahitur II 33 inviolata mansit II 49 rursus ei redditur II 52 custos rerum Achillis IV 15
 Hippolochus pater Glauci ex Lycia II 35
 Hippothous Lethi filius e Larissa Pelasgidarum II 35 cadit III 14
 Hippothous Priami filius ab Aiacebus interficitur III 7
 hostia II 49 IV 10
 Hydra IV 19
 Hyrtacus pater Asii II 35 III 13
 Ialmenus Orchomenius *Epist.* I 13 17 IV 2 in montem Idam vadit III 12
 Ialysus urbs Rhodi opulenta IV 4
 Ida III 12 26 IV 13. Idaeus mons II 27
 Idaeus filius Alexandri et Helenae, casu camerae extinctus V 5
 Idaeus praeco Troianus II 27 V 6 ad Achillem missus IV 10
 Idomeneus Deucalionis filius Cretensis *Epist. Prolog.* I 1 17 19 praedam inter duces dividit II 19 Acamantem occidit III 4 vulneratur III 14 in ludis Patroclo institutus donum accipit III 19 Dryopem Biantem Corythonem (?) interficit IV 7 legatus de pace V 10 Troia capta Corin-

thum, inde in patriam se confert VI 2 Orestem et Melanum reconciliat VI 4 ibi moritur VI 6
 Ilioneus Priami filius ab Aiace Oilei interficitur IV 7
 Ilium *Prolog.* I 15 II 22 III 23 IV 6 V 14 15 Ilienses II 27 37
 Ilius rex Trois filius IV 22
 Ili et Pelopis discordia I 6 templum Minervae exstruit V 5 eius tumulus IV 1 pater Tithoni et Laomedontis IV 22 immolatio centum victimarum II 14 28
 Indi IV 4
 inferiae Patrocli manibus III 13
 insigne insulae VI 15 iaculi *ibid.*
 Io ex Sidone Argos abducta II 26
 Iolei III 26
 Ioleius VI 8
 Iphiclus pater Protesilai I 14
 Iphigenia Achilli desponsa Ulixi committitur I 20 immolatur I 21 Scytharum regi commendatur I 22
 ira Apollinis II 30
 Ismarum V 15 VI 5
 Isus captus Patrocli manibus inferias mittitur III 14
 Iuno Argina I 16
 Iupiter pater Dardani et Lacedaemonis I 9 summus V 10 anteaedificialis V 12
 Ixaeus fulmine ictus perit VI 11
 Lacedaemon urbs I 5 12 17
 Lacedaemon Iouis et Taygetae filius, Amyclae pater I 9
 Laerta mortuus VI 6
 Laestrygon frater Cyclopi VI 5
 Lampus Laomedontis filius IV 22

Laodamas paruulus Hectoris et Andromachae filius III 20 insidias ei struxit Hermiona VI 12
 Laodamia Sarpedonis mater II 11
 Laodocus Priami filius ab Agamemnone interficitur III 7
 Laomedon rex Troiae, Ili filius, pater Hicetaonis Clytiji Lampi Timoeitis Bucolionis et Priami, periurus adversus Herculem IV 22
 Larissa Pelasgidarum II 27 35
 Leda affinis Hecubae I 9
 Leitus Boeotiae princeps I 13 17
 Leleges, eorum urbs Pedasus II 17
 Lemnus sacra Vulcano II 14 33 47
 Leontus I 13 17
 Lesbos ab Achille capitur II 16
 Lethus pater Hippothoi et Pylaei II 35
 Leucata VI 6
 Liber hoc nomine appellati sunt reges in convivio deorum VI 7
 litterae Atticae *Epist.* Punicae, Phoenicum *Epist. Prolog.* V 17
 Locris I 14 Locrorum classis VI 1
 Lothophagi VI 5
 ludi funebres III 17
 lues I 19 II 30 sedata I 22 II 33
 Luna testis inuocatur V 10
 Lycaon Pandari pater II 35
 Lycaon Priami filius captus Achillis iussu ingulatus IV 9
 Lycii I 18 II 35
 Lycomedes pater Deidamiae IV 15
 Lycophron comes Dictyis fulmine ictus perit VI 11

Lyrnessus Cilicum urbs ab Achille capitur II 17
 Machaon Aesculapii filius Tricencensis I 14 17 II 6 10
 Telephi vulnere medetur II 6 10 in ludis Patroclo institutus victor est currendo III 19
 Maeonia II 35
 Magnes I 17
 manes Patrocli III 14
 Mars I 15
 Mecistheus pater Euryali I 14
 Medea a Colchis in Iolcorum fines transueta II 26
 Meges e Dulichio Phylei filius I 13 17 Echinadibus imperator III 10 interficitur III 10
 Melius Priami filius occiditur III 7
 Melius pater Pylaemenis II 35
 Memnon Tithoni et Aurorae filius IV 4 5 Antilochum interficit, ab Achille interficitur IV 6 funus eius IV 8 reliquiae ab Hemera quaesitae VI 10
 Menalippus Acasti filius a Neoptolemo occiditur VI 8
 Menelaus filius Aeropae et Plisthenis I 1 17 Troiam ad Helenam repetendam mittitur I 4 cum Ulixae et Calchante Iphigeniam sacrificio adornat I 21 eius dissensio cum Agamemnone II 7 ad Priamum legatus mittitur II 20 fortitudine praeclarus II 32 certamen singulare cum Alexandro II 39 unne-ratur II 40 sagittandi peritus III 1 IV 2 in ludis Patroclo institutus bigarum certamine victor est III 17 Deiphobum crudelissime necat V 12 Helenam recipit V 13 14 Troiam relinquit V 16 Cre-

tam venit VI 3 Oresti filiam suam despondet VI 4
 Menestheus Atheniensis I 14
 17 aciem ordinat II 36 Troia capta ab Atheniensibus in regnum recipitur VI 2 Orestem adiuvat VI 4
 mercatores II 8
 Meriones Moli filius Cretensis *Prol.* I 1 13 17 vulneratur II 38 sagittandi peritus III 1 18 IV 2 in montem Idam vadit III 12 legatus de pace V 10 regnum Cretae recipit VI 6
 Mesthles filius Talaemenis ex Maeonia II 35
 Mestor Priami filius cum Pyrrho captivus in Graeciam ierat VI 9
 Methona I 17
 Minerva IV 12 V 5 6 8 9 10 11
 Minos Iouis filius I 1
 Minus pater Odii et Epistrophii II 35
 Moesia, Mysi II 1 4 35
 Molossi VI 7
 Molus pater Merionis *Prol.* I 1
 Mopsus Colophonius I 17
 Musae nominantur feminae in convivio deorum VI 7
 Mycenae I 15 17 20 VI 3 4 13
 Mygdones ex Moesia II 35
 Myrmdones gens fortissima II 36 IV 15
 Nastes Nomionis filius ex Caria II 35 ab Aiace Telamonio interficitur IV 12
 Nauplius Palamedis et Oeacis pater I 1 igni elato ad Euboeam Graecos perdit VI 1
 Nausica Alcinoi filia Telemacho nubit VI 6
 Neandrienses II 13
 Neoptolemus Achillis et Deidamiae filius IV 15 Eury-
 pylum occidit IV 17 eius

luctus ad tumulum patris IV 21 legatus de pace V 10
 Priamum necat V 12 Poly-
 xenam Achilli inferias sacri-
 ficat, Andromacham sorte
 accipit V 13 Hectoris filios
 Heleno concedit V 16 Troia
 relicta apud Molossos naves
 reficit, postea ad Sepiadum
 litus omnes fere naves amit-
 tit, Pelea avum in spelunca
 reperit, expulsum regno ab
 Acasto VI 7 vindictam sumit
 de Pelei hostibus et patri-
 ris imperium recipit VI 9
 Hermionam in matrimonium
 ducit VI 10 Delphos pro-
 fectus ab Oreste necatur
 VI 12 ibi sepelitur VI 13
 Neptunus moenia Troiae stru-
 xisse creditur est V 11
 Nereus et Nereis *scilicet*. Chiron
 et Thetis VI 7
 Nero Caesar Romanus *Epist.*
Prolog.
 Nestor Anaxibiae coniunx,
 maritus Antilochi et Thra-
 symedis I 13 14 facundia
 excellit I 20 praedam inter
 Graecos dividit II 19 in lu-
 dis Patrocle instituit ab
 Achille primus post Aga-
 memnonem dona accipit
 III 19 legatus de pace V 10
 Nireus pulcher ex Syme I 14
 17 interfectus ab Eurypylo
 IV 17 cremantur ossa IV 18
 Nomion pater Nastis et Am-
 phimachi II 35
 Oceanus testis invocatus V 10
 Odius filius Minui II 35
 Oeax Nauplii et Clymenae
 filius, Palamedis frater I 1
 VI 2 Argis Graecorum du-
 cum feminas contra maritos
 e bello redeuntes excitat
 VI 2

Oebalus Argali filius, pater
 Tyndari I 9
 Oeneus a Diomedem in reg-
 num restituitur VI 2
 Oenideus rex Cebrenorum
 V 17
 Oenone coniunx Alexandri
 III 26 eodem funere atque
 Alexander sepelitur IV 21
 Oenotropae vocantur filii Anii
 I 23
 Oileus Ajax I 17
 Olizona filia Phinei, uxor
 Dardani III 5 IV 22
 oracula et vaticinia I 19
 II 10 14 IV 18 V 5 7 9 11
 VI 3
 Orchomenii I 17
 Orestes Agamemnonis filius,
 Aegisthi manibus a Talthy-
 bio ereptus Idomeneo tradi-
 tur VI 2 matrem et Aegi-
 sthum necat VI 3 Ariopa-
 gitarum iudicio Athenis ab-
 solutus paternum regnum
 accipit Cretam proficiscitur,
 ibi Menelaus ei Hermionam
 despondet VI 4 Neoptole-
 mum interficit, Hermionam
 uxorem ducit VI 13
 Paeonius II 35
 Palamedes Nauplii et Clyme-
 nae filius I 1 II 14 Mene-
 laum ob raptam uxorem
 consolatur, legatus Troiam
 mittitur ad Helenam a
 Priamo repetendam I 4 eius
 prudentia domi bellicae et
 mira eloquentia I 6 V 15
 praeponitur campestri exer-
 citui I 16 princeps Graeco-
 rum deligitur I 19 per eum
 Graeci Chrysaee sacrificium
 exhibent Apollini Zminthio
 II 14 ab Ulixee et Diomedem
 interficitur II 15 eius necem
 ulciscitur Nauplius VI 1

Palladium Minervae signum,
 ex ligno factum, fatale
 Troianis V 5 rapitur V 8
 Aiaceis et Ulixide de eo cer-
 tamen, Ulixi conceditur V 14
 apud Diomedem manet V 15
 Pallas Phoenix vel Phallas
 dux classis Memnonis neca-
 tur IV 4 VI 10
 Pammon Priami filius caesus
 II 43
 Pandarus Lycaonis filius e
 Lycia I 35 ex occulto Mene-
 laum et multos Graecos vul-
 nerat II 40 a Diomedem oc-
 ciditur II 41
 Panthus Troianorum consultor
 II 23 25 V 6
 Paphlagonēs II 35
 Paris *vid.* Alexander
 Patroclus amicus Achillis I 14
 II 34 III 23 orat Achillem,
 ut iram remittat II 51 52
 ob virtutem ab Achille prae-
 dicatur III 9 Sarpedonem
 certamine singulari necat
 III 7 Deiphobum vulnerat,
 Gorgithionem occidit III 8
 ab Euphorbo vulneratus ab
 Hectore occiditur III 10 lu-
 getur III 11 funus III 12
 ludi funebres in eius hono-
 rem celebrantur III 17 ama-
 vit Diomedem III 12
 Pedasus Lelegum urbs ab
 Achille capitur II 17
 Pelasgidae II 35
 Pelasgium I 17
 Peleus regno expulsus ab
 Acasto VI 7 eius fugit insi-
 dias VI 8 cum Thetide Neo-
 ptolema iusta persolvit VI 13
 Pelei cum Thetide nuptiae
 VI 7
 Pelopidae I 12 II 5 6
 Pelops I 4 12 14 II 6 eius et
 III discordiae 16 divitiae III 23
 Peneleus Boeotiae princeps

I 13 ab Eurypylo occiditur
 IV 17 cremantur ossa IV 18
 Penelope Ulixis uxor pudica
 VI 6
 Penthesilea Amazonum regina
 auxiliatur Priamo III 15 16
 IV 2 vulneratur ab Achille,
 qui eius amore capitur IV 2
 a Diomede in Scamandrum
 deicitur IV 3
 Pergamum, ubi Priamo regio
 est V 5
 Perhaebae I 17
 pestis in Graecorum exercitu
 saeviens I 19 II 31
 Petya ab Aiace expugnata
 II 27
 Phaeaces VI 5
 Phalis Sidoniorum rex I 18
 Phalliotis regio Phoenices,
 ubi Memnonis ossa sepulta
 sunt VI 10
 Pherae I 17
 Phidippus Thessali filius, ne-
 pos Herculis insignis armo-
 rum specie I 14 17 II 5
 legatus ad Telephum II 4
 Philenor Priami filius occidi-
 tur ab Agamemnone III 7
 ab Aiace Oileo interficitur
 IV 7
 Philocteta Poecantis filius, co-
 mes Herculis sagittas hy-
 drae sanguine infectas ac-
 cipit I 14 17 morsu serpen-
 tis contingitur, Lemnum mit-
 titur, ut ibi a sacerdotibus
 Vulcani sanetur II 14 portio
 praedae ei Lemnum mitti-
 tur II 33 Lemno regreditur
 II 47 sagittandi arte omnes
 Graecos superat III 1 18
 Alexandrum interficit, mul-
 tos Troianos occidit, quare
 virtutis maximam gloriam
 consequitur IV 20 legatus
 de pace V 10

Phineus Agenoris filius I 9
 III 5
 Phineus pater Olizonae IV 22
 Phocis I 17
 Phoenice terra Syriae I 5
 VI 10
 Phoenices Phalam lapidibus
 necant IV 4 Phoenicum lit-
 terae *Prolog.* I 10 naves VI 5
 Phoenices per maria prae-
 dantes, a quibus Ulixes re-
 servatur VI 5
 Phoenix custos et rector
 Achillis I 14 II 33 prae-
 fec- tus navium deligitur I 16 orat
 Achillem, ut iras remittat
 II 51 Priamum qui ob Hec-
 toris cadaver ad Achillem
 venerat, humo erigit et re-
 creat III 22 24
 Phoenix Sidoniorum rex, pa-
 ter Europae I 2 5
 Phoenix Agenoris filius I 9
 Phorbas rex Lesbi ab Achille
 necatur II 16
 Phorcys ex Phrygia II 35
 Phrygia II 35 41 44 V 4
 Phylaca I 17
 Phyleus pater Megetis I 13
 Piro ex Thracia II 35
 Plisthenes Acasti filius a
 Neoptolemo caesus VI 8
 Plisthenes mature mortuus,
 coniunx Aeporae, pater Aga-
 memnonis Menelai Anaxi-
 biae, eius filios educavit
 Atreus, unde illis Atridarum
 nomen I 1
 Plisthenidae appellantur cum
 contumelia Agamemnon et
 Menelaus V 16
 Podalirius Aesculapii filius
 Tricentis incilits medicina
 I 14 17 Telephi vulneri me-
 detur II 6 10 in ludis Pa-
 troclo institutis donum acci-
 pit III 19
 Podarces Iphicli filius Pro-

tesilai frater ex Phylaca
 I 14 17
 Poeas Philoctetae pater I 14
 Polites Priami filius caesus
 II 43
 Polydamas vulneratus pugna
 excedit II 38 fortiter pug-
 nat III 4 ab Aiace Telamo-
 nio interficitur IV 7
 Polydorus Priami filius clam
 Polydorestori committitur, a
 quo proditur Aiace III 18 ob
 eum legatio ad Priamum
 mittitur II 20 22 lapidibus
 obruitur et sepelitur II 27
 Polymestor Chersonesi rex
 Aiace se dedit, amicus Grae-
 corum fit, Polydorum prodit
 Aiace II 18
 Polynices Thessandri pater
 I 14 17 II 2
 Polyphemus VI 5
 Polypoetes I 17 in ludis Pa-
 troclo institutis cursu longo
 victor est III 19
 Polyxena, eius amore capitur
 Achilles III 2 *sqq.* Priamum
 ob Hectoris cadaver ad
 Achillem sequitur III 20
 Achilles genibus obvoluta
 sponte servitium sui pro ab-
 solutione cadaveris pollice-
 tur III 24 Achilles eam re-
 cusat, vestibus donat III 27
 Priamus Idaeum de Poly-
 xena ad Achillem mittit
 IV 10 Achilli inferias mit-
 titur V 13
 Polyxenus ex Elide I 17 II 25
 ab Hectore vulneratur III 6
 portenta V 7 8 VI 14
 Praxis *Epist.*
 Priamus Laomedontis filius
 admodum parvulus petitu
 Hesione regno inpositus est
 IV 22 pater quinquaginta
 filiorum III 26 Hectoris ca-
 daver redimit III 20 cuncti

proceres seditionem adver-
 sus Priamum movent IV 22
 pacem cum Graecis optat
 V 3 ad aram Iovis ante-
 aedificialis a Neoptolemo
 necatur V 12
 Priamidae I 1 III 8 11 35 41 *etc.*
 proci Penelope epulis re-
 pleti necantur VI 6
 Protesilaus Iphicli filius ex
 Phylaea I 14 17 primus oc-
 ciditur ab Aenea III 11 se-
 pelitur II 12
 Prothoenor Boeotiae princeps
 I 13 17
 Prothous Magnes I 17
 Ptoliporthus Telemachi et
 Nausicae filius VI 6
 Punicae litterae *Epist. Prolog.*
 II 16 a Cadmo Danaoque
 Graecis traditae V 17
 Pylaemenes Melii filius Pa-
 phlagonus II 35 a Phineo
 originem repetebat, ab
 Achille necatur III 5
 Pylaenus Lethi filius e Larissa
 II 35 cadit III 14
 Pyraechmes Axii filius e
 Paeonia II 35 a Diomede
 occiditur III 4
 Pyrrhus Achillis filius IV 15
 Pythii oraculum II 14
 Religio lucus I 19
 Rhesus Eione genitus ab
 Ulixee et Diomede in tento-
 rio interficitur II 45
 Rhodii auctores caedis Phor-
 bantis IV 4
 Rhodus insula Graecis socia
 I 17
 Rhoeum promontorium, ibi
 Aiace sepulchrum V 15
 rogus Hectoris V 8
 Romana civitas *Prolog.*
 Rufinus *Epist.*
 Rutilius Lupus consularis
Prolog.

Sacrificia I 2 15 II 14 49
V 8 10
Salamina Cyprina a Teucro
condita I 17 VI 2 4
Sarpodon Lycius ex Solemo
Xanthi et Laodamiae filius
II 11 33 43 vulneratus pugna
excedit II 38 43 a Patroclo
interficetur III 7 luctus III 9
Scamandrius *i. q.* Ashtanax
III 20
Scamandrius fluvius, in quem
Penthesilea praeceps datur
IV 3
Scepsis ab Aiace capta II 27
Schedius Phocensis I 15 17
interficetur III 10
Scylla VI 5
Seyrus urbs opulenta ab
Achille capta II 16
Seythae barbari, mercatores
II 8 10 duces viae II 10
Scytharum rex cum donis ad
Graecos venit II 16 Scytharum
regi Iphigenia servata
committitur I 22
seniores primi sententiam ro-
gantur II 23
Sepiadum litus VI 8
sepulchrum Achillis et Pa-
trocli IV 15
Sicilia VI 5
Sidona I 2 II 6 Sidonii I 5
II 26
Sigeum, ubi Achillis sepul-
chrum IV 15 eo secedunt
Graeci ibique noctem ope-
riuntur V 12
Sinon Graecis signum dat
igni elato V 12
Sirenarum scopuli VI 5
Sol testis invocatur V 10
Solemnis II 35
somnia interpretandi periti
VI 14
Spartae concio Graecorum
I 4 altera I 12
Sthenelus Argivus Capanei

filii I 14 fortiter pugnat
IV 12
Strophius Phocensis, cuius
filia Aegistho nupserat, adiu-
vat Orestem VI 3
Syme I 17
Talaemenes II 35 pater An-
tiphi et Mesthli e Maeonia
II 35
Talthybius praeco IV 20 V 1
Orestem Aegisthi manibus
eruptum Idomeneo tradit VI 2
Taygeta Agenoris filia, ma-
ter Lacedaemonis I 9
Tecmessa Teuthrantis filia ab
Aiace abducta II 18 mater
Eurysacis V 6 Aiace conce-
ditur V 19
Telamon Ulixi naves cum
sociis adimit VI 5 Teucrum
Salamina prohibet VI 2
Telegonus Circes et Ulixis
filius patrem occidit VI 15
Telemachus Ulixis et Pene-
lopes filius Nausicam in ma-
trimonium ducit, pater Pto-
liporthi VI 6 patri suspectus
agris Cephaleniae relegatur
VI 14
Telephus Moesia imperator
II 1 Herculis filius proce-
rus corpore et pollens viri-
bus II 4 Atridis adfinit II 5
Thessandrum interficit II 2
ab Achille vulneratur II 3
Priami filiam Astyochem
uxorem habet, ex qua Eury-
pylus natus est II 5 IV 14
hospitio excipit Agamemno-
nem et Menelaum atque mu-
neribus donat II 6 Machaon
et Podalirius eius vulneri
mederi iubentur *ibid.* Argis
ab Achille sanatur, dux
Graecorum fit ad Troiam
II 10 domum redit II 12

Telestes Priami filius a Dio-
mede necatur IV 7
Terra mater testis invocatur
V 10
Teueri *i. q.* Troiani IV 2
Teucus Aiace frater I 13
sagittandi peritus III 1 Sa-
lamina a patre pulsus in
Cypro urbem Salaminam
condit VI 2 4
Teuthranus Teuthrantis et
Auges filius, frater Telephi
uterinus, ab Aiace occidi-
tur II 3
Teuthras pater Teuthranii,
Phrygum rex ab Aiace inter-
ficetur II 18
Thalpius ex Elide I 17
Theano Antenoris uxor, Mi-
nervae sacerdos Palladium
raptum V 8
Thebae I 17
Thessalia VI 7
Thessandrus Polynicis filius
Thebanus I 14 Telephi co-
mitem occidit, a Telepho
occiditur II 2
Thestor pater Calchantis I 15
Thetis Chironis filia I 14
nova nupta Pelei in convi-
vio celebrata atque Nereis
appellata VI 7 Acastum Neo-
ptolemi manibus liberat VI 9
Thoas Andraemonis filius ex
Aetolia I 13 17 legatus de
pace V 10
Thraciae II 18 46 47
Thracia I 35 V 14
Thrasymedes Nestoris et
Anaxibiae filius I 13
Thymbraeus Apollo II 52 III 1
IV 10
Timoetes Laomedontis filius
IV 22
Tithonus Ili filius IV 22
Memnonis pater IV 4
Tlepolemus Rhodius Herculis
filius I 14 17 IV 2 legatus

ad Telephum Eurypylo tra-
ditur II 5 in ludis Patroclo
institutus victor est saltu
III 10
Troezenia II 35
Troia, eius moenia Apollinis
et Neptuni monumenta V 12
obsessa a Graecis IV 20 ab
Aenea et Antenore prodita
IV 22 V 1 *sqq.* capta V 12
regno potitur Antenor V 17
Troiani inde a Pelope Grae-
cis adfines V 2 Troiana victo-
ria I 21 Troianum bellum
Prolog.
Troitus Priami filius captus
et iugulatus est per Achillem,
a Troianis iugetur IV 9
Tros Dardani filius I 9 Erich-
thonii filius, pater Ili Gany-
medis Cleomestras IV 22
tumulus Achillis IV 21 Hectoris
V 8
turturis marinae os quo ar-
matum erat Telegoni ha-
stile VI 15
Tyndarus pater Helenae I 9
Vaticinatio I 21
Ulixes Ithacensis ad Priamum
legatur ad Helenam
repetendam I 4 17 II 20 *sqq.*
terrestri exercitui praeponi-
tur I 16 Iphigeniam per do-
lum Mycenis Aulidem deducit
I 20 sacrificio adornat
cum Menelao et Calchante
I 21 reconciliat Achillem et
Agamemnonem II 9 auctor
caedis Palamedis II 15 *sqq.*
Telephus cum persequitur
II 3 vulneratus pugna excedit
II 38 legatus ad Priamum
II 48 sagittandi peritus
III 18 locum busto Patrocli
dimittitur III 12 Ulixis
et Aiace luctatio III 19 in
Hectoris redemptione Priamum

mum maledictis persequitur
III 20 Arctum et Echemonem
Priami filios occidit IV 7
Antimachi filios cum Aiace
capit IV 21 in proditione
Troiae praecipuas partes agit
IV 22 V 4 sqq. tentoria Ulixis
V 8 Hecubam sorte accipit
V 13 Helenam opera sua servavit
V 14 Palladium accipit V 14
de quo cum Aiace certat V 14
seditione orta clam Ismarum venit
V 15 Cretam appulsus est, omnes naves per

Telemachum amiserat VI 5
eius errores VI 5 Ithacam revertitur
VI 6 a Telegono filio vulneratus triduo post mortuus est VI 15
Vulcano sacra Lemnos II 14

Xanthus pater Sarpedonis II 11 35

Zacynthus insula VI 6
Zelea urbs ab Aiace capta II 27
Zminthius Apollo II 14

BIBLIOTHECA GRAECA

CURANTIBUS

FR. JACOBS ET VAL. CH. FR. ROST.

- Aeschinis oratio in Ctesiphontem, notis instr. I. H. BREMI. *ms. Agn.* 8. mai. 1826 — 7½
- Aeschylī Agamemno, illustr. R. H. KLAUSEN. Ed. II. ed. R. ENGER. 8. mai. 1863 1 7½
- Choephoraē, illustr. R. H. KLAUSEN. 8. mai. 1835 22½
- Anacreontis carmina, Sapphus et Erinnae fragmenta, annot. illustr. E. A. MOEBIUS. 8. mai. 1826 — 6
- Aristophanis Nubes. Ed. illustr. praef. est W. S. TEUFFEL. Ed. II. 8. mai. 1863 — 12
- Delectus epigrammatum Graecorum, novo ordine conc. et comment. instr. FR. JACOBS. 8. mai. 1826 — 18
- Demosthenis conciones, rec. et explic. H. SAURPE. Sect. I. (cont. Philipp. I. et Olynthiacae I—III.) Ed. II. 8. mai. 1845 — 10
- Enripidis tragoediae, ed. PFLUGK et KLOTZ. Vol. I, II et III. Sect. I—III. 4 27
- Einzeln:
Medea. Ed. II. 15 *ngf* — Hecuba. Ed. II. 12 *ngf*
Andromacha. Ed. II. 12 *ngf* Heraclidae. Ed. II. 12 *ngf*
Helena. Ed. II. 12 *ngf* — Alcestitis. Ed. II. 12 *ngf*
Hercules furens. 18 *ngf* — Phoenissae. 18 *ngf* —
Orestes. 12 *ngf* — Iphigenia Taurica 12 *ngf* — Iphigenia quae est Aulide. 12 *ngf*
- Hesiodi carmina, recens. et illustr. C. GOETTLING. Ed. II. 8. mai. 1843 1 —
- Einzeln:
Theogonia. 7½ *ngf* — Scutum Herculis. 5 *ngf* — Opera et dies. 10 *ngf* — Homeri certamen, fragmenta et vita Hesiodi. 15 *ngf*
- Homeri Ilias, varietat. lect. adi. SPITZNER. Sect. I—IV. 8. mai. 1832—36 1 15
- Einzeln:
Sect. I. lib. 1—6. 9 *ngf* — Sect. II. lib. 7—12. 9 *ngf*
Sect. III. lib. 13—18. 13½ *ngf* — Sect. IV. lib. 19—24. 13½ *ngf*
Die einzige Ausgabe der Ilias, welche den kritischen Apparat vollständig enthält.
- Lysiae et Aeschinis orationes selectae, ed. I. H. BREMI. 8. mai. 1826 — 15
- Lysiae orationes selectae, ed. I. H. BREMI. 8. mai. 1826 — 9
- Pindari carmina cum deperditarum fragm., variet. lect. adi. et comment. illustr. L. DISSEN. Ed. II. cur. G. SCHNEIDEWIN. Vol. I. 1843. 1 9
- Vol. II. Sect. I. II. (Comment. in Olymp. et Pyth.) 1846. 47. (à 15 Ngr.) 1 —
- Platonis opera omnia, recensuit, prolegomenis et commentariis instruxit G. STALLBAUM. X Voll. (21 Sectiones). 8. mai. 1836—65., compl. 21 15

- Platonis opera omnia. Einzeln: 28 Np
- Apologia Socratis et Crito. Ed. IV. 1858. 24 *ngf* —
 Phaedo. Ed. IV. 1866. 27 *ngf* — Symposium c. ind.
 Ed. III. 1852. 22½ *ngf* — Gorgias. Ed. III. 1861. 24 *ngf*
 Protagoras. Ed. III. c. ind. 1865. 18 *ngf* — Politia
 sive de republica libri decem. 2 Voll. Ed. II. 2 *sp* 15 *ngf*
 Einzeln: Vol. I. Lib. I—V. 1858. 1 *sp* 12 *ngf*, Vol.
 II. Lib. VI—X. 1859. 1 *sp* 3 *ngf* — Phaedrus. Ed.
 II. 1857. 24 *ngf* — Menexenus, Lysis, Hippias uterque,
 Io. Ed. II. 1857. 27 *ngf* — Laches, Charmides, Alci-
 biades I. II. Ed. II. 1857. 27 *ngf* — Cratylus cum ind.
 1835. 27 *ngf* — Euthydemus. 1836. 21 *ngf* — Meno
 et Euthyphro itemque incerti scriptoris Theages, Erastae
 et Hipparchus. 1836. 1 *sp* 12 *ngf* — Timaeus et Cri-
 tias. 1838. 1 *sp* 24 *ngf* — Theaetetus. 1839. 1 *sp*
 — Sophista. 1840. 27 *ngf* — Politicus et incerti
 auctoris Minos. 1841. 27 *ngf* — Philebus. 1842. 27 *ngf*
 — Leges. Vol. I. Lib. I—IV. 1858. 1 *sp* 6 *ngf*, Vol. II.
 Lib. V—VIII. 1859. 1 *sp* 6 *ngf*, Vol. III. Lib. IX—XII.
 — Epinomis. 1860. 1 *sp* 6 *ngf*
Sophoclis tragoediae, rec. et explan. E. WUNDERUS. 2 Voll.
 8. mai. 1847—57 3 —
 Einzeln:
 Philoctetes. Ed. III. 12 *ngf* — Oedipus tyrannus. Ed.
 IV. 12 *ngf* — Oedipus Coloneus. Ed. III. 18 *ngf* —
 Antigona. Ed. IV. 12 *ngf* — Electra. Ed. III. 12 *ngf* —
 Ajax. Ed. III. 12 *ngf* — Trachiniae. Ed. II. 12 *ngf*
Thucydidis de bello Peloponesiaco libri VIII, explan. E. F.
Porro. 4 Voll. 8. mai. 1856—1866 4 —
 Einzeln:
 Lib. I. Ed. II. 1 *sp* — Lib. II. Ed. II. 22½ *ngf* — Lib. III.
 18 *ngf* — Lib. IV. 15 *ngf* — Lib. V. 15 *ngf* — Lib. VI.
 18 *ngf* — Lib. VII. 15 *ngf* — Lib. VIII. 15 *ngf* —
 Indices et de historia Thucydidea commentatio. 20 *ngf*
Xenophontis Cyropaedia, comment. instr. F. A. BORNEMANN.
 8. mai. 1838 — 15
 — Memorabilia (Commentarii), illustr. R. KÜHNER. 8. mai.
 1858. Ed. II. — 27
 — Anabasis (expeditio Cyri min.), illustr. R. KÜHNER. 1852. 1 6
 Einzeln à 18 *Np*:
 Sect. I. Lib. I—IV. Sect. II. Lib. V—VIII.
 — Oeconomicus, rec. et explan. L. BREITENBACH. 8. mai.
 1841. — 15
 — Agesilaus ex ead. recens. 8. mai. 1843 — 12
 — Hiero ex ead. rec. 8. mai. 1844. — 7½
 — Hellenica, Sect. I. (lib. I. II.), ex ead. rec. 8. mai. 1853. — 12
 — Sect. II. (lib. III—VII.) ex ead. rec. 8. mai. 1863. 1 18

